

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
ESKİ TÜRK EDEBİYATI BİLİM DALI

SÜLEYMANİYE KÜTÜPHANESİ FATİH 3849 NUMARADA
KAYITLI MECMŪ‘A-İ EŞ‘ĀRIN 1-b / 40-a YAPRAKLARININ
TENKİTLİ METNİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Muhammet KARAMAN

İSTANBUL 2008

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
ESKİ TÜRK EDEBİYATI BİLİM DALI

SÜLEYMANİYE KÜTÜPHANESİ FATİH 3849 NUMARADA
KAYITLI MECMŪ‘A-İ EŞ‘ĀRIN 1-b / 40-a YAPRAKLARININ
TENKİTLİ METNİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Muhammet KARAMAN

Tez Danışmanı:
Doç. Dr. Ömer ZÜLFE

İSTANBUL 2008

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Yüksek Lisans öğrencisi Muhammet Karaman'ın "Süleymaniye Kütüphanesi Fatih 3849 Numarada Kayıtlı Mecmu'a-i Eş'arın 1-b / 40-a Yapraklarının Tenkitli Metni" konulu tez çalışması jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı Yüksek Lisans tezi olarak oy birliği / oy çokluğu ile başarılı bulunmuştur.

Tez Danışmanı : Doç.Dr. Ömer Zülfe
Üniversitesi Marmara

Üye : Prof.Dr. Tahir Üzgör
Üniversitesi Marmara

Üye : Dr. Hakan Taş
Üniversitesi Marmara

İmza

ONAY

Yukarıdaki jüri kararı Enstitü Yönetim Kurulu' nun/...../2008 tarih ve sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof.Dr. Emel KEFELI
Müdür

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	I
ÖNSÖZ	III
ÖZET	IV
ABSTRACT	V
KISALTMALAR VE İŞARETLER	VI
KAŞİDE-İ ĀTEŞ Ü ĀB	1
KAŞİDE-İ TĪĠ U KEMER	4
KAŞİDE-İ TĪR Ü KEMĀN	6
KAŞİDE-İ UŞŪLĪ	9
KAŞİDE-İ BĀĶĪ	11
KAŞİDE-İ BĀĶĪ	13
MUĤAMMES-İ ‘ĀLĪ EFENDĪ	15
MŪSEDDDES-İ SĀ‘Ī	17
ĠAZEL-İ BĀĶĪ TAĤMĪS-İ EMRĪ	18
MŪSEDDDES-İ FUZŪLĪ-İ BAĠDĀDĪ	20
MŪSEDDDES-İ ĤABĪBĪ	22
ĠAZEL-İ NECĀTĪ TAĤMĪS-İ REMZĪ	24
ĠAZEL-İ ĤAYRETĪ TAĤMĪS-İ NĪĤĀNĪ	25
MŪSEDDDES-İ HŪDĀYĪ ÇELEBĪ	26
MŪSEDDDES-İ ‘ULVĪ	28
MUĤAMMES-İ ŖĀNĪ	29
MŪSEBBA‘-İ ‘ULVĪ ÇELEBĪ	31
MŪSEDDDES-İ ‘ULVĪ	32
MŪSEDDDES-İ ‘ULVĪ	34
MUĤAMMES-İ CĪNĀNĪ	35
ĠAZEL-İ FĪĠĀNĪ TAĤMĪS-İ MAĠĀLĪ	36
ĠAZEL-İ EMRĪ TAĤMĪS-İ ‘ABDĪ	38
ĠAZEL-İ MEYLĪ TAĤMĪS-İ ĀZERĪ	40
ĠAZEL-İ NECĀTĪ TAĤMĪS-İ ‘ULVĪ	41
ĠAZEL-İ BĀĶĪ TAĤMĪS-İ ŖERĪFĪ	42
MŪSEDDDES-İ TĪĠĠ BEĠ	44
KAŞİDE-İ ‘ULVĪ ÇELEBĪ	45
KAŞİDE-İ ‘ULVĪ ÇELEBĪ SELLEME’HULLAHU	47

KAŞİDE-İ TİĞ U KALEM ‘ULVİ ÇELEBİ SELLEME’ HULLAHÜ	49
‘ULVİ ÇELEBİ	51
MÜSEMME-İ ‘ULVİ ÇELEBİ	52
MÜSEDDES-İ ‘ULVİ	54
GAZELİYÂT-I ‘ULVİ ÇELEBİ	56
ŞAİRLER	96
KAYNAKLAR	103
ORJİNAL METİN	105

ÖNSÖZ

Türk edebiyatının devreleri içinde Klasik Türk edebiyatı büyük bir öneme sahiptir. Özellikle Osmanlı'nın zirveye çıktığı XVI. asırda Klasik Türk edebiyatı da altın çağını yaşamıştır. Padişahların eğitimi, ilme, sanata, şiire ve şaire destek olmaları bu edebiyatın gelişimini hızlandırmıştır. Altı yüzyılı bulan bu uzun sürede sayısız türde birçok eser ortaya konulmuştur. Bu eserlerin büyük bir kısmını şiirler oluşturur. Şiirleri barındıran divanlardan başka nazîre mecmuaları, kaside mecmuaları ve gazel mecmuaları da mevcuttur. Bu eserler yavaş yavaş gün ışığına çıkıyorsa da daha birçok eser kütüphanelerin tozlu raflarında gün ışığına kavuşmayı beklemektedir.

Bu çalışmada Süleymaniye Kütüphanesi Fatih kitaplığı 3849 numarada kayıtlı olan şiir mecmuasının ilk kırk yaprağının metni sunulmaktadır. Terzî-zâde Ulvî'nin Divan'ını da ihtiva eden mecmuanın ilk yapraklarında ağırlıklı olarak Ulvî'nin şiirleri yer almaktadır. Bundan başka farklı şaire ait kaside, gazel ve musammatlar bulunmaktadır. Bâkî'den Hayâlî'ye, Necâtî'den Fuzûlî'ye bir çok şairin mecmuayı derleyince seçilen ve muhtemelen devrinde sevilen şiirleri divan tertibine uygun bir biçimde sıralanmaktadır.

Bu tezde mecmuada yer alan şiirler, şairlerin divanlarının basılmış olanları ile karşılaştırılmış, nüsha farkları dipnotlarda gösterilmiştir. Metin tamiri isteyen yerler tamir edilip köşeli ayraçla [] gösterilmiştir. Çalışmada ilmî çevrelerce kabul görmüş çeviriyazı sistemi uygulanmıştır.

Muhammet KARAMAN

ÖZET

Bu tezde Süleymaniye Kütüphanesi Fatih Kitaplığı 3849 numarada kayıtlı mecmu'a-i eş'ar konu alınmıştır. 1-b / 40-a yaprakları arasında yer alan şiirler incelenip transkripsiyonlu aktarımı yapılmıştır. Çalışmada ilmî çevrelerce kabul görmüş çeviriyazı sistemi uygulanmıştır. Şairlerin divanlarının yayımlanmış olanlarında yer alan şiirler ile mecmuadaki şiirler karşılaştırılmış, nüsha farkları dipnotlarda gösterilmiştir. Metin tamiri isteyen yerler tamir edilip köşeli ayraçla [] gösterilmiştir. Şiirlerde geçen Arapça terimler ve ayetler açıklanmıştır. Mecmuanın 1-b/40-a yaprakları arasında yer alan şairlerin hayatına yer verilmiştir. Eserde yer alan şairlerin listesi içindekiler bölümünde görülecek şekilde düzenlenmiştir. Tezin sonuna metnin orijinali eklenmiştir.

ABSTRACT

The main theme of the thesis is Macmua of Poems which is authored by Ulvi (registry no: 3849) held in Fatih Section of the Suleymaniye Library. The section between pages 1-b and 40-a has been transcribed. A renowned transcription alphabet has been used in this study. The published poems of the poets in their divans have been compared with the ones in the Macmua and the differences have been denoted in the footnotes. The sections where there is a need for textual repairs have been repaired and denoted within brackets “[]”. The arabic terms and verses (from The Holy Quran) have also been explained. The biography of the poets in section between pages 1-b and 40-a have been presented. The list of poets can be seen in the index of the thesis. The original text have been added to the end of the thesis.

KISALTMALAR VE İŞARETLER

a.g.e	Adı geçen eser.
Ar.	Arapça.
BTK	Büyük Türk Klasikleri.
c.	Cilt.
D.	Divan.
G.	Gazel
s.	Sayfa
TGD	Tezkirelere Göre Divan Edebiyatı İsimler Sözlüğü
[]	Onarma ve eklemeler.

1.

KAŞİDE-İ ATEŞ Ü AB

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

++-- / ++-- / ++-- / ++-

01. Dil yanup âteş-i ‘ışık-ıla dökerdi gözüm âb
İmtizâc eylemedin âteş ü bād âb u türâb
02. Âb-ı eşk âteş-i âhumla cihâni tıtdı
Şerer ol âteşe encüm felek ol âba hâbâb
03. Güş édüp âteş-i âhumla sirişküm âbın
Ağlayup baña yanar âteş-i ra‘d âb-ı sehâb
04. Âteşin dağ-ıla gör âb-ı sirişk içre teni
Hem yanar âteşe bahrî gibi hem garğa-i âb
05. Yandugum âteşe bak düşdügüm âbı seyr ét
Âteşüm âteş-i cân-süzdur âbum gird-âb
06. Âb-ı çeşmümle gören âteş-i sînem dâdi kim
Vêrilüpdür ezeli âteşe tâb âba şitâb
07. Âb-veş étme şitâb âteşümi arturma
Sil gözüm âbını şalma dile âteş gibi tâb
08. Âhumuñ âteşi sönmez gözüm âbı diñmez
Âhuma âteş-i gam âbuma dêrler sürh-âb
09. Âteş-i âbuma şol dem bulunur gâyet kim
Şerer-i âteş ile kaçre-i âb olsa hesâb
10. Âb-veş her yaña akmaz gönül özler âteş
Âteşüm şüzı geçüp âb-şifat vaqt-i şitâb
11. Âb-ı gül-gün içelüm âteşe karşı berü gel
Sîne âteş-kededür dîde kedü âbı şarâb

12. Cāna āteş bırağur teşne-dile āb şunar
Reng-i āteşde ‘aceb āb degül mi mey-i nāb
13. Āb cedvel çeküp āteş zer ile levha yazar
Āb u āteşle bu nazm oldı meger tāze kitāb
14. Umaram āteş ü āb-ı ruhuñ evşāfin éde
Āteş ü āb-ıla bu maṭla‘umı ‘ālem tāb
15. Āb-veş āteş-i ḥaddüñ olıcağ ğarç-ı gül-āb
Lāle reşk āteşine yanup ola cümle gül āb
16. Éy ruhuñ āb-ı muşaffā lebüñ āteş-pāre
Kışver-i cānı ol āteşle ol āb étdi ḥarāb
17. Baña āteş görünür ğayra şunar āb-ı zülāl
Āb-ı ḥayvān mı yaḥōd āteş o la‘l-i sīr-āb
18. Āteş-i ‘ışkumı āb-ı ruhuñ efzūñ eyler
Gerçi āteşde ḳomaz āb-ı revān ḳuvvet-i tāb
19. Āteş-i la‘lūñ ile āb-ı ruhuñsuz gözüme
Gülşenüñ gülleri āteş görünür ābı serāb
20. ‘Aks-i āb-ı dehen ü āteş-i ruḥsāruñ ile
Āteşüm deste-i gül ḳatre-i ābum ‘unnāb
21. Āteş ü āb-ıla oynar ne ‘aceb sāḥir olur
Āb-ı rüyum dōken ol ḥāl-i ruḥ-ı āteş-tāb
22. Āteş-i tebden olan ābileler la‘lūñde
Āb-ı pür-āteş ile ḳıldı beni mest ü ḥarāb
23. Āteş-i mihr-i ruḥ-ı yār-ıla diñmez ābuñ
Kim dēr éy çeşm-i pür-ābum ki saña āteşe tap
24. Āb-veş ağlayayın başuma āteş yaḳayın
Ḳılmağā āteş ü ābum şeh-i dehre işrāb
25. Ḥān Selīm āb-ı keremle şu seper āteşüñe
Āteş-i ğamla yanup dōkmesün éy dil gözüñ āb
26. Serverā āteş-i ābum baña ḳan ağladur āh
Dīde pür-āb ciğer āteş-i miḥnetle kebāb
27. Āb-ı ‘adlūñ çün éder āteş-i zulmi teskīn
Āb sep āteşüme éy Şeh-i ḥürşīd-rikāb
28. ‘Arz édüp āteş ü ābum lebin öpdüm nā-ğāh
Araya āteş ile āb düşürdi şeker-āb

29. Yā semendür durur āteşde yā murğ-ı ābī
Āteş ü āb-ıla bu cism-i nizār-ı pür-tāb
30. Bağrı āteşle ʔolu āb-ıla ‘aynı memlū
Yok-durur kimse zamānuñda meger āteş [ü] āb
31. Āb-gün cāmuñ ile ʔancer-i āteş-nākūñ
Burc-i ābīde hilāl oldı ya āteşle şihāb
32. Āb-ı tīguñ n’ola āteş gibi pür-süz olsa
Āteş ü āb ile perverdedür éy südde-cenāb
33. Āb-veş āteş-i ğamdan eriyüp Rüyīn-ten
Āb-ı tīguñla düşer āteş-i ʔavfa Sührāb
34. Bir yaña āteş-i dil bir yaña seyl-āb-ı sirişk
Āteş ü āb hücümü ʔomadı dīdede ʔ^vāb
35. Āb yérden yére geçdi vü kızardı āteş
Étdiler āteş ile ābumı gördükde ʔicāb
36. Āteş ü āb alup ʔānemūñ eṯrāfını āh
Āba ğarṕ oldı kitāb āteşe yandı esbāb
37. Āteş evraṕ olā eşcār ʔalem āb midād
Ḥaşre dek yazamıya āteş ü ābumı kitāb
38. Ḥaṕ bu kim āteş ü āb-ıla ‘aceb siḥr eyler
Cem‘ édüp āteş ile ābı bu nazm-ı kem-yāb
39. Āteş [ü] āb gibi oldı selīs ü pür-süz
N’ola bu nazmuma ‘Ulvī déseler āteş ü āb
40. Āteş ü āb degül kān-ı cevāhirdür bu
Āteş-i la‘l-i müzāb ābum ise dürr-i ʔōş-āb
41. Āteşüm lāle-i ter ābum aña jāle yeter
Āteş ü ābumı baş üzre götürsün aḥbāb
42. Āteş-i ʔōp-ı ‘adūya ʔıluban āb-şifat
Āb-veş āteşe ʔullaruñ éderler per-tāb
43. Ğarṕ-ı āb eyle kimin kimisini āteşe yaṕ
Āteş [ü] āb-ıla ʔıl ‘asker-i a‘dāya ‘iṕāb
44. Āb-ı şemşīrūñi şun āteş-i ʔahruñ ‘arż ét
Āteşüñ düşmene āteş ola ābuñ tīz-āb

KAŞİDE-İ TİĞ U KEMER

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

++-- / ++-- / ++-- / ++-

01. Kemerüñ tîğ-ı mücevherle olup ğarğa-i zer
Der-miyān eyledi varın saña ol tîğ u kemer
02. Mū-miyānuñ kemer ü tîğüñi hayretde ğodı
Tîğüñüñ yalımı alçağ kemerüñ ğaddi kemer
03. Kemer ü tîğüña hem-tā bulımaz hergiz çarğ
Keh-keşān sīm kemer tîğ şihāb olsa eger
04. Kemer-i hālede tîğ-ı meh-i nev oldı hemān
Zer nişān tîğüñ ile zer kemerüñ éy dilber
05. Gencsin saña tılısm oldı kemer tîğüñla
Tîğüñ ejder-dem olupdur kemerüñ mār-ı dü-ser
06. Beñzedi tîğ çelipāya kemer zünnāra
Kemer ü tîğ-ıla ğaşd étdi baña bir kāfer
07. Aldı ta‘cīl-ile tîğın kemerin yār unudup
Bend-i tîğın kemer édindi o hūn-h^vār meger
08. Baş açuğ tîğı ğarāmī kemeri bélde tırur
Diller ol tîğ u kemerden nice cān ğurtaralar
09. Cevr-i tîğüñla kemer gibi bükülsüñ ğaddüm
Cān vérür tîğüña her kişi meger ola kim er
10. Ğucsam olurdı kemer bélüñe éy ğamzesi tîğ
Kemerüñ aramuza tîğüñ-ıla girmese ger
11. Tîğ-ı mihrüñle kemer olmış-iken ğāmetüm āh
Tîğ-i cellād-ı müjeñ atdı kemer-veş çenber

12. Sīne pür na‘l ü elifdür kemer ü tīḡuñ-içün
Lālezār oldı meger daḡ-ıla çün tīḡ u kemer
13. Şarılıp tolaşarak saña kemer tīḡuñ-ıla
Bend-i tīḡuñla kemer bēlüñi göz göre kucar
14. Kemer ü tīḡ-ıla bir hūba dönüp her gülşen
Tīḡlar ḡonca-i sūsen kemer oldı cūlar
15. Halka-bend eyledi tīḡı kemeri atdı kemend
Ol sebebden kemer ü tīḡın o şeh bende çeker
16. Hān Murād’ı kemer ü tīḡ-ıla gördükde dēdüm
Biri ḡayret kemeridür birisi tīḡ-ı zafer
17. Tīḡ-ı Dāḡḡāk-ile bakmaz kemer-i Cemşīd’e
Kemer ü tīḡ-ıla ol Dāver-i Efrīdūn-fer
18. Daḡlar yaḡdı kemer tīḡuñ-ıla sīnesine
Kemer ü tīḡuñuñ üstinde degül şemse-i zer
19. Tīḡ-ı Mirrīḡ ü nücūm-ı çarḡ oldı(?)
Kemer ü tīḡuñ-ıla şemse-i zerrīn yēr yēr
20. Kemer-i kavş-ı kuzah tīḡı hemān şa‘şa‘adur
Kemerinden édegör şemse-i tīḡına nazār
21. Görđi tīḡ u kemerüñ dédi felek hep yoluña
Siper ü tīḡ u kemer tīr ü kemān [u] ḡancer
22. Böyle şāhāne kemer böyle güzel tīḡ olmaz
Gerçi tīḡ u kemere mālīk olupdur niceler
23. Vaşf éder tīḡ-ı müjeñle kemer-i zerrīnūñ
N’ola bu nazmuma dérlerse şehā tīḡ u kemer
24. Tīḡ-ı āhumla kemer-veş ḡam-ı ḡaddüm ‘Ulvī
Birisi tīḡ-ı Dımışḡī biridür şeh-i kemer

25. Şāhed-i nazmı getürdüm kemer ü tīgum-ıla
Kemer ü tīg-ıla olmağa kapuñda çāker
26. Sen de luṭf ét kemerüñde görinen tīgı aña
Bu kadar tīg u kemer şundi saña ol kem-ter
27. Şeh-süvārum kemer ü tīg nedür ‘ālemde
Gerdenüm ola fidā ol kemere tīguña ser
28. İki yérden kuşanup tīg u kemerle kuşağı
Tīg-ı qahruñ kad-i a‘dāyı kemer gibi büker
29. Zaḥm-ı tīgı kemer eylerse ḥasūduñ qaddin
Tīg-ı ğamzeñ kılıcın çaķ kemer-i ‘arşa aşar
30. Saltanat tīgını taķın kemer-i ‘adli kuşan
Boynı bağlu kul édin herkesi çün tīg u kemer

3.

KAŞİDE-İ TİR Ü KEMĀN

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

+ + - - / + + - - / + + - - / + + -

01. Dest-i kudret şanemā kaşlaruñ étdükde kemān
TİR-i müjġānuña qarşu hedef oldı nice cān
02. Baş açuķ yügrügidür tİR-i müjeñ meydānuñ
N’ola éy kaşı kemān dërsem aña toz qoparan
03. Görmedüm nāvek-i ğamzeñ gibi bir tİR-endāz
Yā kaşuñ gibi kemān-keş qanı éy kaşı kemān
04. Ebrüvānuñ ne kemāndur ki aña yoķdur zih
Ĝamzeñüñ tİRine zāhirde nite kim peykān
05. Şol kemāndur ki kaşuñ çekmede Rüstem ‘āciz
Ĝamzeñ ol tİR-durur kim aña döymez qalķan

06. Ol kemānı çekemez sencileyin kimse velī
Sīnelerden dökemez kimseler ol tīrüne an
07. Ol kemān avs-i ader sehm-i azādur ol tīr
Ol kemān tīrine cān urtıla mı ola niān
08. āmetüm oldu kemān bār-ı belā çekmekden
Tīr-i āhum yéridür göklere olursa revān
09. anmañuz avs-ı uzah urdı kemānını yine
Felegüñ aşdı bu kim yağdura tīr-i bārān
10. īe-i arhı delüp aşdı kemānını hilāl
Nitekim abla-ı tīr-i eh-i Dārāb-niān
11. Maħv olur tīr-i ihāb-ıla kemān-ı meh-i nev
Eline tīr ü kemān alsa Selīm Hān-ı zamān
12. āhib-i tīr ü kemān fāris-i meydān-ı veġā
Mālik-i seyf ü alem ħusrev-i ilīm-sitān
13. Hāme-i tīre éder a‘ne o āhuñ tīri
Burc-i avsi ħacil eyler o kemān étme gümān
14. Pehlevān-ı sitem ü ħıma kemān-ı bāzū
Tīr-i ahr u ġazab u ħamet-i destinde benān
15. Hāla-i emümi ıldum o kemāna zih-ġir
Dilümi étdüm anuñ tīrine la‘līn peykān
16. Bir güzeldür o kemān nāmı hilāl ebrüdur
Tīri bir ħüb-durur serv-ad ü ġone-dehān
17. Menzilüm det-i ‘adem ıldı kemān-ı sitemüñ
Tīr-ve yéri-durur ħāk-ile olsam yeksān
18. Mürġ-ı cāna o kemān bir urulu dām ancak
Bāl açar aydına āhīn-ve o tīr-i müjġān
19. Ağzı anlı baı yüñlü u dilāver gibidür
Tīrüñ eyler ad-i a‘dāyı kemān érse hemān
20. Oldı destüñde kemānuñ iki balu ejder
O yılanı dédiler tīrüne éy genc-i nihān
21. Tīr ahrāda tek ü pūda kemān bélde urur
Oldı bir iki ħarāmī yine yollarda ‘ayān
22. Bezm-i rezme o kemān oldu kemāne zihi tār
Oıdur tīrüñ éyā zübde-i mecmū‘-ı ehān

23. Oķuñ éy ķaşı kemān sīnemi ter-keş ķılalı
Tīr-veş zāhir olupdur şaf-ı zaħmumda duĥān
24. Birisi ehl-i hevā birisi ġāyet ser-keş
Demidür tīr ü kemāndan éder-isem eġġān
25. Getürüp ķuvvet-i bāzūya kemānuñ çekseñ
Tīrūñ ilmez zirih-i ķarĥdan olur ġüzerān
26. Bir kepāde olımaz saña kemān-ı Rüstem
Tīr-i Vaķķāş édemez tīrūñe mānend-i ķırān
27. Ebrüvānuñla müjeñ yayını vaşf eyleyeli
Nażmum içre ġörinür tīr ü kemān şüret-i ān
28. Ķaşuña kimi kemān dér kimi nūn kimisi rā
Tīr dér ġamzeñe kimi kimi tīġ-i bürrān
29. Bir yere geldi niçe tīr ü kemān ĥancer ü tīġ
Cān-ı ‘Ulvī’yi alur her birisi vérmez emān
30. Raġm-ı zühhāda kesüñ sīneme şad na‘l ü elif
Ceng içün tīr ü kemān-ıla pür olsun meydān
31. Benem ol muĥteri‘-i tīr ü kemān kim ġöricek
Şu‘arā cümle oķın atdı yayın yaşdı hemān
32. Midĥat-i tīr ü kemānuñla bulup niçe ĥayāl
Bir ķaşīde démişem nāmı-durur tīr ü kemān
33. Şanuram niçe kemān araya bir tīri alur
Nāmemi alsañ ele éy Şeh-i şāhān-ı cihān
34. Raġbet-i tīrūñ olur ġerçi kemān-ıla Şehā
Toġrı yanında bu vech-ile tıtar egri mekān
35. Tīr-veş toġrı olanlar saña meydān olsun
Egrilik eyliyenüñ ķaddini Ĥaķķ éde kemān

4.

KAŞİDE-İ UŞULİ

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

01. Yā mücessem rūhdur yā peyker-i cān ol beden
Yā gül-i gülzār-ı Cennet yā semen yā yāsemen
02. Yā elifdür dest-i kudretten ya bālā yā belā
Yā nihāl-i serv yā naḥl-i revān yā nārven
03. Yā ser-āmed bir Ḥabeş maḥbūbıdur yā dām-ı dil
Yā ki rişte-‘ömr yā mergül yā misk-i Ḥoten
04. Sünbül-i bāğ-ı cinān yā turre-i tarrār-ı cān
Yā tırāz-ı ‘anberīn yā müşk yā müşkīn resen
05. Yā muşavver nūr yaḥōd şūretüñ taşvīridür
Yā cemāl-i Aḥmed-i Muḥtār yā vech-i ḥasen
06. Levḥ-i ma'nīdür yaḥōd āyīne-i gītī-nümā
Yā ki mäh-ı bedr yā pīşānī yā sīmīn micen
07. Nūr üzre nūn yā ebrū yaḥōd müşkīn kemān
Yā iki kej-rādur olmuş rāları mekr ü fiten
08. Kaşuñ altında gözüñ bir Türk-i tır-endāzdur
Yā meger Mirrīḥ kılmış Kavş burcında vaṭan
09. Gonçe-i zanbağ mı yā bīnī ya ay üzre elif
Cāmi'-i ḥüsn içre yā minber yā bir sīmīn veşen
10. Gülmiş açılmış güzel güller midür gül ruhlaruñ
Yā gülsitān-ı İrem nesrīni yāḥud nesteren

4 5^a Uşulī: D. Kaşide-i diger, s. 64-67

02^b niḥāl: niḥāl D. s.64

04^a cinān: cihān D. s.64

11. H aller mid r y z nde y hud e f l-i H be 
Y  H ten sult nı m lk-i R ma  almı  t hten
12.  afha-i h sn i re  onmı  nokta-i mevhumdur
Y  ki sırr-ı  ayb yah d cevher-i c n y  dehen
13. La'l n altında g her dend nlar mı bu yah d
D rc-i la'l n i re derc olmı -durur d rr-i 'Aden
14. M yve-i T b  ya s m n  op y   op  y ne
Y  bih   y  s b y   b-ı mu'alla  y  zek n
15. H şılı bir na l-i g ld r  amet n  im adı kim
Ba dan aya a g rinmez berg-i n z u  iveden
16. Yok yok  b u gilden olmamı -durur anu  teni
C n u dilden yaradılmı dur v c dı c mleten
17. Bir nazarda c n u dil m lkini ya ma eyled n
G n gibi bir da ı 'arz-ı h sn  derse  v y men
18.  eb-k l h  stinde d lbendin g renler d di kim
Ba ına bir deste g l  omı  o serv-i s m-ten
19. Dest-i  evk-ıla nece c n c bbesi olur fen 
Egn ne  y serv-i s m n-ten  ab  aldı da sen
20. Ditrer  st ne yavuz y l esd gini istemez
Fi'l-me el c n-ı 'az z md r ben m ol p rehen
21.  y **U ul ** aya ı  pra ı g zler n rıdur
 a lasun anı yavuz y lden H d -yı z 'l-minen
22. Ebr gibi  anlu ya  d kd kce 'u   ku  g zi

15^a  im ad:  imd d D. s.65

15^b G rinmez:m zeyyen D. s.65

16^a teni: tyneti D. s.65

20^b 'az z md r:za'if md r: D. s.66

21^b y lden: g zden: D. s.66

- Gülşen-i hüsn içre gül gibi olasın sağ esen
23. Ben olayın sāye-veş hāk-i derüñde pāymāl
Bu cihān tırduqca tır éy serv-i sīm-endām sen
24. Āh-ı ‘āşıqdan yavuz yél esmesün ruhsāruña
Ya‘ni olsun güllerüñ bād-ı hāzāndan bī-ḥazen
25. Pādişāhum kendüñe ehl-i kemāli kıl édin
Sen Süleymān’sın saña yār olmasun her Ehremen

KAŞİDE-İ BAKİ

5.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

01. Rāh-ı çeşmümden dilā tāb-ı ruḥ-ı cānān gelür
Hāne-i cāna ziyā-yı mihr-i nūr-efşān gelür
02. Vaşl-ı yāra cān-ıla oldur hırīdār olduḡum
Gelse biñ naqd-i revāne bir demi erzān gelür
03. Bāḡ-bān-ı gülşen-i ‘ışkuñ olan ‘āşıqlara
Daḡ-ı gül dūd-ı kebūdı sünbül ü reyḥān gelür
04. Nüş-ı cān eyler göñül cem‘iyyet-i ḥātır bulur
Tār u mār eyler yine ol gözleri mestān gelür
05. Cām-ı gül-gün nüş éder hūn-ābe-i eşkin döker
Beñzine bir pāre ‘āşıq derd-mendüñ kan gelür
06. Senden ayrılmāḡ katı müşkil belādur dōstum
Yoluña ölmek egerçi ‘āşıqa āsān gelür
07. Balsa cām-ı la‘l-i cān-baḡş-ı lebüñden cür‘a hāk

5 6^a Bākī: D. K.6, s.19-21

03^b Daḡ-ı gül: Daḡı gül: D. s.20

04^a cān: cām olmalı

08. Hāk içinde mürde-i şad-sāle cisme cān gelür
Şādıkam cāndan baña ‘ışkuñ ‘azīz oldu désem
Şanma gerçek ‘āşikuñdan dōstum yalan gelür
09. Cānuma cānlar kıatar gelse peyām-ı vaşl-ı yār
Şan nesīm-i luţf-ı Şāhenşāh-ı ‘ālī-şān gelür
10. Hān Murād ol kā’inātuñ kıble-i iqbāli kim
Ka‘be-i der-gāhına şāhān u dervīşān gelür
11. Şehr-i dārü’l-mülk-i ‘adlin seyr éden ‘āşıklara
Hıttā-i ma‘müre-i ‘ālem dağı vīrān gelür
12. ‘Āleme çekdi simāt-ı ni‘met-i bī-minnetin
Şāhlar şeh-zādeler der-gāhına mihmān gelür
13. Āsitānı hākini kıldı Kıırım hānı kōnağ
İrte bir gün seyr édün hākān-ı Türkistān gelür
14. Bir haţā zann eyleyüp ebrūların çīn eylese
Cān atar der-gāhına Fağfūr-ıla Hākān gelür
15. Perçem-i tūğından érdükce Frengistān’a tāb
Sāye-i serv-i bülend-i kıaddin özler bān gelür
16. Şād-mān olsun ‘Acemler gözleri aydın yine
Mīr Haydar nūr-ı çeşm-i Husrev-i Īrān gelür
17. Kıanı ol gelmez déyü başş eyleyen cāhilceler
Hāk budur kim ‘ākile anlar kıatı nā-dān gelür
18. El süvār oldu kümeyt-i hāmeye şimden géru
Şanma **Bākī** gibi şāhā fāris-i meydān gelür
19. Şimdi gūş-ı cān-ıla diñler cihān eş‘arumı
Medhūñ étsem bir yere mecmū‘-ı ins ü cān gelür
20. Okudukca na‘tuñı bir gūşeden gūş étmege

11 ‘āşıklara: ‘āriflere (b) dağı: dih-i D. s.20

20 Bir: her D. s.21

- Cān-ı Ḥassān rūḥ-ı pāk-i Ḥāzret-i Selmān gelür
 21. Bī-nihāyet luṭfuña lāyık edā mümkin degül
 Gerçi ma'nā ḥāṭıra bī-ḥadd ü bī-pāyān gelür
 22. 'Arşa-i sīmīn-i şubḥ üstinde dā'im gūy-ı zer
 Tā ḥam-ı çevgān-ı gerdün içre ser-gerdān gelür
 23. Ḥaşm-ı gerden-keş izüñ tozına kılsun ser-fürü
 Ser-fürü kılmazsa bir gün kellesi galṭān gelür

KAŞİDE-İ BAKİ

6.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

01. Kādr-i eşküm ol bilür kim kıymet-i gevher bile
 Rūy-ı zerdüm ḥōş görür ol kim 'ayār-ı zer bile
 02. Nefḥa-i 'anber tutar zülfi ḥamından 'ālemi
 Kanda gitse iki yanında iki micmer bile
 03. Sāye-i kaddüñde āhum başka sancak çekdügin
 Tıydu hep mīr-i livā belki şeh-i kişver bile
 04. Sūz-ı 'ışkuñdan dimāgum şöyledür āşüfte kim
 Mey degül āsüde kılmaz dārū-yı huş-ber bile
 05. Küşte-i şemşīr-i 'ışkuñ ḥākden kaldursalar
 Teng ol şahrā-yı 'ālem 'arşa-i maḥşer bile
 06. Cān vérür çokdur ser-i kūyuñda qurbān olmağa
 Ḥāzır ét şemşīr-i bürrānuñla bir ḥancer bile
 07. Tāb-ı dilden aḥker-i sūzāna döndi gözlerüm

6 7^a Bākī: D.K.10, s.28-29

04^a şöyledür: şol kadar D. s.28

07^b yanınca ḥuşküñ: ḥuşküñ yanınca D. s.28

- Bu meşeldür kim yanar yanınca huşküñ ter bile
08. İnkisâr-ı bāl-ile zehr-i ğam étse telh-kām
Şehd şîrîn étmez aĝzın ‘aşıkuñ sükker bile
09. Bākıyā çarh-ı sitem-kāruñ ne cevır étdüklerin
Yek-be-yek ‘arz ét ki şah-ı ma‘delet-güster bile

7.

Mefā‘ilün fe‘ilātün mefā‘ilün fe‘ilün

+ - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. Ne mümkin oldı ğam-ı fürkatüñle ülfet édem
Ne çāre var talebüñden senüñ ferāĝat édem
3. Ne kādirem ser-i küyuñ varup ziyāret édem
Ne fırsat oldı saña hālümü rivāyet édem
5. Ne vüs‘at oldı ki hicrān ğamın hikāyet édem

II

1. Hemīşe olmada mümted zamān-ı ğuşşa vü ğam
Hemīşe derd ü elem bî-şumār ü rāhat kem
3. Ne bir qarīn-i muvāfiķ var olmaĝa hem-dem
Ne bir şehen-şeh-i ‘ādil bulındı kim varam
5. Bu zulmü ‘ādet éden şahdan şikāyet édem

III

1. Ne bād-ı āh-ile ol servi eyledüm meyyāl
Ne eyledi eşer ol mü-miyāna kıl-ile kāl
3. Şalāh u zühd ise şimden-gérü hayāl-i muhāl
Ne ‘arz-ı hāle meded var ne dilde şabra mecāl
5. Ne çāre neyleyeyin bilmezem ne hālet édem

IV

1. Murād-ı dilber için nā-murād olup dāyim
Göñül vilāyetine ‘ışkı eyledüm hākim
3. Bu kāra şanma ben éy müdde‘î olam nādım
Murādı çün beni güldürmemekdür ol zālīm
5. Revā budur ki hemān ağlamağı ‘adet édem

V

1. Yanuñda eyleyüp ağıyār ben gedāyı ğarīb
Düşürdi rāh-ı beyābān-ı hecre bī-takrīb
3. Ne çāre çünki degülmiş vişālūñ aña naşīb
Çapuñda olmağa Nev‘î‘ye māni‘ oldı raķīb
5. O seg kıomadı ki bir laħza istirāhat édem

MUḤAMMES-İ ‘ĀLĪ EFENDĪ

8.

Mefā‘îlün mefā‘îlün mefā‘îlün mefā‘îlün

+ - - - / + - - - / + - - - / + - - -

I

1. Süzülün çeşm-i mestüñ devlet-i bīdārı görsünler
Bozulsun bend-i zülfüñ bendeler dīdārı görsünler
3. Çözülün dügmeler mir‘āt-i pür-envārı görsünler
Çıkar pīrāhenüñ tā kudret-i Settār‘ı görsünler
5. Meded ruḥ-ı muşavver nic‘ olurmış yārı görsünler

II

1. Lebüñden büse almağ mürde cān bulmağ kıadar vardur
Şaçüñ kıoğmağ ḥayāt-ı cāvidān bulmağ kıadar vardur

8 8^a ‘Ālī: D.Muḥammes28, s.201,202

04 [I-4] Settārı: seyyārı D. s.201

3. Miyānuñ kucma çaḡ genc-i nihān bulmaḡ kadar vardur
Vişālūñ cāna almaḡ rāygān bulmaḡ kadar vardur
5. Ne var bir himmet ét şeydālar ol āsāri görsünler

III

1. Ruḡuñ zūlf içre gösterdüñ kıyāmetden nişānsın sen
2. Günūñ maḡribde toḡmış fitne-i āḡir zamānsın sen
3. Ser-ā-pā dehri vīrān eyleyen genc-i nihānsın sen
Ne māhiyyetsin āyā yā neden nā-mihribānsın sen
5. Müneccimler ḡosunlar ḡayrı sen mekkārı görsünler

IV

1. Meger bir kāse içre misk-i terdür hırz içün cānı
Yāḡōd mülk-i melāḡat şāḡınuñ tūḡ-ı perīşānı
3. Ḳonupdur başuña yāḡōd Hümā-yı taḡt-ı sultānı
İnanmaz görmeyen çık başdan éy şūḡ-ı cihān anı
5. ‘Araḡ-ḡīnūñ çıkar ol ḡurre-i ḡarrārı görsünler

V

1. O meh-rū baḡt-ı ‘Ālī gibi ḡaddār olmaḡ istermiş
Kerem semtinden el çekmiş sitemkār olmaḡ istermiş
3. Ḳırup ‘āşıḡların cellād-ı ḡūn-ḡ^vār olmaḡ istermiş
Muḡaşşal ḡulme meyl étmiş cefākār olmaḡ istermiş
5. Yetişünler meded üftādeler yalvarıḡörsünler

03 [II-3] kucma çaḡ: kucmacaḡ D. s.201

01 [III-1] Ruḡuñ zūlf içre: ḡad-i bālānı D. s.201

02 [III-2] 2. mısra ile 3. mısra yer deḡiştirmiş D. s.201

01 [IV-1] hırz: cezr D. s.202

04 [IV-4] çık: çaḡ D. s.202

02 [V-2] 2. ve 3. mısra yer deḡiştirmiş D. s.202

04 [V-4] Muḡaşşal: Maḡaşşal D. s.202

MÜSEDDES-İ SÂ'İ

9.

Mef'ülü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ülün

-- + / + -- + / + -- + / + --

I

- 1· 'Älemde şafâ seyr-i ruḥ-ı yârı bilürsin
Ġam gelse sebep ḥîle-i 'aġyârı bilürsin
- 3· Mâ'il saña ol şūḥ-ı cefākârı bilürsin
Kec-revlik éder çarḥ-ı sitemkârı bilürsin
- 5· Ne fırsat olup kūyına bir varıbilürsin
Çapuda bulup yârı ne yalvarıbilürsin

II

- 1· Meclisde elin öpmege ibrâm édemezsın
Ayaġına yüz sürmege iġdâm édemezsın
- 3· Bir dem yüzini görmeseñ ārâm édemezsın
Nâmeyle daḥı ḥâlini i'lâm édemezsın
- 5· Ne fırsat olup kūyına bir varıbilürsin
Çapuda bulup yârı ne yalvarıbilürsin

III

- 1· Éller seni añlar ki gülüp 'âlem édersin
Mey nüş édüben şevḫ-ıla def'-i ġam édersin
- 3· Maḥzūn-dil iken ḥâṭırını ḥurrem édersin
Añdıġca ruḥın dîdelerüñ pür-nem édersin
- 5· Ne fırsat olup kūyına bir varıbilürsin
Çapuda bulup yârı ne yalvarıbilürsin

IV

- 1· Şoldı elem-i hār-ıla hayfā gül-i ālūñ
Āşüftesinin bir şeh-i iqlīm-i cemālūñ
3· Lāyık mı cefā éde gelüp şormıya hālūñ
Bīmār olalı qalmadı reftāra mecālūñ
5· Ne fursat olup kūyına bir varıbilürsin
Çapuda bulup yarı ne yalvarıbilürsin

V

- 1· Gülşende açılsa kaçan ol gonçe-i zībā
Feryād u fiğān eylese her bülbül-i gūyā
3· Éy Sā'ī-i dil-haste édüp rāzuñı ifşā
Şanursın olur cümle muqayyed saña dünyā
5· Ne fursat olup kūyına bir varıbilürsin
Çapuda bulup yarı ne yalvarıbilürsin

GAZEL-İ BAKİ TAHMİS-İ EMRİ

10.

Mef'ülü fā'ilātün mef'ülü fā'ilātün

- - + /- + - - /- - + /- + - -

I

- 1· Éy zülfi tāze sünbül éy kāmerti şanevber
Éy haddi lāle vü gül éy ağızı gonçe-i ter
3· Bāğ-ı cihānda yoğdur sen gül-'izāra beñzer
Éy saçları şeb-i Çadr éy yüzi māh-ı enver
5· Dil tıflı her gün ağlar 'īd-i vişalūñ ister

II

- 1· Tīğ-ı firākuñ ile bu sīne pāre pāre
Sen serv-çad nigārum çün gelmedi kināra

- 3- Gözüm yaşı ‘aceb mi beñzerse cūy-bāra
Bir kerre görmek ile dil vérdüm ol nigāra
5- Bir kez dağı görürsem cān vérmegüm muķarrer

III

- 1- Hecr-i ruħunla éy meh sīnemde her dem āteş
Zülfüñle bend olaldan göñlüm ķatı müşevveş
3- Bu ħüsn-i bī-naẓīri evvelden eyleyen naķş
Cān vérmek-iķün étmiş la‘-i lebüñi cān-baħş
5- Cān almaķ iķün étmiş müjgānlaruñı ħancer

IV

- 1- Derd ü firāķuñ ile ķaldum ğam u elemde
Ĥayfā muħāl olupdur ğülmek baña bu demde
3- Yazduķda ķanlar aĝlar derd-i dilüm ķalem de
Lāyık midur ķalam ben her dem belā vü ğamda
5- Ola cemālün éy meh ğünden ğüne münevver

V

- 1- Çoķdan ğorinmez oldı ğün yüzi yār-ı cānuñ
Eflāke érse řañ mı **Emri** senüñ fiĝānuñ
3- Terk eyleyüp bi-küllī sevdāların cihānuñ
Şol deñlü meyli vardur **Bāķi** lebine yāruñ

01 [III-1] Mihr: Hecr D. s.33
02 [III-2] göñlüm ķatı: oldu göñül D. s.33
03 [III-3] bī-naẓīri: bī-naẓīrūñ D. s.33
02 [IV-2] Ĥayfā: řafā D. s.34
04 [IV-4] belā vü: řalām-ı D. s.34
05 [IV-5] ğüne: dağı D. s.34
03 [V-3] bi-küllī: be-küllī D. s.34
04 [V-4] yāruñ: k’anuñ D. s.34

5. Güyā ki teşne-diller āb-ı zülālī özler

MÜSEDDES-İ FUZŪLĪ-İ BAĞDĀDĪ

11.

Mef'ūlū fā'ilātū mefā'ilū fā'ilūn

-- + / - + - + / + - - + / - + -

I

1. Dün sāye şaldı başuma bir serv-i ser-bülend
Kim kıaddi dil-rübā-idi reftārı dilpesend
3. Güftāra geldi nā-geh açup la'l-i nūş-ıand
Bir piste gördüm [anda] tōker rīze rīze kıand
5. Şordum meger bu dürc-i dehendür dēdüm dēdi
Yoı yoı devā-yı derd-i nihānuñ-durur senüñ

II

1. Egmiş hilālī üstüne kıarf-ı külāhını
Çoı dil-şikestenüñ göge yetürmiş āhını
3. Zülfin kıaıtıdı gizledi ebr içre māhını
Gördüm yüzinde kıalkā-i zülf-i siyāhını
5. Ol pīç-ü-tābı çoı ne resendür dēdüm dēdi
Devr-i ruıumda rışte-i cānuñ-durur senüñ

III

1. Vemiş fūrūğı şem'-i ruıı gün çerāğına
Şalmış şikest serv-kadi gül budāğına
3. Çün serv-teg başanda kıadem göz bulağına
Bir nice kıardan elem érmiş ayağına

05 [V-5] özler: ister D. s.34

11 9^b Fuzūlī: D. Müsessedes, s.188-190

03 [III-3] Çün: Dün D. s.188

5- Gül bergine batan ne tikendür d d m d di
M jg n-ı  e m-i e k-fe anu -durur sen n 

IV

1- Seyr ile  alındı b ga gider ol semen-‘iz r
Env -ı z b- -z net ile fa l-ı nev-bah r
3- A mı  g l  zre s nb l-i g s -yı m  g-b r
Ya mı  la if aya ına g lberg tek nig r
5- Nesr ne reng-i l le nedend r d d m d di
 amzem  adengi t kt gi  anu -durur sen n 

V

1- D  mi  ‘iz r   st ne ‘anber sel sili
  fte- al  d p nice b - abr u b -dili
3- ‘A lumn  v lih eyledi  ekl    em yili
G z g rd   amet n dil   c n oldu m yili
5- Veh bu ne  urfa serv-i  emend r d d m d di
Manz r-ı d de-i niger nu -durur sen n 

VI

1- Seyl-i siri k m oldu rev n  ak-i k yına
C n v lih oldu la‘-i leb-i g ft   g yına
3- Dil d  d  d m-ı silsile-i m  g-b yına
Ol la z  kim  ata dı g z m z lf   r yına
5- ‘A reb meh-i m n re va andur d d m d di
Vehm eyle kim  a arlu  ir nu -durur sen n 

VII

1- D n  ub -dem ki l le v  nesr n  alup ni ab
G l  ihresinden aldı  ab  perde-i  ic b

01 [IV-1]  alındı b ga gider:  aldı b ga g zer D. s.189

01 [V-1]  st ne ‘anber:  ste mu‘anber D. s.189

- 3- Gülzāra çıkdı seyr ile ol reşk-i āfitāb
Şebnem nişārın étdi yüküş lü'lü'-i hōş-āb
5- Bunlar [ne dūr] ne dürr-i 'Adendür dédüm dédi
Ebsem Fuzūlī eşk-i revānuñ-durur senüñ

MÜSEDDES-İ HĀBĪBĪ

12.

Mef'ulü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

-- + / - + - + / + - - + / - + -

I

- 1- Dün gördüm ol niğārı tarab-nāk ü ercümend
Kāfūr eliyle destelemiş 'anberīn kemend
3- Baḥdum şikenc-i tūresine zār [ü] müstmend
Bir şahş-ı nā-tüvān oturur gerdeninde bend
5- Kimdür bu miskīn ol ne resendür dédüm dédi
Zülfüm kemendi tutgını cānuñ-durur senüñ

II

- 1- Ol dem ki çıkdı gülşene ol serv-i gül-'izār
Elvān-ı mīveler ayağına dökdi şahsār
3- [Ben] gördüm anda piste vü bādām ü sīb ü nār
Bir murğ okurdı 'arızı bāğında zār zār
5- Ol kuş ne kuş[1] bu ne çemendür dédüm dédi
Bāğ-ı ruḥumda murğ-ı revānuñ-durur senüñ

III

- 1- Göz gördügince gönlüm olur ḥüsni māyili
Eyler deli perīlik ile nice 'āķili
3- Yüzinde sihr édüp yine bir Çāh-ı Bābil'i

Bend étmiş anda bir nice şāhib[nazar] dili
5· Çın mı bu ne çāh-ı zeķandur dédüm dédi
Éy çok haķalı kendü mekānuñ-durur senüñ

IV

1· La'1 ü güher dişiyle yapışmış tutağına
Misk-i Hoten hevesden ulaşmış yañađına
3· Dürr-i Necef hevādan aşılmış kulağına
Çoğ dāne dāne nesne dökülmüş ayağına
5· Hey hey bu ne 'aķık-i Yemendir dédüm dédi
Gözden aķan cigerdeki ķanuñ-durur senüñ

V

1· Çekmiş kemāl-i ferr ü dem [ü] 'izz ü cāhını
'Anberle taldurup başa geymiş külāhını
3· Zülfüñ yüzinden aldı vü 'arz étđi māhını
Gördüm yüzinde dāne-i hāl-i siyāhını
5· Ol müşg lāle üzre nedendir dédüm dédi
Cānuñda 'aks-i dağ-ı nihānuñ-durur senüñ

VI

1· Yaşum yürüdi řu gibi ol serv sūyına
Göz baķaķaldı zülf ü rüñ u rüy u müyına
3· Aldandı tıfl-veş dil anuñ reng ü būyına
Pīrāne-ser göñül baķup alındı rüyına
5· Bu ne huçeste serv-i semendir dédüm dédi
Baht-ı sa'īd-i 'ömr-i cüvānuñ-durur senüñ

VII

1· Nerkis uyandı ber-semen-i emn-i cāme-h'āb
Gül çıķdı pīrehen yaķasından açup niķāb
3· Teb tüşti cāna cümle-i āfāķı tıtdı tāb
Ol dem ki çıķdı cübbe-i maşrıķdan āfītāb
5· Bir zerre gördüm anda dehendür dédüm dédi
Bu söz yaķın **Habībī** gümānuñ-durur senüñ

ĠAZEL-İ NECĀTĪ TAĤMĪS-İ REMZĪ

13.

Mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün

+ - - - / + - - - / + - - - / + - - -

I

- 1· Hezār aḥsent ol māhuñ göñül қаşı kemānına
Urur kirpik oқın cāna ḥaṭā étmez nişānına
- 3· Seḥerde gün yüzün gördüm yüz urup āsitānına
Getürmiş ḥāl-i müşgīnin hümāyün zülfi yanına
- 5· Ne ḥōş ṣeh-bāzdur gör kim beg ilter āşiyānına

II

- 1· Saña ‘āşık sözi kār étmez anı diñleme zāhid
Ḥışım odına cānuñı yaқup kül eyleme zāhid
- 3· Şaқın pend eylerüm déyü baña söz söyleme zāhid
Şarāb-ı la‘l-i dilberden beni men‘ eyleme zāhid
- 5· Saña ne her kişi her ne éderse kendü cānına

III

- 1· ‘Alev vérmese āhımdan benüm bu sīne-i sūzān
Çemende dağ urmazdı özine lāle-i Nu‘mān
- 3· Baña bu ‘ışқum içinde ‘acāyib ḥāl-durur éy cān
Yanarım bezm-i şevқuñla gözüm aғlar göñül ḥandān
- 5· Hemān ol şem‘a döndüm kim güler dāyim ziyānına

IV

13 11^b Necātī: D.G.522, s. 467-68

04 [II-4] eyleme zāhid: itme ey nāşıḥ D. s.467

04 [III-4] Yanarım bezm-i şevқuñla: Eridim nār-ı şevқuñdan D. s.467 Bu beyit gazelde

5. beyit. D. s.467

05 [III-5] dāyim: kendü D. s.467

- 1· Begüm ço sen yéle vérme şağın āhumdan evrākuñ
Şadā-yı na‘re-yi āhum dutupdur gūşın āfākuñ
- 3· Yine ağıyār yanına düşüp seyr eyler İshāq’uñ
Alup yanına dildārı söger ardınca ‘uşşākuñ
- 5· Ögünsün düşmen ögünsün eger qalursa yanına

V

- 1· Görüp her dilberuñ **Remzī** cemālin şağın aldanma
Ānuñ ħüsnine meyl édüp görüp ahlākın aldanma
- 3· Vefālu dilberuñ olur cefāsı yağın aldanma
Yüzüñe gülse bir kaç gün **Necātī** şağın aldanma
- 5· Ki gerçekler inanmadı bu dünyānuñ yalanına

ĠAZEL-İ ĤAYRETĪ TAĤMĪS-İ NĪĤĀNĪ

14.

Mef‘ūlü mefā‘īlün mef‘ūlü mefā‘īlün

-- + / + --- / --- + / + ---

I

- 1· Ne ‘ālem-i süflīye ben nāzil idüm cānā
Ne ‘arz-geh-i cisme ben vāşıl idüm cānā
- 3· Ne ħırmēn-i dehr içre ben ħāşıl idüm cānā
Ne āteş ü bād ü ne āb ü gil idüm cānā
- 5· Sen serv-i hevā-bağşa ben māyil idüm cānā

II

- 1· Zeyn olmadın encümle bezmi şeb-i deycūruñ

04 [IV-4] Bu beyit gazelde 6. beyit D. s.467

04 [V-4] Bu beyit gazelde 7. beyit D. s.468

14 12ª Ĥayretī: D.G.1

- Devr eylemedin hergiz cāmı meh-i pür-nūruñ
3- Başmadın ayak ‘aşra zerrīn қадеһi hūruñ
‘Alemde henüz adı yād olmadın engūruñ
5- Hūmhāne-i vaḥdetde ben қanzil-idūm cānā

III

- 1- Kılmamış-ıdı zārī devr içre def ü kânūn
Mıhr-ile daḥı çarḥa girmemiş-ıdı gerdūn
3- İzūñ tozı yaşıyla tōlmamış-ıdı hāmūn
Leylīye henüz Mecnūn olmamış-ıdı meftūn
5- Ben vādī-i ḥayretde lā-ya‘kıl-idūm cānā

IV

- 1- Leylī elemi Kaysa olmamış-ıdı taqrīr
‘Azrā ğamı Vāmıq-ıçün olmamış-ıdı taḥrīr
3- Göñlü evi ‘uṣṣākuñ olmamış-ıdı ta‘mīr
Daḥı gili Ferhāduñ olmamış-ıdı taḥmīr
5- Ben rāh-ı meṣakḫatde pā-der-gil idūm cānā

V

- 1- Luṭf eyle Nihānī’ye bir būse daḥı çoḫsa
İncinme eger bir kez müṣgīn ṣaçuñı çoḫsa
3- Cevr eyleme miskīne sīm-ile zeri yoḫsa
‘Iṣḫ eyledi āvāre ben Ḥayretī’yi yoḫsa
5- Her ḥıdmete cān-ıla müsta‘cil-idūm cānā

MÜSEDDES-İ HÜDÂYİ ÇELEBİ

15.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

++--/++--/++--/++-

I

- 1· Éy ruḥı bāğ-ı leṭāfetde gül-i ḥandānum
Tutdı bülbül gibi dünyā yüzini efgānum
- 3· Az alupdur ıa burc-ı bedenimden cānum
Éy lebi derd-i dile ḥikmet-ile Lomān'um
- 5· Őerbet-i vaŐluñ-ıla eyle benüm dermānum
Düşmesün boynuña hecrüñle ölürsem anum

II

- 1· Nice bir dürr döke bu dīde-i terler nice bir
Nice bir zāyi' ola bunca güherler nice bir
- 3· Āh édem ḥasret-ile Őām u seḥerler nice bir
Nār-ı amda nice bir yaña cigerler nice bir
- 5· Tutdı āfāı meded dūd-ı dil-i sūzānum
aražuñ cevr ü cefā-y-ısa yeter sulānum

III

- 1· Ben senüñ pādiŐehüm bende-i fermānuñ olam
Pāymāl-i ser-i īsū-yı perīŐānuñ olam
- 3· aŐlaruñ yayına biñ cān-ıla urbānuñ olam
Bir iki gün bu fenā tekyede miḥmānuñ olam
- 5· Saña lāyık mıdur éy ḥusrev-i 'ālī-Őānum
Baña zulm eyleyesin arḥa ıa efgānum

IV

- 1· N'ola yanuñda senüñ sehv-ile étdümse günāḥ
Baña bağıŐla güzel baŐuñ-içün éyle nigāḥ
- 3· ul günāḥ étse dem olur ki bağıŐlar anı Őāḥ
Merḥamet éyler-iseñ raḥmet éde saña İlāḥ
- 5· Yüzime bir güle ba tā ki sevinsün cānum
Dest-i luṭfuñla yapılsun bu dil-i vīrānum

V

- 1· Varayın 'ıŐuñ-ıla 'āleme destān olayın
Düşüben taqlara Mecnūn gibi 'uryān olayın
- 3· Sāye-veş mihrüñ-ile ḥāk-ile yeksān olayın
Genc-i 'ıŐuñla **Hüdayī** gibi vīrān olayın

- 5- Şehr-i hüsni içre şalın serv gibi éy cânım
Şulasun yollaruñı dīde-i hūn-efşānum

MÜSEDDES-İ ‘ULVĪ

16.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

+ + - - / + + - - / + + - - / + - -

I

- 1- Sevdüñ éy dil yine bir tāze gül-i ra‘nāyı
Arturursañ n’ola bülbül gibi vā-veylāyı
3- Mesken ét künc-i ħarābātı olup rüsvāyī
Def‘-i ğam kıлмаğ-ıçün al elüñe şahbāyī
5- ‘İş u nüş eyle bugün añma ğam-ı ferdāyı
Saña ışmarlamadılar bu yalan dünyāyı

II

- 1- Kāni‘-i fūrkat olup vuřlat-ı cānāndan geç
Māyil-i zillet olup devlet-i ‘unvāndan geç
3- ‘Ārif-i vaĥdet olup keşret-i yārāndan geç
Rāzī-yı kısmet olup ğayret-i aķrāndan geç
5- ‘İş u nüş eyle bugün añma şaķın ferdāyı
Saña ışmarlamadılar bu yalan dünyāyı

III

- 1- Çekmeyem dērseñ eger sen de bu dünyā ğamını
Bāde iç bāde kımaz kiřinüñ ařlā ğamını
3- İbn-i vaķt [ol] be göñül añmaya ferdā ğamını
‘Āřık olan getirür mi dile dünyā ğamını

- 5· ‘İş u nüş eyle bugün añma şaķın ferdāyı
Saña ışmarlamadılar bu yalan dñnyāyı

IV

- 1· Zevķ-ı dñnyā-y-ile řād olma ğam ancak ötesi
Dirhemüm yok dēyü ğam çekme hem ancak ötesi
3· Şeh-i ‘ālem de olursañ elem ancak ötesi
‘Āķıbet rāh-ı vücūduñ elem ancak ötesi
5· ‘İş u nüş eyle bugün añma ğam-ı ferdāyı
Saña ışmarlamadılar bu yalan dñnyāyı

V

- 1· ‘Ulviyā hırķa geyüp cismūñi ‘uryān eyle
Dest-i şevķ-ıla çeküp çāk-i girībān eyle
3· Ber-ķarār olma gezüp ‘ālemi seyrān eyle
Her ğece kendūñi bir ğüşede mihmān eyle
5· ‘İş u nüş eyle bugün añma şaķın ferdāyı
Saña ışmarlamadılar bu yalan dñnyāyı

MUĞHAMMES-İ ŞĀNĪ

17.

Mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün

+ - - - / + - - - / + - - - / + - - -

I

- 1· Ser-ā-ser ni‘met-i dñnyāyı hep diřden geçirdūñ tüt
Baķup cām-ı Sikender’den cihānı cümle gördūñ tüt
3· Bařup yayını eflākūñ diz urduñ bařķa ķurduñ tüt
Kemān-ı Rüstemi ķullāb urup çekdūñ çevirdūñ tüt
5· Götürdūñ Zāl-i eflāki atından yere urduñ tüt

II

- 1· Semend-i ‘ışkı sür éy dil yüri merdâne incinme
Hemân er gibi ol cân at ériŝ meydâna incinme
3· Kıyarsa tîĝ-ı müjgâni ŝaķın cânâna incinme
Eger pervâz éderse murĝ-ı cân bir dâne incinme
5· Anı âzâd édüp ħabs-i kafesden sen uçurduñ tüt

III

- 1· Kimi gördüñ bu dünyâda dilâ bî-bâk olur âĥir
Bir iki gün gelirse aldanup ĝam-nâk olur âĥir
3· Girîbân-ı ‘ömür dest-i fenâda çâk olur âĥir
Vücüd-ı nâzenînüñ çün bilürsin ħâk olur âĥir
5· Çıķup ŝâhâne taĥt üzre nice buyruk buyurduñ tüt

IV

- 1· Dédi zülf ü ‘izâr-içün bugün bir zû-fünün kimse
Ķamer devrinde kim görmiş-durur ‘ömri uzun kimse
3· Bu çok başlu-y-ıla başa varur mı hîç zebün kimse
El el üstünedür geçmez elüñ üstüne çün kimse
5· Őabâ gibi cihân içre biraz esdüñ ŝavurduñ tüt

V

- 1· Őalındurmaz ol âfet kirpüĝine degme bir ŝanı
Bugün başdan çıkarmışdur anuñ zülf-i perîŝanı
3· Saña çok iş éder bir gün anuñ zülf-i perîŝanı
Ayaĝı bezm-i keŝretten bir el evvel çek éy **Őânî**
5· Ferâĝat eyle gel var ‘âlem-i vaĥdetde yurduñ tüt

MÜSEBBA‘-İ ‘ULVÎ ÇELEBÎ

18.

Fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

- 1· H̄asret-i ebrũñ-ıla addũm kemān olsun yine
alb-i dũşmen atduğım tĩre nişān olsun yine
- 3· Kũnc-i fũratde iřũm āh u fiđān olsun yine
Āteř-i āhumla ‘ālem pũr-duđān olsun yine
- 5· şem‘-i hũrřĩd ol duđān ire nihān olsun yine
addũne dil vėrdũđim gũnden ‘ayān olsun yine
- 7· Rāz-ı mihrũñ cũmle halka dāstān olsun yine

II

- 1· Ėřiđũñde bir gee feryād u zār Ėtsem gerek
Zũlfũñũñ gedũđi bendi āřikār Ėtsem gerek
- 3· İhtiyār [ũ] ‘aql u şabri tārmar Ėtsem gerek
Eřkũmũñ gevherlerin bir bir niřār Ėtsem gerek
- 5· Dĩde anımdan zemĩni lāle-zār Ėtsem gerek
Nār-ı āhımla cihānı pũr-řerār Ėtsem gerek
- 7· Āsitānuñ hāki reşk-i āsumān olsun yine

III

- 1· aşr-ı cān yandı kũl oldı sĩne-i sũzān-ıla
Keřtĩ-i dil ęara vardı dĩde-i giryān-ıla
- 3· Gedi ‘omrũm gũlmedũm hĩ vušlat-ı cānān-ıla
Hurrem olmadum dirĩđā ol gũl-i hāndān-ıla
- 5· ũnki ğam zerd Ėtdi ihrem derd-i bĩ-dermān-ıla

Pārelensün cism-i zerdüm hancer-i hicrān-ıla

7· Bāğ-ı ‘ömrüm ser-te-ser berg-i huzān olsun yine

IV

1· ‘Āşık-ı dil-hasteñ oldum cāna kār étدی elem

Maḥremümdür derd ü fūrkat hem-demümdür hecr [ü] ğam

3· Fikr-i la‘lūñle görindi gözüme rāh-ı ‘adem

Baş açuk yalın ayak ‘azm eyledüm éy ğonçe-fem

5· Pāyuma toķındı līkin zaḥmet-i hār-ı sitem

Kaşr-ı cāna çıķmak ol zaḥmet ehemdür çün bu dem

7· Üstüñ^vānum ayak ayak nerdübān olsun yine

V

1· ‘**Ulviyā** sultān-ı ‘ışķa bende-i fermān olup

İhtiyār étđüm nemed-püş olmağı ‘uryān olup

3· Gerçi gezdüm ğüşe ğüşe ‘ālemi mihmān olup

Kaşd-ı miḥnetden ḥalāş olmadı dil ḥandān olup

5· Ağlasun göz merdümi derdini döksün ḳan olup

Çeşm-i pür-ḥūn bezm-i ğamda sāğar-ı mercān olup

7· Eşķ-i gül-ğūnum şarāb-ı ergāvān olsun yine

MÜSEDDES-İ ‘ULVĪ

19.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

1· Halk-ı ‘ālemden biraz ğöñlüm cüdā olsun dérin

Ārzū-yı cāh u devlet hep hebā olsun dérin

- 3· Bendeñ olmağa şehā senden rızā olsun dérin
Kuluña gāhī vefā gāhī cefā olsun dérin
5· Göñlümi ço ‘ıŝkuñ-ıla mübtelā olsun dérin
‘Ākıbet bir şāha kul olur saña olsun dérin

II

- 1· Cevrüñe şabr eylemezsem vaşl-ıla şād olmayın
Seng-i miñnetden kaçarsam hergiz ābād olmayın
3· Āsitānuñ terk édersem hayr-ıla yād olmayın
Özge şāha kul olursam gamdan āzād olmayın
5· Göñlümi ço ‘ıŝkuñ-ıla mübtelā olsun dérin
‘Ākıbet bir şāha kul olur saña olsun dérin

III

- 1· Nakd-i ‘ömri yoluña rūhum revān étsem gerek
Hancer-i müjgānuña teslīm-i cān étsem gerek
3· Gizlü rāzum ‘āleme bir bir ‘ayān étsem gerek
Āh şāhum déyü yollarda fiğān étsem gerek
5· Göñlümi ço ‘ıŝkuñ-ıla mübtelā olsun dérin
‘Ākıbet bir şāha kul olur saña olsun dérin

IV

- 1· Ol şehüñ eyvānına dérsem n’ola Dārü’s-selām
‘Arşı ferş étmiş serīrinde felek hūrşīdi cām
3· Kaşrınıñ etrāfına baqdum bir üstād-ı be-nām
Şafhā-i eyvānına bu maṭla‘ı yazmış tamām
5· Göñlümi ço ‘ıŝkuñ-ıla mübtelā olsun dérin
‘Ākıbet bir şāha kul olur saña olsun dérin

V

- 1· ‘**Ulviyā** gülzāra vardum kılmağa def‘-i melāl
Şundi bir dīvān elüme ol gül-i bāğ-ı cemāl
3· Ben tefe’’ül édicek geldi bu nazm-ı pür-hayāl
Okıyup ol şāh-ı hüsne karşıu étdüm ‘arz-ı hāl
5· Göñlümi ço ‘ıŝkuñ-ıla mübtelā olsun dérin
‘Ākıbet bir şāha kul olur saña olsun dérin

MÜSEDDES-İ 'ULVİ

20.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

- 1· Bir kıyāmet serv-қadsin āfet-i dil-h^vāhsın
Ka'bedür 'uşşāka kūyuñ sen Ḥalīlu'llāh'sın
- 3· Da'vī-i 'irfān édüp her ḥālden āgāhsın
Her gedā-y-ıla şalınma ḥüsn iline māhsın
- 5· Ay efendim menzilüñ burc-ı şeref sen māhsın
Sāye gibi rü-siyehlerle niçün hem-rāhsın

II

- 1· Her pelīde baş қоşup éy serv-қadd yār olma gel
Gönçe-i bāğ-ı İremsin hem-dem-i ḥār olma gel
- 3· Қıl naзар бүlbüllerüñ zārına bī-zār olma gel
Bir Hümāsın dām-ı her būma giriftār olma gel
- 5· Ay efendim menzilüñ burc-ı şeref sen māhsın
Sāye gibi rü-siyehlerle niçün hem-rāhsın

III

- 1· Ḥāne-i agyāra varup eyleme mihr ü vefā
Mesken étme Burc-ı Akreb'de şaқın éy meh-liқā
- 3· Gün gibi rif 'atde olmaқ yaraşur éy meh saña
Şehr içinde ibtizāl ehliyle gezme dāyimā
- 5· Ay efendim menzilüñ burc-ı şeref sen māhsın
Sāye gibi rü-siyehlerle niçün hem-rāhsın

IV

- 1· Saña hem-dem olmasun anlar ki ‘āşık olmaya
Şubḥ gibi rüz u şeb kavlinde şādık olmaya
- 3· Keşf-i rāz étme aña ḥāle muvāfık olmaya
Ḥıdmet-i sultānda neyler ol ki lāyık olmaya
- 5· Ay efendim menzilüñ burc-ı şeref sen māhsın
Sāye gibi rü-siyehlerle niçün hem-rāhsın

V

- 1· Gün yüzüñsüz gerçi ‘Ulvī gündüzini şām éder
Rüz-ı vuşlatdan şeb-i ğamda dilin nā-kām éder
- 3· Ḥasb-i ḥāli saña bu güftār-ıla i‘lām éder
Her denīye rehber olmağ dilberi bed-nām éder
- 5· Ay efendim menzilüñ burc-ı şeref sen māhsın
Sāye gibi rü-siyehlerle niçün hem-rāhsın

MUḤAMMES-İ CİNĀNĪ

21.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

- 1· Gördüğümce sen gül-i nev-reste-i nāzük-teni
‘Işķum artar vālih ü dīvāne eylersin beni
- 3· Açmayup mihr-i ruḥ-ı zībāña çeşm-i rüşeni
Güşe-i fūrķatde eylersem aceb mi meskeni
- 5· Görmemek yéğdür görüp dīvāne olmağdan seni

II

- 1· ‘Āşıkā éy māh-rū ‘arz eylemekden ṭal‘atüñ
‘Işķ-ıla Mecnün-ı Şeydā eylemekdür niyyetüñ

- 3- Kaṭ' édüp el-hāşılı dilden recā-yı vuşlatuñ
Ben anuñ-çün ihtiyār étdüm belā-yı fūrkatuñ
5- Görmemek yégdür görüp dīvāne olmaḡdan seni

III

- 1- İstemez dil kūyuña varup 'azīmet kılmaḡa
Mūnis olmuşdur ḡayālūñle ḡanā'at kılmaḡa
3- Çāre yokdur gerçi vaşluñdan ferāḡat kılmaḡa
Vechi var ḡaşd eylesem hecrūñle ūlfet kılmaḡa
5- Görmemek yégdür görüp dīvāne olmaḡdan seni

IV

- 1- Pāyuña cānın nişār eyler gören reftāruñı
Şevḡden bī-hūş olur ḡuş eyleyen ḡüftāruñı
3- Bende ḡudret yok temāşā étmege ruḡsāruñı
Göz yumup geḡsem n'ola seyr étmeden dīdāruñı
5- Görmemek yégdür görüp dīvāne olmaḡdan seni

V

- 1- Her ḡaçan görsem seni hem-dem olup a' dā-y-ıla
Ṭaḡıur 'aḡlum **Cinānī**-veş gider sevdā-y-ıla
3- Eyleyüp terk-i vaṡan fikrin dil-i ḡod-rā-y-ıla
Geḡmeyüp kūyuñ yolından haftalarla ay-ıla
5- Görmemek yégdür görüp dīvāne olmaḡdan seni

ĠAZEL-İ FİĠĠNĠ TAḤMĠS-İ MAḤĀLĠ

22.

Mefāīlün mefāīlün mefāīlün mefāīlün

+ - - - / + - - - / + - - - / + - - -

I

- 1· Şikāyet rüzgārumdan ki bir dem olmadum hōšnūd
Figān baht-1 siyāhumdan ki kılmaz t̄ali‘üm mes‘ūd
3· Yumuldı gōnçe-i bahtum elümde cām-1 ğam-fersūd
Bu hāristān-1 ‘ālemde açılmazsa gül-i maqşūd
5· Ne ğam éy bülbül-i cān çünki gülzār-1 ‘adem mevcūd

II

- 1· Zemīn-i dilde eşcār-1 maḥabbet tā ki şaldı bīḥ
Ḳazādan başuma her berg ü bārı oldı bir tevbīḥ
3· Siyāset-gāh-1 ‘ışķuñda senüñ éy gözleri Mirrīḥ
4· Urupdur başuma cellād-1 ğamzeñ nice kızmış mīḥ
5· Gözümden uçları çıķdı degül müjgān-1 hūn-ālūd

III

- 1· Belā bezminde nār-1 ğam yaķup bağrım kebāb étđi
Aķıtdı kanlu yaşım ‘aks-i la‘lüñle şarāb étđi
3· Ne zālimdür ğam-1 ‘ışķuñ beni yıķdı ḥarāb étđi
4· Ḳomadı yér yaşım rüy-1 zemīni ğarķ-1 āb étđi
5· Anuñçün dūd-1 āhum oldı yér yér göklere memdūd

IV

- 1· Seni bu ḥüsn-ile kim görse āh-1 derdnāk eyler
Girībānın çeküp gül gibi ol dem çāk çāk eyler
3· Beni sünbül şaçuñ sevdāları āḥir helāk eyler
Ruḥuñda ḥāl-i yektāñ-ıla baḥş-i iştirāk eyler
5· ‘Aceb mi ehl-i Hind oda yaķarsa kāfir oldı ‘ūd

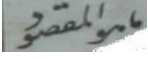
05 [I-5] çünki: işte D. s.40

04 [II-4] Urupdur: kaçupdur

04 [III-4] 3. beyitle 4. beyit yer değiştirmiş D.

05 [III-5] oldı yér yér: yir yir oldı: D.

V

1. **Makālī** la‘l-i dilber var-iken yāķūt-ı aķmerden
Yudum el çeşme-i āb-ı hayāt-ı bāde-i terden
3. N’olur Cām-ı Cem [ü] Cemşīd [ü] mir’āt-ı Sikender’den
4. Mücellā-yı şafā-yı şayķal-ı mir’āt-i hāverden
5. O māhuñ ‘aks-i ħusnidir **Figānī**

ĠAZEL-İ EMRĪ TAĤMĪS-İ ‘ABDĪ

23.

Mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün

+ - - - / + - - - / + - - - / + - - -

I

1. Ne şōfīyüz riyā-içün ‘abā vü şālumuz vardur
Ne ekl ü şürb içün ħalk-ıla ķīl ü ķālümüz vardur
3. Bugün Ķāf-ı ķanā‘at içre bir ħōş ħālümüz vardur
Ne ‘Anķāyuz ki āb u tu‘meden ihmālümüz vardur
5. Hevāmız yoķdur uçmaķdan ferāğ-ı bālümüz vardur

II

1. N’ola nūş eylesek bezm-i fenā cāmın ġam-ı ‘ışķuz

04 [V-4] Mücellā: Tecellī D.

05 [V-5] “mā-huve’l-maķşūd” (Arzulanan O’dur)

23 17^b Emrī: D.G.169, s.115

04 [I-4] Bu gazelin ilk üç beyti divandakinden farklı : İlk üç beyti şöyle:

1. Ne ‘izz ü devlete rāğıblaruz ne mālumuz vardur
Ne bir müy-miyāmı ķucmaķ ister ħālümüz vardur
2. Şafā kesb édeli āyīne-veş şāfī nemed içre
Temāşā-yı ruĥ-ı yār itmeden ihmālümüz vardur
3. Şoyınmış dest-i şevķ-i cezbe-i pīr-i maķabbetle
Fenā ocağına düşmiş niçe abdālumuz vardur

- Ney-āsā āh u feryād eyler-isek hem-dem-i ‘ışkuz
3· Olup esrāra vākıf hāmdüli’ llāh maḥrem-i ‘ışkuz
Maḥabbet hān-ḳāhı içre biz pīr-i ğam-i ‘ışkuz
5· Bizim Ferhād u Mecnūn gibi çok abdālumuz vardur

III

- 1· ȶoyup pāy-ı seg-i yāra dilā şevḳ-ıla rū yér yér
Éderler gözlerüm yaşı o servi cüst ü cū yér yér
3· Yanupdur sīnede dağ-ı siyehler sū-be-sū yér yér
Degüldür cismümüz üzre bizim jülīde-mū yér yér
5· ȶolaşmış cā-be-cā bir köhne ḳara şalumuz vardur

IV

- 1· N’ola şadr-ı sa‘ādetde varup biz eylemezsek cā
ȶanā‘at küncini bulduḳ gelüpdür küllī istignā
3· Libās-ı faḳr-ıla zāhid görüp ta‘n étme bī-pervā
Faḳīrüz gerçi kim bizi ğınā-yı ḳalb-ile ammā
5· Gören kimse şanur yér gök götürmez mālumuz vardur

V

- 1· Gören tarz-ı ḥasen dér ‘**Abdiyā** şı‘rūñ nezāketde
Naḳīr olmaz saña hergiz cihān içre selāsetde
3· N’ola Ḥusrev gibi Selmān’a beñzerseñ feşāḥatde
Biz **Emrī** ḥ^vāce-i nazmuz bu gün şehr-i belāğatde
5· Metā‘-ı şı‘r alur şatar nice dellālümüz vardur

04 [IV-4] bizi ğınā-yı ḳalb-ile ammā: ammā bizi ğınā-yı ḳalb-ile D. s.115

04[V-4] Biz **Emrī** ḥ^vāce-i nazmuz bu gün şehr-i belāğatde: Bu gün şehr-i belāğatde biz **Emrī** ḥ^vāce-i nazmuz D.

ĠAZEL-İ MEYLİ TAĤMİS-İ ĀZERİ

24.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

- 1· 'Ārızuñla eylemiş baĥş-i leĥāfet yāsemen
Kendüsin ol sīne-i sīmīne beñzetmiş semen
- 3· Bilmeyüp her biri ĥaddin éy gül-i nāzük-beden
La'lüñe ĥand öykinürmiş ĥaddüñe serv-i çemen
- 5· Dadı dalı var mıdur billāh éy şekker-dehen

II

- 1· Kūh-ken taş yaşdanurken 'ışķ-ıla şām u seĥer
Olmadı cānān yanında bunca sa'yi mu'teber
- 3· Nāvek-i āhı éderken seng-i ĥārādan güzer
Étmedi hergiz dil-i sengīni Şīrine eşer
- 5· Taşı başa başı taşa urdı gerçi Kūh-ken

III

- 1· Dōst şimden gérü düşmen ĥavlin işitmeme démiş
Mihribānum bī-vefālık semtine gitmem démiş
- 3· Rāh-ı 'ışķumda olan 'uşşāķı incitmeme démiş
Yoluma cān vérene vaşlum dirīğ étmem démiş
- 5· Ger bu 'ahdine vefā eylesse cānān işte ben

IV

- 1· Ķan yudar hecr-i lebūñle ĥonçe-i şāĥn-ı İrem
Reşķ-i la'lüñle içer şīrīn-dehenler cām-ı ĥam
- 3· Ağzı dadın bilmeyüp bāğ-ı cihānda dem-be-dem

- La‘l-i şīrīnūñe şekker dér-imış éy gonçe-fem
5· Tūṭī-i gūyānuñ ancağ ağızına budur düşen

V

- 1· **Āzerī** düşdi ḥabāb-āsā meye ehl-i hevā
Rehne kōndı bir kadeḥ şahbā-içün tāc ü kabā
3· Cezbe-i şevkı çeker pīr-i muğānuñ gūyiyā
Gūşe-i ḥum-ḥāneye kúp düşdi yārān-ı şafā
5· **Meyliyā** çağ böyle şimdi tevbe-kār olmağ neden

ĠAZEL-İ NECĀTĪ TAḤMĪS-İ ‘ULVĪ

25.

Mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün

-- + / - + - + / + - - + / - + -

I

- 1· Dünyāda bāña minnet ile devlet olmasun
Bī-minnet aç olup gezeyin ni‘met olmasun
3· Zilletde k̄alayın baña hīç ‘izzet olmasun
Mey gibi ayağa düşeyin ḥurmet olmasun
5· Tek yérde gökde zerre k̄adar minnet olmasun

II

- 1· Mağrūr-ı māl ü devlet olan dūna baqmazın
Şükrüm Hudā’yadur kef-i Kārūn’a baqmazın
3· Dehr-i denīde atlas-ı gerdūna baqmazın
Şāḥ-ı gül üzre efser-i gül-gūna baqmazın
5· Tek yérde gökde zerre k̄adar minnet olmasun

III

- 1· Hırş āteşine bağrumı yağmam kebāb-veş
Her nākesüñ ta‘āmına düşmem zübāb-veş
- 3· Başum göge érurse dahı āfitāb-veş
Arz u semāda mesken édinmem seĥāb-veş
- 5· Tek yérde gökde zerre ĥadar minnet olmasun

IV

- 1· Her kimseden ki eyledüm éy dil recā kerem
Bir kerre eylese kerem eyler nice sitem
- 3· Şabr ét cefāya ĥātıruña gelmesün elem
Teslīm eyle kendüñi tağdıre çekme ĥam
- 5· Tek yérde gökde zerre ĥadar minnet olmasun

V

- 1· Bir şāl-ı köhne egnüme ‘Ulvī ĥabā yeter
Derviş olana ĥil‘at-i Şāhī ‘abā yeter
- 3· Güş ét ne dér suĥanda ki yokdur aña yeter
Örti döşek Necāti’ye bir būriyā yeter
- 5· Tek yérde gökde zerre ĥadar minnet olmasun

ĖAZEL-İ BĀĖİ TAĥMİS-İ ŞERİFİ

26.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

++ -- / ++ -- / ++ -- / ++ -

I

- 1· Ağladan ‘āşıkı éy dil ĥam-ı cānān ancağ
İñleden ehl-i dili gerdiş-i devrān ancağ

- 3- Kimi mâtem-zede halkuñ kimi şādān ancağ
Hāl-i ‘ālem ezeli böyle perīşān ancağ
5- Kimi handān kimi giryān kimi nālān ancağ

II

- 1- Görinür bāğ-ı cihān kimisine tāze bahār
Kimi şu gibi çemen seyrin éder leyl ü nehār
3- Kimisi bezm-i şafāda kiminüñ meskeni hār
Kimi bülbül-i nālān-ı gül-i ‘arız-ı yār
5- Kimi pervāne-i şem‘-i ruḥ-ı cānān ancağ

III

- 1- Kiminüñ bēlini bükdi sitem-i çarḥ-ı dü-tā
Kiminüñ sīnesini étdi nişān tīr-i kazā
3- Menzil-i rāh-ı ‘adem olsa ‘aceb mi dünyā
Bu cihān kimine kaşr-ı tarab u ‘iṣ u şafā
5- Kiminüñ miḥnet-ile başına zindān ancağ

IV

- 1- Māl ü esbāb-ı cihān kalmadı çün Kārūn’a
Bağmazın çihre-i zerdüm var-iken altūna
3- Ser-firāz ol başuñı egme şağın her dūna
Pāy-māl olmada āḥir şütür-i gerdūna
5- Pādişāh-ıla gedāsı hele yeksān ancağ

V

- 1- Künc-i vaḥdetde **Şerīfī** oluben genc-i nihān
Mā-sivāyı unudup Hağğ-ıla olsan her ān
3- ‘Ālem-i kevn ü fesād olduğı-çün mülk-i cihān
Bākiyā hān-kaḥ-ı ‘ālem-i ḥayretde hemān
5- Her gelen kimse bu esrār ile ḥayrān ancağ

MÜSEDDES-İ TİĞİ BEG

27.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

I

- 1· Yanuma gelmez görüp şevkıyla sūzān olduğum
‘Aynına almaz ḥarīḳ-ı nār-ı hicrān olduğum
- 3· Gūşına koymaz enīs-i āh u efgān olduğum
Diñlemez yād eylesem ney gibi nālān olduğum
- 5· Yüzüme bakmaz ne bilsün yār giryān olduğum
Ḥāṭırum şormaz neden añlar perīşān olduğum

II

- 1· Nice yıllar pāy-māl olsam eşiginde eger
Bir ḳadem ḥākimden ol serv-i revān eyler güzer
- 3· Ğarḳa vērse ‘ālemi seyl-i sirişk-i çeşm-i ter
Raḥm édüp étmez baña ‘ayn-ı ‘ināyetle nāzar
- 5· Yüzüme bakmaz ne bilsün yār giryān olduğum
Ḥāṭırım şormaz neden añlar perīşān olduğum

III

- 1· Gün yüzün görsem dil-i maḥzūnumı şād eylesem
Çekdüğüm ālām-ı hecri ser-te-ser yād eylesem
- 3· Āh édüp cismüm ser-i kūyuñda ber-bād eylesem
Ağlasam derd-i derūnum āh u feryād eylesem
- 5· Yüzüme bakmaz ne bilsün yār giryān olduğum
Ḥāṭırım şormaz neden añlar perīşān olduğum

IV

- 1· Derd-ile ölsem gelüp ben hâki ihyâ eylemez
Haste olsam hâtırım şormaz müdāvâ eylemez
3· Hâlümü görmez ruḥ-ı zerdüm temâşâ eylemez
Gözlerüm yaşın silüp göñlüm tesellâ eylemez
5· Yüzüme bakmaz ne bilsün yâr giryân olduğum
Hâtırım şormaz neden añlar perişân olduğum

V

- 1· **Tîgiyâ** derd ü ğam-ı hecr-ile olsam bî-ķarâr
Eylesem deşt-i belâda nice dem geşt ü güzâr
3· Bâd-ı miḥnet eylese şabr u ķarârüm târmâr
Ağlamaķdan ķan-ıla tolsa bu çeşm-i eşk-bâr
5· Yüzüme bakmaz ne bilsün yâr giryân olduğum
Hâtırım şormaz neden añlar perişân olduğum

KAŞİDE-İ ‘ULVİ ÇELEBİ

28.

Fâ ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

- 01· Şevķ-ı ḥaddüñle şu dem kim işüm âh u zâr olur
Âh nâr u nâr nûr u nûr mihr-âşâr olur
02· Uğrasa bir taĝa ger zülfüñ ğamıyla seyl-i eşk
Taĝ râĝ u râĝ bâĝ u bâĝ sünbül-zâr olur
03· Hecr-i dîdâr acısıyla göz[de]n aķsa eşk-i nem
Eşk cüy u cüy yem yem ķulzüm-i zehḥâr olur
04· Bezm-i ğamda nâr-ı dilden çıkısa dūd-ı pür-şerer
Dūd ebr ü ebr ķarḥ u ķarḥ micmer-vâr olur
05· ‘Aks-i dendānuñla düşse dîdeden bir ķaṭre yaş

06. Kaṭre dāne dāne la‘l ü la‘l cāna nār olur
Sīne pür olsa ḥayālāt-ı perī-rūyān-ile
Sīne қаşr u қаşr ḥuld u ḥuld pür-dīdār olur
07. Yārsuz girsem serā-yı manşıb u cāha eger
Cāh çāh u çāh қabr ü қabr teng ü tār olur
08. Yār-ıla bir tahta üzre hem-nīşīn olsam velī
Tahta taht ü taht baht ü baht her dem yār olur
09. Yārdan érse vücūdum bāğına peykān-ı tīr
Tīr şāḥ u şāḥ naḥl ü naḥl pür-ezhār olur
10. Qulı oldum bir şehūñ kim eşigine gelse ḥalk
Ḥalk ‘abd u ‘abd mīr ü mīr ḥıdmet-kār olur
11. Neşr ü nazmuñ menba‘ı sultān Selīm-i şānī kim
Neşr nazm u nazm dürr ü dürr dür-i şeh-vār olur
12. Meclisinde dağlar yaqsam ten-i ‘uryānuma
Dağ şem‘ ü şem‘ māh u māh pür-envār olur
13. Nuṭqa gelsek şoḥbetüñde ehl-i dil yārān-ile
Noḡta ḥarf ü ḥarf lafz u lafz hep hem-vār olur
14. Rezme binseñ düşmene emr eyleseñ mūra şehā
Mūr mār u mār ejder ejder āteş-bār olur
15. Bezme inseñ gülşene ḥışm-ıla baqsañ māra ger
Mār mūr u mūr zerre zerre bī-miḡdār olur
16. Mālik olsam genc-i mār-āverde sensüz Ḥusrevā
Genc künc ü künc ġār u ġār merḡad-vār olur
17. Çeşmüñe cān vérmek içün göñlüme sevḡ étsele
Sevḡ şevḡ u şevḡ zevḡ u zevḡ pür-mekkār olur
18. Ser-güzeştüm nazm édüp bir kışsa ĩcād eylesem
-

19. Kışsa ğuşşa ğuşşa hişşe hişşe [yār-1] ğār olur
 ‘Ulviyem ‘arş-ı mu‘allā olsa sensüz meskenüm
 ‘Arş ferş ü ferş қа‘r u қа‘r çāh-1 [tār] olur
20. Midhatüñle sāhil-i fuşhatde yazsam nice satır
 Satır tīr ü tīr tīg u tīg haşm-āzār olur
21. Hāk Te‘ālā nev-resīde tıfluñı pīr eylesün
 Tıfl şāb u şāb pīr ü pīr tā muhtār olur

KAŞİDE-İ ‘ULVİ ÇELEBİ SELLEME’HULLAHU

29.

Mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün

+ - - - / + - - - / + - - - / + - - -

01. Cihān bāğında hadd ü zülf ü çeşm ü kıddüñ éy dilber
 Biri güldür biri sünbül biri ‘abher biri ‘ar‘ar
02. Hayāl ü hasret ü derd ü firākuñ éy tabīb-i dil
 Karār u ‘aql u şabr u fikri yağma kıldı ser-tā-ser
03. Leb-i la‘l ü dür-i dendān u büy-ı zülf ü ruhsāruñ
 Olupdur herbiri sulţān-ı şark u ğarb u baħr u ber
04. Müjeñle ğamzeñ-ile kaşuñ-ıla çeşmüñe kıldur
 Kemān-keşler ‘adū-küşler bahādırlar dilāverler
05. Cebīnüñle ruħuñla ‘arızuñla gerdenüñ oldı
 Cihān-ğır ü cihān-süz u şeb-efrüz u ziyā-güster
06. Elümde bād u gözde āb u dilde nār u başda hāk
 Baña kıydı bu zülf ü ‘arız u kıdd ü haţţ u ‘anber
07. Bu hüsnüñle bu ruhsāruñ bu elfāz u bu güftāruñ
 Dil-ārām u şafā-baħş u hayāt-efzā vü cān-perver

19 tār: mār

29 21^a

08. Şehā vaşf-ı haṭ u ḥālūñ leb ü zülfüñle olmışdur
Sözüm ğam-gñ gözüm nem-gñ dilüm gūyā zamīr-enver
09. Ne Rūm u Şām içinde var ne yérde gökde mánendüñ
Güneş yüzlü hilāl-ebrū Mesīhā-veş perī-peyker
10. Cemālūñle dehānuñla kelāmuñla zebānuñla
Beden biryān ciger sūzān u dil nālān u cān bī-fer
11. Belā vü miḥnet ü çeşm ü şafā-yı hecr-i la‘lūñle
Göñül maḥmūr u cān maḥzūn ḳadeḥ çeşm ü mey eşk-i ter
12. Ne ḥōş demdür ne ḳutlu gün ne zībā vaḳt ü sā‘atdür
Ola meclisde sāz u sūz-ı dilber bāde-i aḥmer
13. Beni ḳul étدی bir maḥbūb u ḥūb u dilber-i meh-veş
Sūrūr-ı dil ḥuzūr-ı cān [u] nūr-ı çeşm ü nīk-aḥter
14. Lebi Şīrīn şacı Leylā özi Yūsuf yüzi ‘Azrā
‘Aceb zībā ‘aceb ra‘nā ‘aceb ğarrā ‘aceb ḥōş-ter
15. Ḥükümetle vecāhetle şecā‘atle mehābetle
Anūşrevān u Ferruḥ-ruḥ Ğazanfer-fer Sikender-der
16. Selīm Ḥān kim olupdur ḥüsn ü ḥulḳ u ‘adl ü dād-ıla
Esed-heybet ‘Alī-sīret ḥasen-şüret melek-manzar
17. Olupdur derd-mendüñ müstmendüñ bendeñ efgendeñ
Niçe Dārā niçe Ḥāḳān niçe Ḥusrev niçe Sencer
18. Şadāḳatle ‘adāletle feşāḥatle şecā‘atle
Şehā sensin Ebūbekr ü ‘Ömer ‘Oşmān u hem Ḥayder
19. Keser çevgān deler cānı açar şerḥa döker ḳanı
Çeker yayın atar tīrin çalar tīğın urup ḥancer
20. Seḥer bezm étseñ olur zevḳ u şevḳ u ‘İş u nūş için
Felek süfre melek sākī şafaḳ bāde güneş sāğar
21. Bu eyvān u bu dīvān u bu ‘İş u nūş u ‘işretle
Olur Efrāsiyāb u Ḳayşer ü Cemşīd ü Cem çāker
22. Simāṭ u muṭrib ü sākī vü şem‘ olmağā bezmünde
Gelür her şeb şihāb u kehkeşān u Zühre meh enver
23. Zebūn Ḳāsım’la Rüstem Ḳahramān u Güstehem Behrām
Ferīdūn dūn Nerīmān nerm Ḥūşenk Erd-şīr aḥḳar
24. Ḳarīnūñdür rehīnūñdür zahīrūñdür esīrūñdür
Ḳamu fetḥ ü zafer birle ḳamu begler ḳamu ‘asker

25. Ziyād ét̄sün bu ‘izz ü cāh u adr ü Őevketüñ Mevlā
Bahār u deyde [vü] rüz u Şeb olsun Ha saña yāver
26. N’ola luf u sehā vü cüduñ ihsānuñ recā ét̄sem
Göñül zilletde cān haste beden ‘uryān ü ten aar
27. Ğarīb ü bī-kes ü āvāre vü āŐufte-hāl oldum
Yolum rāh-ı ‘adem ğam zād u hem derd ü elem rehber
28. Őehā ‘adl-ile dāduñ med [ü] vaşf ét̄mekde ‘Ulvīdür
Kemāl ehli vü [fazl kānı] vü hōŐ-tab‘ ü suan-perver
29. Du‘ā-y-ıla Őenā-y-ıla feŐāhatle belāğatle
Ya Hafızdur ya Cāmī yā Zahr ü bī-miŐāl ü ter
30. Nitekim devr-i mihr ü meh Şeb ü rüz ola ‘ālemde
Nitekim bunca zīb ü ziynet ü ārāyiŐ ü zīver
31. Hudāyā Zü’l-celāl ü Zü’l-kemāl ü Hayy u ādırsın
Müyesser eyle aña tat u bat u efser ü kişver

**AŐİDE-İ TİĒ U ALEM ‘ULVİ ELEBİ
SELLEME’HULLAHÜ**

30.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

++ -- / ++ -- / ++ -- / ++ -

01. TīĒ-ı Şun‘-ıla alem leva raam ekdüĒi dem
Dest-i udretle Őunıldı elüñe tīĒ u alem
02. alem olmasa ‘Acem tīĒ édemezdi tarīr
TīĒüñ olmasa alem deftere ekmezdi raam
03. Boynumu aldı muarrif alem édüp tīĒüñ

28 fazl kānı: kān-ı fazlī

30 22^a

- Aşlanur tîğ-ıla cānā nitekim şāh-ı kalem
04. Kalemün katlūme hüccet getirür ğamzeñ tîğ
Kıldı tîğüñ kalemünle yérümi nār-ı ‘adem
05. Kara şarındı kalem tîğ qaralar geydi
Benüm içün kalem ü tîğ tutarlar mātem
06. Kalemün nāline döndüm elem-i tîğüñ ile
Hālūme tîğüñ ucından kalem aĝlar her dem
07. Ağların hem-çü kalem halka şaķın tîğüñdan
Beni aĝlatma kalem gibi çeküp tîğ-ı sitem
08. Ser-kalemnden ne ki yazılsa gelür tîğ-i kader
Başumı yarsa mişāl-i kalem ol tîğ ne ğam
09. Yā kalem barmaĝı tîğ ile keser nāhunını
Kaṭ‘ éder tîğ-ıla yāhūd kalemını o şanem
10. Zer-nişān tîğ u zer-endüd kalemdür ya hilāl
Kalem ü tîğ-ıla hıdmetdedür éy mihr-i kerem
11. Şanuram tîğ u kalem tutar iki bendeñdür
Kalem ü tîğı ki şaĝuñda vü şoluñda görem
12. Kalem ü tîğ-ıla sen Hayder-i Kerrār olduñ
Zü’l-feķār oldı yanuñda kalem ü tîğüñ hem
13. Kalem ét gerden-i a‘dāyı çalup tîğüñla
Tîğ éder her kalemün kaṭ‘ını zīrā muħkem
14. Tîğüñüñ vaşfına gördi ki kalemler döymez
Āhen olmak kalemüm [tîğüñ-içün] oldı ehem
15. Vaşf-ı tîğ [u] kalemünle göricek bu ğazeli
Tîğ dem-beste kalup oldı kalemler ebkem
16. Oldı kadr-i kader-i levḥ-i ezel nün [u] kalem
Varaķ-ı tîğ devāt-ı kalemüñden mu‘lem
17. Éy benānuñ kalem-i şun‘ u müjeñ tîğ-ı każā
Kalem ü tîğ-ıla sensin şeh-i iķlīm-i himem
18. Kalem-āsā n’ola kan aĝlar-ısa tîğüñdañ
Dili şevķ étđi kalem gibi meded tîğ u kalem
19. Kalemüm yaş döker hālūme kan aĝlar tîğ
Nāmemi tîğ u kalem kılmada her dem pür-nem
20. Şāh-ı güldür kalemün ğonçe-i süsen tîğüñ

- 21· Kalem ü tîguñ ile oldı cihān Bāg-ı İrem
 Kıldı ‘Ulvī kuluñı tîg u kalem mīr-i suhan
 Tîgına seyf dénilir kalemı oldı ‘alem
- 22· Kılca boynın kalem eylerdi göñül tîguñ ile
 Tîg-ıla kıl kalemüñ kaç‘ olacağın bilsem
- 23· Yem midād ola vü eşcār kalem şa‘şa‘a tîg
 Vasf-ı tîg u kalemüñ haşre degin yaza hem
- 24· Kalem ü tîguñı elden koma éy menba‘-ı cūd
 Kalem ü tîg-ıladur çünki nizām-ı ‘ālem
- 25· Vaşf-ı tîg u kalemüñ kaç‘ édeli maқта‘da
 Zīr-i destüñde olan tîg u kalem hayl ü haşem

‘ULVĪ ÇELEBĪ

31.

Fe‘ilātün mefā‘ilün fe‘ilün

++ -- / + - + - / + + -

- 01· Üstüñe hayme āsumān olsun
 Tal‘atuñ gün gibi ‘ayān olsun
- 02· Lācüverdī kabāsı eflāküñ
 Başuñ üstünde sāye-bān olsun
- 03· Perde-dār-ı harīm-i hurmetüñüñ
 Hādım-i gülşen-i cinān olsun
- 04· Kırılıp sāye-bān-ı saltanatuñ
 Niceler anda kām-rān olsun
- 05· Nüh felek şem‘üñ-ile şu‘lelenüp
 Üstüñe çetr-i zer-nişān olsun

- 06· Meh-i bedr āftāb-ıla ŧeb ü rüz
Der-i devletde dīde-bān olsun
- 07· Devlet atına olduĝuñca süvār
Luřf-ı Hāķ saña hem-‘inān olsun
- 08· Nuřretüñ destine ŧihāb [u] hilāl
Biri tīr ü biri kemān olsun
- 09· Çetr-i ‘izzet olup serā-perdeñ
Şadr-ı devlet saña mekān olsun
- 10· Baş u cānın yoluñda vérmez ise
‘Ulvi’ nūñ dédüĝi yalan olsun
- 11· Zeyn olup gül gibi ŧüküfe ile
Hāymeñüñ içi gülsitān olsun

MÜSEMMEŦ-İ ‘ULVĪ ÇELEBĪ

32.

Mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün

+ - - - / + - - - / + - - - / + - - -

I

- 1· Felekler güm güm ötse yéridür āh u fiĝānumdan
Zemīni ĝarķ-ı hūn étsem n’ola eřk-i revānumdan
- 3· ‘Alevler zāhir oldu sīnede sūz-ı niĝānumdan
Ciger ķan oldu aķdı cūy çeřm-i hūn-feřānumdan
- 5· Devāsuz derde uğradum uşandum şatlu cānumdan
‘Aceb mi ķalmasa herĝiz eşer nām u niřānumdan
- 7· Diyār-ı ĝurbete ĝitdüm cüdā oldum niĝārumdan
Ĝarīb illerde ķaldum ayru düşdüm nev-cüvānumdan

II

- 1· Yéridür serserî gezsem ne yâr ü ne diyârum var
Ne göñlüm gibi derdüm dökmege bir ğam-güsârum var
- 3· Ne künc-i ğamda ħâlüm yanmaĝa bir yâr-ı ĝârum var
Ne dilde tākāt u şabr u ne elde ihtiyârum var
- 5· Ne bir yérde hevâ-yı zülf-i yâr-ıla qarârum var
Şafâ-yı ħâtırım yok ĝâyet-ile inkisârum var
- 7· Diyâr-ı ĝurbete gitdüm cüdâ oldum nigârumdan
Ĝarîb illerde qaldum ayru düşdüm nev-cüvânumdan

III

- 1· Yine ol mû-miyânuñ derd-i ‘ışkıyla ħayâl oldum
Qatı düşkünlüğüm var ‘âşık-ı şürîde-ħâl oldum
- 3· Reh-i ğamda düşüp qaldum za‘îf ü bî-mecâl oldum
Teb-i tâb-ı maħabbetden şarardum bir ħayâl oldum
- 5· Belâ vādîlerinde sâlik-i râh-ı melâl oldum
Beyâbân-ı tecerrüdde qalup Mecnûn-mişâl oldum
- 7· Diyâr-ı ĝurbete gitdüm cüdâ oldum nigârumdan
Ĝarîb illerde qaldum ayru düşdüm nev-cüvânumdan

IV

- 1· Firâqa çekme ĝam hergiz vişâl-i dil-rübâ olmaz
Ĥayâtuñ mevti vardur dehr-i fânîde beqâ olmaz
- 3· Benüm ölmekden özge çekdigüm derde devâ olmaz
İsüz iller-durur bunda göñül dârü’ş-şifâ olmaz
- 5· Ĝarîbem ben ĝarîbe ölse kimse âşinâ olmaz
Cihânda ayrılık gibi hele müşkil belâ olmaz
- 7· Diyâr-ı ĝurbete gitdüm cüdâ oldum nigârumdan
Ĝarîb illerde qaldum ayru düşdüm nev-cüvânumdan

V

- 1· Beni terk eyledi ol Yūsuf-ı gül-pîreħen şimdi
Göñül Ya’qûbına oldu cihân Beytü’l-Ĥazen şimdi
- 3· Gözümde uçar oldu ħâlet-i zevk-ı vaṭan şimdi
Baña zindân olupdur ‘Ulviyâ şahñ-ı çemen şimdi
- 5· Kimüñle şalınur ol kâmeti serv [ü] semen şimdi
‘Aceb kimlerle seyrân eyler ol ħulķı ħasen şimdi

- 7· Diyār-ı ğurbete gitdüm cüdā oldum nigārumdan
Ġarīb illerde aldum ayru dūşdüm nev-cüvānumdan

MÜSEDDES-İ ‘ULVĪ

33.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

+ + - - / + + - - / + + - - / + + -

I

- 1· Şanemā sencileyin dilber-i ra‘nā bulamam
Bāĝ-ı ħüsnüñ gibi bir özge temāşā bulamam
3· Rāzumı açmaĝa göñlüm gibi şeydā bulamam
Saña derdim démesem gerçi tesellā bulamam
5· ‘Arz-ı ħāl étmege cānā seni tenhā bulamam
Seni tenhā bulıcaķ kendümi aşlā bulamam

II

- 1· Āh édersem açarın rāzumı ‘ārum almaz
Vérürin ħāk-i teni bāda ĝubārum almaz
3· Ĥalka rüsvāy olayın ‘ırz u vaķārum almaz
Kūyuña ‘azm éderin şabr u arārum almaz
5· ‘Arz-ı ħāl étmege cānā seni tenhā bulamam
Seni tenhā bulıcaķ kendümi aşlā bulamam

III

- 1· Seni aĝyār-ıla gördükde gelür albe melāl
Ĥayretümden olur ol demde dil-i nāṭıķa lāl
3· Gün gibi yalıñuz eylerseñ eger ‘arz-ı cemāl
Başlasam ħālümü taķrīre gider nuṭķa mecāl
5· ‘Arz-ı ħāl étmege cānā seni tenhā bulamam

Seni tenhā bulıcaķ kendümi aşlā bulamam

IV

- 1· Sūz-ile nāme yazarsam saña ‘ālem ıtutuşur
Kül olur hāme vü kāğad dil-i pür-gam ıtutuşur
- 3· Söylesem ger sözümüñ sūzı-y-la fem ıtutuşur
Nice fem belki sözüm işiden ādem ıtutuşur
- 5· ‘Arz-ı hāl étmege cānā seni tenhā bulamam
Seni tenhā bulıcaķ kendümi aşlā bulamam

V

- 1· Hāl-i dil miħnet-i ‘ışkuñla diger-gün olalı
Hātırım ğuşşa-i hicrān-ıla maħzūn olalı
- 3· Hāşret-i la‘l-i lebüñle cigerüm hūn olalı
Leylī-i zülfüñe ‘ULVĪ gibi Mecnūn olalı
- 5· ‘Arz-ı hāl étmege cānā seni tenhā bulamam
Seni tenhā bulıcaķ kendümi aşlā bulamam

ĠAZEL-İ ‘ULVĪ DER-MEDĦ-İ HASAN HĀN

34.

Mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün

+ - - - / + - - - / + - - - / + - - - /

- 1· Siyeh semmürdan tāc-ıla seyr eyleñ Hāsan Hānı
Hümādur cilve-gāh étmiş ser-i serv-i hırāmānı
- 2· Ya bir pāre siyeh ebr oldı peydā dūd-ı āhumdān
İhāta eyledi ğüyā kenār-ı şems-i raħşānı
- 3· Hām olmuş bir duħāndur şu‘le-i şem‘-i münĪr üzre
Ruħ-ı pür-nūrı éy cān bezminüñ şem‘-i şebistānı

- 4 Zemīn üstünde şandum sāye-i bāğ-ı siyāhuñdur
Görince āsumānda şeb-külāh-ı māh-ı tābānı
- 5 Perī-rūlar arasında o māhı tāc-ıla gördüm
Ne zībā yaraşur ‘askerde el-ḥaḫ tūğ-ı sulṭānī
- 6 Bir üsküf-ile iki şeh-bāzı billāhi temāşā kııl
Göz açduḫca şikār eyler ḥezārān çeşm-i fettānı
- 7 Ḥayālāta döşenmişsin ne dērsin bilmezsin ‘Ulvi
Siyeh perçemleridür tağıdur ‘aḫl [u] dil ü cānı

ĠAZELİYĀT-I ‘ULVĪ ÇELEBĪ

35.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

- 1 Bezmine vardum şafā geldüñ déyü cānān baña
Bir şafā geldüñ şunup vérdi şafā ol ān baña
- 2 Gözlerüm yaşı şarāb-ı lāle-gūnumdur benüm
Kāse kāse gör ne ḫanlar yuḫdurur devrān baña
- 3 Ža‘fdın ḫaddüm büküldi ḫurtılurdum ölsem āḥ
Ḥaḫ budur éy ḫaste-dil bār-ı girāndur cān baña
- 4 Cānumı almaḫ diler tīğ-ı firāḫ-ı yār-ıla
Bilmezem hergiz ne vérdi alımaz hicrān baña
- 5 Nāgehān bir bī-vefāya nāzır olmış ‘Ulviyā
Mācerā-yı ḫālin aḫlar dīde-i giryān baña

36.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

35 25^b

36 25^b

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

- 1· Hergiz incinmez cefādan dilberā ‘āşık saña
Kimse démez lâ yaķarsañ ‘ālemi lâyıķ saña
- 2· Ğam degüldür ğamzelerle dilleri ārālasañ
Cānib-i Hāķ’ dan vérüldi çün dil-ārālık saña
- 3· Gördiler bir dānesin hūsn-i cihān-efrūz-ile
Māh-rūlar arasında dédiler fāyıķ saña
- 4· Bī-bedel ra‘nā güzel[sin] hūbsın maħbūbsın
‘Alemüñ sulţānları ķul olsalar lâyıķ saña
- 5· Dağ-ı miħrin ol meħüñ sīneñde yaķduñ şubħ-veş
Yaraşur dérlerse ‘Ulvī ‘āşık-ı şādık saña

37.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

+ + - - / + + - - / + + - - / + + -

- 1· Yūsuf-ı hūsn ü bahā dédiler éy şāh saña
Bende-i halka-be-ġuş olsa n’ola māh saña
- 2· Korkum oldur gül-i nev-resteñi ber-bād eyler
Aşşı kılmaz hazer ét āh-ı seħer-ġāh saña
- 3· Yār-ıla dōst olup étme ġurūr éy düşmen
‘Ālemüñ hāli budur ġāh saña ġāh baña
- 4· Şāħ-ı hūsnüm déyü bī-çārelere zūlm étme
Bāķī ķalmaz ġüzelüm salţanat u cāh saña
- 5· Her şeb ü şubħ vişāle érişince ‘Ulvī
Şu‘le-i āh yeter meş‘ale-i rāh saña

38.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

+ + - - / + + - - / + + - - / + + -

- 1· Nūr-ı çeşmüm benüm ol nerkis-i bî-māra fidā
Dil ü cānum ol iki ğamze-i hūn-h^vāra fidā
- 2· Çeşm-i pür-hūndan ağan dāne-i eşküm güheri
La‘l-i dilberde yazılmış dūr-i şeh-vāra fidā
- 3· Dil-i bî-çāremi étdüm reh-i ‘ışk içre ğubār
Ten-i şad-pāremi kıldum seg-i dildāra fidā
- 4· Gözlerümde bu iki merdüm-i ğam-dīdelerüm
Ruḥlaruñda şol iki hāl-i siyeh-kāra fidā
- 5· ‘Aql u şabr u ten ü cān u dil ü dīdem ne ki var
‘**Ulviyā** cümlesi ol turre-i țarrāra fidā

39.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

+ + - - / + + - - / + + - - / + + -

- 1· Ḥaṭṭı geldükde vefā eyledi ol yār saña
Éy gönül Hızır yetişdi ḥaṭ-ı dildār saña
- 2· ‘Ālemūñ zevķini kısmet édelüm éy h^vāce
Vuşlat-ı yār baña dirhem ü dīnār saña
- 3· Vā‘izā ‘ışk-ıla ‘uryān olana ta‘n étme
Görelüm nétse gerek cübbe vü destār saña
- 4· Bir yaña ben gideyin bir yaña sen éy bülbül
Kūy-ı dildār baña ğüşe-i ğülzār saña
- 5· ‘**Ulviyā** burc-ı sa‘ādetde kıomaz kevkebümü

Cevr éder yār gibi çarḥ-ı sitem-gār saña

40.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Çeşmüm éy sulṭān-ı 'ālem şeh-nişīn olsun saña
Ferş-i sīnem cilve kılduḡca zemīn olsun saña
2. Kanda gitseñ gün gibi tenhā şalın éy serv-ḡadd
Luṭf-ı Ḥaḡ her laḡza yanuñca mu'īn olsun saña
3. Vā'izā Cennet nedür yār-ıla seyr-i gülşen ét
Her şüküfe reşk-i Firdevs-i berīn olsun saña
4. Olmaḡ isterseñ ricāl-i ḡayba maḡrem gel berü
Künc-i mey-ḡāne maḡām-ı erba'īn olsun saña
5. Efser édindüñ sifāl-i küy-ı cānāmı dirīḡ
İşüñi başa iletdüñ āferīn olsun saña

41.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'Ārızuñsız lāle-veş daḡ-ı sitemdür gül baña
Kākülüñsüz heft-ser ejder gelür sünbül baña
2. Gül yüzüñsüz nāgehān seyr-i gülsitān eylesem
Şīven-i mātem görünür ḡulḡul-i bülbül baña
3. Cām-ı la'lüñ vaşfı düşmez sāḡiyā dilden müdām
Bezm-i 'ışḡuñda şurāḡī kim déye ḡulḡul baña
4. Sāḡar-ı la'lüñ kenārında ser-i zülfüñ görüp

40 26^b

41 26^b

03^b şurāḡī: şurāḡī şeklinde yazılmış

- Şöyle şandum bir Hıbeş maħbūbı şundi mül baña
5. ‘Ulvī’yem bülbül-şıfat kārūm dem-ā-dem giryedür
Kendü luţfuñdan ħabībūm bāri bir kez gül baña

42.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Āh kim zülfüñ belā-yı nāgehānīdür baña
Nāvek-i ğamzeñ ħazā-yı āsumānīdür baña
2. Ben şikāyet étmezin cevrüñden éy ħaşı kemān
Zaħm-ı tīrūñ sīnede devlet nişānıdur baña
3. Oħlaruñuñ dilde ħana ğarħ olupdur her biri
Gülşen-i dehrüñ nihāl-i ergavānıdür baña
4. Cān ħatar cāna désem hergiz ta‘accüb étme kim
Sāħiyā la‘lüñ şarābı rūħ-ı şānıdür baña
5. Gül gibi tāze ğazeller söyleden ‘Ulvī bugün
Şimdi şehrüñ bir cüvān-ı nükte-dānıdur baña

43.

Mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün

+ - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Nücūm-ıla meh-i nev şanma dām u dānedür dünyā
Nice āvāre şayd étmiş kebüter-ħānedür dünyā
2. Nice gün yüzlüler baġrına başup sīneye çekmiş
Nice gencīne pinhān eylemiş vīrānedür dünyā
3. Ecel cāmın şarāb-ı merg-ile her gün şunar ħalkā
Şadā-yı āh-ile pür-na‘re vü mestānedür dünyā

42 26^b

43 27^a

4. ademi baş neredübân-ı aşr-ı lâhûta ademden geç
Fenâ aşıyla yapılmış degüldür yâ nedür dünyâ
5. Bekâyaya nâzır ol ‘Ulvi fenâdan göz yumup el ek
adîmî hâdişât-ıla olu efsânedür dünyâ

44.

Fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Cân eritdi hıdmetinde şem‘-i nûr-efşân aña
Tâc-ı zer geydürse añ mı âteş-i süzân aña
2. şol adar aĥvâlüme süzân u giryân oldı şem‘
aldı şöyle ağızına barmağ oyup ĥayrân aña
3. Âteş-i řevkuñla biryân eyledüñ pervâneyi
Sen de éy şem‘-i şebistân raĥm édüp bir yan aña
4. Devr içinde kendüme kimse ayak-dâş olmadı
Sâķiyâ bezm-i maĥabbet véreli meydân aña
5. ‘Ulviye ĥ^vân-ı vişâl olmaz ise hergiz naşıb
Sîne tennürında besdür dağ-ı miĥnet nân aña

45.

Fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Éy gönül seyyâĥ olup ‘azm ét vaşandan bir yaña
‘Âlemi geşt édelüm sen bir yaña ben bir yaña
2. Yârdan meĥcür olup ĥün eyledüm bağrum benüm
Pend-i nâřıĥ bir yaña vü a‘n-ı düşmen bir yaña
3. Fikr-i la‘lüñ ıķmaya hergiz derün-ı sînedin

44 27^a

45 27^b

- Olsa éy rûḫ-ı revān cān bir yaña ten bir yaña
4. Acıyup yandı yağıldı bezm-i meyde ḫālūme
Cām-ı gül-gün bir yaña vü şem‘-i rüşen bir yaña
 5. Sīne biryān dīde giryān külbeme varsam kaçan
Çāk éder der yaqasın bir yaña revzen bir yaña
 6. Ol yüzi gün serv-ḫaddüñ gitme küyından déyü
Pâyuma sâyem düşer bir yaña dāmen bir yaña
 7. Bāğ u rāğa seyre varsam ‘Ulviyā dildārsuz
Dil uzadır ḫārlar bir yaña süsen bir yaña

46.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

++ -- / ++ -- / ++ -- / ++ -

1. Bī-güneh zūlm éder ol şāh-ı cihān-dār baña
Yéridür olsa göñül dār-ı cihāndār baña
2. Ezelī kısmet imiş cānuma çün kim ğam-ı ‘ışq
Rāzıyam her ne cefā eyler-ise yār baña
3. Cennet-i küyına vardum o mehi görmedüm āh
Gitdi ḫayfā ki naşīb olmadı dīdār baña
4. Ḥāl-i miskīn-i leb-i yāra şebīhem déyeli
Ḳanlu gibi görünür nāfe-i Tātār baña
5. Cān vérürdüm sitem-i ḫasret-ile éy ‘Ulvī
Vuşlat-ı dilber eger kılmasa tīmār baña

47.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

++ -- / ++ -- / ++ -- / ++ -

46 27^b

47 28^a

1. Zāhir oldı ruḥ-ı dilberde ḥaṭ-ı müşg-āsā
Cān meşāmına érişse demidür bŭy-ı fenā
2. Şimdi ‘ışkuñ beni bir ḥālete érgürdi kim āh
Ne bilür derdüm aṭıbbā ne éder kimse devā
3. Tōp-ḥāne gibidür nāle vü feryād-ıla dil
Cān-fidā tekyesidür sīne yaşımdur deryā
4. Yāra dédüim ki niçün ḳāmetümi yā ḳılduñ
Dédi ‘āşık olanuñ böyle olur ḳāmeti yā
5. Dirgürür ‘Ulvī-i dil-teşneyi ḥāk olmışken
Cür‘a-i luṭfını şaçarsa Piyāle Pāşā

48.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Cāme-i fāḥir saña bir pīrehen yégdür baña
Küşte-i ‘ışkam ben éy ḥ‘āce kefen yégdür baña
2. Dest-i ğamla ḥār-ı miḥnetden ḥalāş olmağ-içün
Bu eteksüz yaḳasuz köhne beden yégdür baña
3. Başuma zindān olur şahn-ı çemen dildārsuz
Seyr-i bāğı neyleyin Beytū’l-Ḥazen yégdür baña
4. Bezm-i şādīden baña peygüle-i ğam ḥōş gelür
[Künc-i miḥnet vaşl-ı yārla gülmeden yégdür baña]
5. Ḥande eyler giryeñe güller déme ‘Ulvī şaḳın
Gülsitān ol gül-bedensüz külbeden yégdür baña

49.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Ğurbete düşdüm dirîgâ ‘aşık-ı şeydâ olup
Bu ğarîb illerde kaldum bî-kes ü tenhâ olup
2. Menzilüñdür sāye-veş hāk-i mezellet ‘ākıbet
Evc-i rif‘atde n’édersin gün gibi a‘lâ olup
3. Érişür rüz-ı cemāle zulmet-i şeb gibi haṭ
‘Ālemi mihrüñle yaqma hüsñüñe mağrūr olup
4. Yüzümüz kalmadı bir daḥı kapuña varmağa
Halka hayfâ sırrumuz fāş eyledük rüsvâ olup
5. Bülbül-āsâ ‘Ulvi’yi maqşüduñ ağlatmaq mıdur
Gülsitān-ı nāz içinde bir gül-i ra‘nâ olup

50.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Sāye-veş hāk oldu cismüm qadd-i cānānum görüp
Lāle gibi yandı bağrum verd-i handānum görüp
2. Nerkisüñ görünmez oldu gözine hergiz çenār
Bāğda ol gönçe-leb serv-i hırāmānum görüp
3. Seyre vardum gülsitāna nāle étdüm şol kadar
Bülbülüñ şıklığı diñdi āh u efgānum görüp
4. Bunca yıldur künc-i ğamda ‘ışk-ıla dil-ḥasteyem
Hālüme raḥm eylemez ol çeşm-i fettānum görüp

5. Kākül-i müşgîn-i yāra ‘Ulviyā dil vérdügüm
Halk-ı ‘ālem bildiler hāl-i perīşānum görüp

51.

Mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün

+ - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Meger hāl-i ruhuña ‘āşık olmuş éy kamer kevkeb
Kararı yok éder geh şarka geh garba gider kevkeb
2. Bahār oldu çemen tāk-ı zeberced şahına döndi
Akarşu kehkeşān gül mäh-ı tībān jāleler kevkeb
3. Melāhat ‘āleminde āsumān-ı hūsne éy meh-rū
Güneş sensin velī sâ’ir güzeller ser-te-ser kevkeb
4. N’ola yaşlar döküp kıddüñ gamından sīne-çāk olsam
Kıyāmet kopıcağ yér yarılır gökden düşer kevkeb
5. ‘Aceb midür nazar kılmasa senden gayra éy meh-rū
Alışmaz degme bir kimseyle éy nūr-ı başar kevkeb
6. Ham olmuş cism-i zerdüm çarh-ı miñnetde hilāl oldu
Şafağdan hūn-ı dīdem dāne dāne eşk-i ter kevkeb
7. Şeb-i gāmda gözüm şubh-ı vişāli gözedür dāyim
Belī bī-dār olur éy ‘Ulvī her şeb-tā-seher kevkeb

52.

Mef’ülü mefā‘īlü mefā‘īlü fe‘ülün

- - + / + - - + / + - - + / + - -

1. Éy dil olalum maħrem-i seyrān-ı maħabbet
Cāndan geçelüm çün budur erkān-ı maħabbet

51 28^b

01^b gider: “güzer” olmalı

52 29^a

2. Cān al‘asını ababuu tpı yıaldan
Hukm eyledi dil mlkinini sultān-1 maabbet
3. Ser-nāme-i husnndeki āhā iki ebr
Tuqrā-yı melāat mi yā ‘unvān-1 maabbet
4. Haddnde hau sebze-i bārān-1 melāat
Cebhede ‘arak atre-i nīsān-1 maabbet
5. Gencne-i ‘ı olmaz-ıdı snede pinhān
Ma‘mre-i dil olmasa vrān-1 maabbet
6. ar tdi gzm yaı yine kevn  mekānı
C eyledi deryā-yı firāvān-1 maabbet
7. Gl yzli gzeller ser-i kyu tlaurlar
Blbller ile toldı glsitān-1 maabbet
8. ‘Ulvi eh-i ilm-i suandur n’ola kılsa
Tertb-ile e‘arımı dvān-1 maabbet

53.

Mef‘l fā‘ilāt mefā‘l fā‘iln

-- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Ry-1 niyāzı f var ol serv-i nāza tut
Ger bakmaz-ise yzne gemi namāza tut
2. Dile rebāb  eng  ney  ‘d era kes
Bir ār-pāresin gl ol ār-sāza tut
3. Mescid yolunda nāleyi o ky-1 yāra var
Terk t ‘ırāı [yzini] hcāza tut
4. Ol tfl-1 nā-resden y Hayy-1 Lā-yemt
Her dem bahār-1 hsnini gl gibi tāze tut

5. Meclisde yāra karşı boyun çekme müdde'î
Şemşîr-i âhı 'Ulvî o gerden-ķırara tüt

54.

Fe'îlâtün mefâ'ilün fe'îlün

+ + - - / + - + - / + + -

1. Kı l fidā yāra hānümāndan geç
Lā-mekān ol gönül mekāndan geç
2. Mesken étdünse kūy-ı dildārı
Heves-i gülşen-i cināndan geç
3. Cān atup eyle 'azm-i mülk-i beķā
Çünkü fānî-durur cihāndan geç
4. Gel e éy tîr-i ğamze-i dilber
Kıyma ben nā-tüvāna cāndan geç
5. 'Ulviyā i'tibār-ı manşıbı ķo
İltifāt-ı 'ulüvv-i şāndan geç

55.

Fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün

+ + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Şatma éy h^vāce nebāt-ı hūmevīden bize hīç
Dehen-i yār tırurken şekerüñ ez şuyın iç
2. Yāra dédüm ki niçün şabrumı yağma kılduñ
Faķr u fāķam göricek dédi ki la'net bir hīç
3. Dil-i şad-pāreye beñzetedügi-çün dendānın
Kākülüñ şāne ile oldu bugün pīç-ā-pīç
4. Sīneden gözlerümüñ yaşı revān oldu yine

54 29^b

55 29^b

- Beñzer ol şehre ki içinde aķar Tunca Meriç
5. Meyl éderse seni koyup dil-i ‘Ulvī ğayra
Ķāleb-i mürdesini tıĝ-ı müjeñle iki biç

56.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

+ + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Pīre-zen dehre olup māh-ı nev ebrū-yı sefid
Kehkeşān éy kamer oldı aña ĝisū-yı sefid
2. Zāl-i gerdūna şafaķ cāme-i sürh olmuşdur
Müjeler şa‘şa‘adur mihr-i cihān rüy-ı sefid
3. Māder-i dehr muşībet-zededür yasından
Görinen berķ-durur şanma büker müy-ı sefid
4. Aķ sādeyle çemende gezer ol çeşm-i siyāh
Şanki deşt-i Hoteni ĝeşt éder āhū-yı sefid
5. Döndi çevgāna çemende müjeler çeşmümde
‘Ulviyā dāne-i eşk oldı aña güy-ı sefid

57.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Ol şeh-i mülk-i melāhat ben gedāsından kaçar
‘Ādet ancaķ dil-rübālar mübtelāsından kaçar
2. Ol perī bī-ĝānelik édüp beni yād eylemez
Yādlarla seyre varur āşināsından kaçar
3. Zāhid-i hōd-bīn cemāl-i yārı görse dūr olur
Beñzer ol huffāşa kim mihrüñ ziyāsından kaçar

56 29^b

57 30^a

4. Tolu içsem tolumı içmez o dilber nāz éder
Bādeden hazz eyler ammā merhabāsından kaçar
5. Tevbe eylerdi şarāba şōfiyā ‘Ulvī velī
Havf éder pīr-i muġānuñ bed-du‘āsından kaçar

58.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

+ + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Murġ-ı cān-ıla şu kim kūyuñ añup bāġa gider
Hağ budur tã’ir-i kudsī gibi uçmaġa gider
2. Reh-i ‘ışk içre gönül peyk-i şabā gibi yeler
Yārdan kūyına varup haber almaġa gider
3. Kīmyādur ele girmez ayaġuñ topraġı āh
Nağd-i eşki dōkelüm gerçi ki topraġa gider
4. Yaşum ırmaġını deryāya muķābil gördi
Ten-i hākī varup anları ayırmaġa gider
5. Hele taṭvīl-i kelām étmeyelüm éy ‘Ulvī
Kışşā-i hecri añarsağ katı uzaġa gider

59.

Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. ‘Āşık-ı dil-ğasteler tenhāca şeydāluğ sever
İstemezler kimse zīrā ‘ışk tenhāluğ sever
2. Dilrübālık bī-vefālık pūr-cefālıkdur işi
Şol güzel mağbūb kim gül gibi ra‘nālık sever
3. Her ne deñlü şīve vü nāz eyler-ise rāzıyam

58 30^a

59 30^b

- Nāzenīnüm dilberüm şüh-ı dil-ārālīk sever
4. Tañ mı tezyīn étse kendin ol şanem günden güne
Burc-ı hüsnuñ mäh-ı şehr-āşübı ğarrālīk sever
5. Cennet-i vaşlın dilerseñ kıl tazarru‘ yāra sen
Şıdk-ıla ehl-i niyāzı ‘Ulvīyā Hālīk sever

60.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

++ -- / ++ -- / ++ -

1. Seni gözler nice ‘aşıq vardur
Uyur ardınca uyanık vardur
2. Sen de yakma bizi éy āteş-i ğam
Bağrumuzda nice yanık vardur
3. Severin mey-kedede içmegi ben
Anda çok yār-ı muvāfīk vardur
4. Yār-ıla araya girdi aġyār
Ortada bunca münāfīk vardur
5. ‘Ulvī’ nūñ katline kaşd étme şehā
Anı halk édici Hālīk vardur

61.

Mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün

-- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Hōş yaraşur cemālūñe bu haţţ-ı müşg-bār

أنت يا بدي خلق اللين والنهار

60

30^b

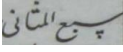
61

30^b

01

“Āmentü bi-llezī haleka’l-leyli ve’n-nehār” (Geceyi ve gündüzü yaratan(Allah)’a

iman ettim)

2. Hüsnuñ zamānenüñ meger evvel-bahārıdur
Yér yér bitürdi tāze çemen şun‘-ı Kird-gār
3. Devr-i ruhuñda éy şanem üstād-ı lem-yezel
Bir hūb nakş bağladı nāmı benefşe-zār
4. Zerd olduğı bu kim haṭı hüsnuñ berātınuñ
Tuğrā-yı zer-nişān-iladur hūkme i‘tibār
5. ‘Ulvī çü gördi āyet-i hüsnuñde haṭṭıuñı
 remzini fehm étse vechi var

62.

Mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün

+ - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Şehā kūyuñda göñlüm kim gedā-yı müstmendüñdür
Erenler haqqı baş u cāna kalmaz bir levendüñdür
2. Gülinden gülbüninden gülşenüñ ‘uzlet véren halka
Cemāl-i dil-pesendüñdür nihāl-i ser-bülendüñdür
3. Sevüp her bir sitem-kārı şikāyet kıлма ṭālī‘den
Seni éy dil éden rüsvāy-ı ‘ālem kendü kendüñdür
4. Cefā taşın atup incinme yāra étse düşnāmı
Gerek dögsün gerek sögsün göñül hōş gör efendüñdür
5. Naẓar kıı ‘Ulvī‘ye şāhum kapuñda bunca yıldur kim
Ġarībüñdür faķīrüñdür kuluñdur derd-mendüñdür

63.

Mefāilün feilātün mefāilün feilün

^{05b} “Seb‘a’l-meşānī” Fātiḥā şüresi için söylenir.

62 31^a

63 31^a

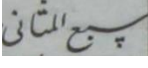
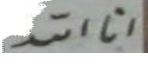
+ - + - / + + - - / + - + - / + + -

1. Belāsını şaçıñuñ pāymāl olandan şor
Uzunluğın gécenüñ haste-ḥāl olandan şor
2. Ğamuñla lāle-şıfat yutduğıñ ciger kıanın
Derünü tob-ṭolu ḥüzn ü melāl olandan şor
3. Bilür mi kıadrini zāğ u zağın şeker lebüñüñ
Sen anı ṭūṭı-i şırın-maḳāl olandan şor
4. Ḥayāt vérdüğini haste-cāna la‘lünñüñ āh
Dem-ā-dem içdüğü āb-ı zülāl olandan şor
5. Firāḳ lezzetin ancak bilür dil-i ‘Ulvī
Vişāl zevkıñ esır-i vişāl olandan şor

64.

Mefā‘ılün mefā‘ılün mefā‘ılün mefā‘ılün

+ - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Ayuñ on dördi gibi vérdi kıaşr-ı ḥüsnüñe revnaḳ
Elüñe çār-deh kıṭ‘a yüzüñde çār-deh serrak
2. Rumūz-ı nükte-i münkeşif oldı
Cemālün muşḥafında éy yañağı pertev-i muṭlaḳ
3. Mübārek destüñe dërsem ‘aceb midür yed-i kıudret
Müşābihdür ḥabībüm lafzaṭu’llāh’a o beş barmaḳ
4. āyetinüñ eyleyüp te’vīlini tefsīr
Cihān mülkini bir dāra şatan sultān-ı dehre bak

64 31^b

02^a seb‘a’l-meşānī : Fātiḥā şüresi için söylenir.

04^a “En’allāh”: “İnneni enallahü lā ilāhe illa ene fa‘būdni ve eḳimiş-şalate li zikrī”

(Muhakkak ki ben, yalnızca ben Allah'ım. Benden başka ilāh yoktur. Bana kulluk et; beni anmak için namaz kıl.)(Tāhā/14)

5. Kelāmu'llāh-ı nāṭıķdur lisān-ı pākūñ éy 'Ulvī
Elüñ olsun senüñ ḥaķ hīç nazīr olmaz saña el-ḥaķ

65.

Mef'ülü fā'ilätü mefā'ilü fā'ilün

-- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Qahr-ile küşte-gīr-i dili ol civān başar
Bir qahramān-durur ki nice pehlevān başar
2. Ğamzeñle gözlerüñ tağıdur 'aql u şabrumı
Bir kaç ḥarāmīdür şanasın kār-bān başar
3. Tīğüñ benüm helākime bir yaña qaşd éder
Bir yaña ḥancerüñ de gelür aña yan başar
4. Baķduķca ḥüsnüñe qamaşur gözlerüm benüm
Ḥürşīde döymez éy yüzi mihr-i cihān başar
5. Başup düşürdi 'Ulvī'yi toprağa dehr-i dūn
Sührāb'ı şanki Rüstem-i Zāl-i zamān başar

66.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

+ - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Ne rāzum açmağa maḥrem ne bir ğam-ḥ^vār hem-dem var
Belā küncinde ağlar baña ancaķ çeşm-i pür-nem var
2. Gözüm merdümleridür saña her dem ağlayan ḥālin
Baña incinme sulṭānum ara yérde benüm nem var
3. Añılmaz meclis-i 'irfānda sākī cām-ı Cem hergiz
Maḥabbet bezmidür bunda nice cām u nice Cem var
4. Temāşā eyleyenler on sekiz biñ 'ālemi dérler

65 31^b

66 31^b

- Bu çeşm ü kâmet ü zülf ü dehende özge ‘âlem var
5. Felek cevrin ‘adū ta‘nın güzel derdin çeker gönüm
Nice server olam ‘Ulvî bu deñlü gūşsa vü gam var

67.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

+ + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Bir nice ‘āşığı gördüm der-i cānāna gider
Mūrlardur çekilüp taht-ı Süleymān’a gider
2. ‘Azm éder kūyuña hāk-i rehini görmek için
Kuḥl için h^vāceye beñzer ki Şıfāhān’a gider
3. Nāz-ıla hāne-i ağıyāra kaçan varsa nigār
Şanuram Yūsuf-ı Ken‘ān gibi zindāna gider
4. Gıtme yabana désem yār baña éder ‘inād
Ne kadar sa‘y éder-isem yine yabana gider
5. Dik gelür serv-i çemen dil uzadır bülbül-i bāğ
Yārsuz ‘Ulvî kaçan gülşene seyrāna gider

68.

Mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün

+ - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Şeh-i ‘ışkam belā vādīleri taht-ı sükūnumdur
Başumda efser-i zer şu‘le-i āh-ı derūnumdur
2. Esāsı hāne-i cismüm ‘aceb mi üstüvār olsa
Bedende oğlaruñ éy kaşı yā yér yér sütūnumdur
3. Kemend-i kākülūñ cānā beni dīvāne kılmışdur
İki cānibden eşküm iki zencīr-i cünūnumdur

67 32^a

68 32^a

4. Hıa-ı ‘anber-şemimüñ üzre éy meh zülf-i müşgînüñ
Şeb-i gamda benüm baht-ı siyâh-ı ser-nigünumdur
5. Mezâr-ı ‘Ulvî’de yér yér görinen şanma nerkisler
Géce gündüz gelür déyü seni bekler ‘uyünumdur

69.

Fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün

++ -- / ++ -- / ++ -- / ++ -

1. Nâr-ı sînemle n’ola penbe gibi yansa eger
Gel e inşâf éde bu ısıya qarlar mı döyer
2. Yârı pehlûye çeküp sînesin öpüp ısıran
Añlanan bu ki hemân sikke[y]i mermerde qazar
3. Bir Hümâ-idi uçurduq elümüzden ne gelür
Dilberüñ zülfî hayâli dahı gözümde uçar
4. Çeşm-i gam-dîde gözüm yaşına garq olsa ne var
Bu meşeldür denilür şulu señek şuda yatar
5. Bâd-ı âhı ten-i ‘Ulvî’yi hevâya vérdi
Şimdi yérinde anuñ éy gül-i ter yéller eser

70.

Fe‘ilâtün mefâ‘ilün fe‘ilün

++ -- / +- +- / ++ -

1. Hûblar qaşlarını çatmışlar
Halkı biri birine katmışlar
2. Qaşlaruñ gâyet ile ser-keş idi
Hele bir pâre şimdi yatmışlar
3. Sîne gencînesin teccüs için

69 32^b

70 32^b

- Nāvek-i ğamzeñe aratmışlar
4. N'ola ölsem yoluñda éy hūnī
‘Ālemi bir huzūra şatmışlar
5. Ğarķ-ı eşk olsa çeşm-i ‘Ulvī ne ğam
Nice merdüm bu bahre batmışlar

71.

Mef'ülü mefā'īlü mefā'īlü fe'ülün

-- + / + -- + / + -- + / + --

1. Gördükçe beni ney ki bu bī-gāne baķışlar
Görmezlenüp āhū gibi yabane baķışlar
2. Hancerler ile ğamzelerūñ cānuma geçdi
Öldürdi dil-i zārı bu mestāne baķışlar
3. Göz göre şikār eyledi kebg-i dil ü cāmı
Hışm ile şu şāhin gibi şāhāne baķışlar
4. Nerkis uyanup h^vāb-ı seherden görünür kim
Öğretti yine ol gözi fettāna baķışlar
5. ‘Ulvī kuluña ‘ayn-ı ‘ināyetle nazār yok
Bilsem ne baķışlar ki bu cānāne baķışlar

72.

Mef'ülü mefā'īlü mefā'īlü fe'ülün

-- + / + -- + / + -- + / + --

1. ‘Işķ ehli kaçan çāk-i girībānın açarlar
Sultān-ı ğamuñ perde-i eyvānın açarlar
2. Şanmañ ki ecel h^vābına vardukca kıparlar
‘Āşıkılar o dem dīde-i giryānın açarlar

71 32^b

72 33^a

3. Yāruñ görünür micmer-i zerrīni felekde
Çarhuñ ki seher yélli dāmānın açarlar
4. Bahtum açılıp rüşen olur tāli‘üm işler
Şol iki güneş yüzli ki dükkānın açarlar
5. Cān naqdini almağa gelür gamzelerüñ āh
‘Ulvī kuluñuñ Külbe-i aḥzān’ın açarlar

73.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

++ -- / ++ -- / ++ -- / ++ -

1. Gāh olur ḥaste gönül pister-i hicrānda yatur
Gāh dīvāne gönül gūşe-i vīrānda yatur
2. Bir ġarībem vaṭanumdan beni ayırdı felek
Dil-i bī-mārı görüñ her gece yabanda yatur
3. Dün gece şubḥa deġin ġarḳ idi baḥr-i eşke
‘Acabā cism-i za‘īfüm bu gece ḳanda yatur
4. Gözlerüm ḳaldı şehā çāh-ı zenaḥdānuñda
Beñzer ol merdüm-i maḥbūsa ki zindānda yatur
5. Yaşdanur ‘Ulvī’yi gördüm o şehüñ zānūsın
Bir geḋādur şanasın mesned-i sulṭānda yatur

74.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

++ -- / ++ -- / ++ -- / ++ -

1. Maraž-ı ‘ışḳ devāsın leb-i cānāndan şor
Yüri éy ḥaste gönül ḥikmeti Loḳmān’dan şor
2. Ān [u] ḥüsnine ḳul oldumsa mecāzī şanma

73 33^a

74 33^b

- Vā'ızā hiddeti o aqlını bil andan or
3. Kre ol kuql-i cilā nice dkilr aqlur
ıymet-i hk-i rehin dde-i giryāndan or
 4. Ten-i b-cānı su'āl t sitem [] derd  gama
Haber-i prehehi Ysuf-ı ihvāndan or
 5. İtlernden dil-i 'Ulv'yi teccesss eyle
Bilmek isterse anu hlini yārāndan or

75.

Fe'ılātn fe'ılātn fe'ılātn fe'ıln

++ -- / ++ -- / ++ -- / ++ -

1. nki yanundan o serv-i semenn mnfekdr
Yād dp addini snede elifler ekdr
2. Ola kim a'-ı menāzil de ket-i vcd
'I deryāsına d bir yaa sen de ekdr
3. Yārsuz egleyemez gnlmi imād  enār
an-ı glende hemān glgeleri gkcekdr
4. 'Aı olmu dil-i sengnlighi gitmi yārn
Bel her a begm kend yerinde pekdr
5. Dāne dāne gzi yaını aıt 'Ulv'nn
Mezra'-ı 'ıa afā tomunı urma ekdr

76.

Mef'l fā'ılāt mefā'l fā'ıln

-- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Hsni niābın ol eh-i hbān aar apar
āvs eh-perin dem-i cevlān aar apar

75 33^b

76 33^b

2. Bir şāh-bāzdur ki éder şayd-ı murğ-ı rūḥ
Mestāne gözlerini o fettān açar kıpar
3. Dil kışırınıñ kilīdi ğam-ı yār elindedür
Der-gāh-ı şāh-ı ‘ālemi der-bān açar kıpar
4. Ḥarc étđi nağd-i eşkümi yāķüt-ı la‘lüñe
Şarrāf-ı dīde bir kırı dükkān açar kıpar
5. Bülbül ğarībe olmadı tīmār gerçi kim
Gül defterin nesīm-i gülsitān açar kıpar
6. Girmez metā‘-ı vaşlı ele nice demdür āh
Ṭullāb-ı çarḫı ḥ^vāce-i devrān açar kıpar
7. Eş‘ār-ı ‘Ulvi’ye gözi düş oldı var-ısa
Mecmū‘asını nāz-ile cānān açar kıpar

77.

Mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün

-- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Düş yāruñ izi tozına kuḫl-i cilā budur
Çek ḫāk-i rāhını gözüñe tütüyā budur
2. Mūy-ı miyānına şarılup ḫālüm ağladum
Mā-beynümüzde yār-ıla hep mācerā budur
3. Bālā-yı ser-bülendüñe cānlar nişār iken
Yoķ yere bélüñi kıcar éller belā budur
4. Cām-ı meyüñ şafāsına alınma éy gönül
Yāruñ ṭavāf-ı kūyına sa‘y ét şafā budur
5. Dermān umar ki yoluña varın fidā éde
Derd ü belāsı ‘Ulvi’ñüñ éy bī-vefā budur

78.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

+ + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Kāmilüñ gitse vücūdı nice ĩcādı alur
Sen-dahı ala gr kim er lr adı alur
2. Bāı almaz saa y h‘āce blend eyvānuñ
Terk dersin anı bir gn urı bnyādı alur
3. Ol boyı serv-i revān nāz-ile reftār tse
Seyr olunmaz emenñ ‘ar‘ar u Őimsādı alur
4. İse bir ‘āŐı-ı dil-aste lebñ Őerbetini
Azınuñ haşre degin lezzeti v dadı alur
5. ‘Ulvi’ nñ gnlni yıma ser-i kyuda grp
Saa ol aste-dilñ hır-ı nā-Őadı alur

79.

Fā‘ilātn fā‘ilātn fā‘ilātn fā‘iln

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Grmez oldum ol hilāl-ebryı bir a gcedr
Gzlerm terk tdiler uyuyı bir a gcedr
2. Merdm-i ddem n’ola yıldız Őayarsa Őuba dek
pmedm ol hāl-i ‘anber-byı bir a gcedr
3. Zlmet-i fratde aldum yavu ıldum kendmi
Bulmadum ol dilber-i meh-ryı bir a gcedr
4. Gndzm Őām oldu Őānum zlmet-ābād-ı ‘adem
Grmiyelden ol iki gsyı bir a gcedr
5. Yridr ŐaŐ yaşdanup Őopraq dŐensem ‘Ulviyā

78 34^a79 34^b

Çucmadum ol nāzenīn pehlūyī bir kaç gēcedür

80.

Mef'ülü mefā'īlü mefā'īlü fe'ülün

-- + / + -- + / + -- + / + --

1. Meclisde 'adūlar leb-i cānāna kıyarlar
Ol hāleti 'ışk ehli görüp cāna kıyarlar
2. Fāş eyleme aġyāra meded daġ-ı nihānuñ
Bir nān için olur bu ki insāna kıyarlar
3. Dünyā-yı denīnuñ göre billāhi cefāsın
Devlet hevesiyle nice sulţāna kıyarlar
4. Terk eyle gönül seyr-i melāleti ki zīrā
Tersā-beçeler dīn-ile īmāna kıyarlar
5. Hıaç gelse ruġ-ı dilbere éy 'Ulvi 'aceb mi
Kāfirler olur bunda müselmāna kıyarlar

81.

Mef'ülü fā'ilätü mefā'īlü fā'ilün

-- + / - + - + / + -- + / - + -

1. Tīġuñ hayāt kulzūminüñ sāhilin bilür
Tīrūñ konağ konağ dil ü cān menzilin bilür
2. Her demde hāncerüñ dil-i düşmenle dilleşür
Bir tercemāna beñzedi kāfir dilin bilür
3. Ser-keşlik eylese n'ola ol serv-ğad baña
Şu gibi ayaġı tozına mā'ilin bilür
4. Bī-mār-ı 'ışk olup hıaç-ı sebzüñ diler gönül
Tīmār ehlidür şanasın hāşılın bilür

80 34^b

81 35^a

5. Müftî-i dehr olan sözine véremez cevâb
Fenn-i gamuñ bu ‘Ulvî nice müşkilin bilür

82.

Fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün

++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. Gerçi kim ‘âleme çok dilber-i mümtâz gelür
Hâk budur kim saña beñzer güzelüm az gelür
2. Sâye-veş hâke şalar ‘âşık-ı üftâdeleri
Her kaçan şalınur ol serv-i ser-efrâz gelür
3. Hâsret-i hâlûñ-ile bî-kes ü tenhâ olalı
Bezm-i ğamda meges âvâzı baña sâz gelür
4. Ben niyâz eyleyeyin sen yüzüme bakma benüm
Her ne deñlü baña cevır eyler-iseñ nâz gelür
5. Hâşre dek dâmenüñ elden kıomaz âvâre gönül
Sen anı şanma cefâ étmek-ile vaz gelür
6. Gerçi yüz biñ bulunur yoluña cânlar vérici
Şanma ‘Ulvî gibi bir ‘âşık-ı ser-bâz gelür

83.

Fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilün

++-- / ++-- / ++-- / +--

1. Güli şer-mende éden ‘arız-ı gül-günüñdur
Servi hayretde kıoyan kıâmet-i mevzüñdur
2. ‘Aqlımı ğâret éden turre-i tarrâruñdur
Beni dîvâne kıılan çeşm-i pür-efsünüñdur
3. Hâste cânım leb-i şîrîñüñe Ferhâd oldı

- Deli gönlüm resen-i zülfüne Mecnûn'undur
4. Bağrumı 'ūd gibi bezm-i belāda yakmak
Éy şeh-i mülk-i cefā zulm-ile kânūnuundur
 5. 'Ulvi'yi zevk-ı vişālūñle n'ola şād étseñ
Çok zamāndur ki senūñ 'aşık-ı maḥzūnuundur

84.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. Éy gönül gayrıya meyl eyleme cānān bir olur
Biriniñ 'ışkı derūnuñda yeter cān bir olur
2. Hüsni Yūsuf görüp aldanma ruḥı sadelere
Hüsni Yūsuf çoğ olur Yūsuf-ı Ken'ān bir olur
3. Dağ-ı mihr[i] yeter ol lāle-ruḥuñ sīneñde
Āsumāna nazar ét mihr-i dıraḥşān bir olur
4. Görmedüm gonca-i la'lūñ gibi rengin yāḳūt
Mühr yüz biñ bulunur mühr-i Süleymān bir olur
5. 'Ulviyā şirüme beñzer kanı bir nazm-ı laṭif
Çeşmenūñ gāyeti yok çeşme-i ḥayvān bir olur

85.

Fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün

++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. Her kaçan cāme-i gül-gün-ıla cānān görünür
Şafaḳ içre şanuram mihr-i dıraḥşān görünür
2. Nāz-ile 'arz-ı cemāl étse kapusunda nigār
Hāle içinde hemānā meh-i tābān görünür

84 35^b

85 35^b

3. Seng-i ğam āyīne-i albi Şikest eyleyli
Nice y zden g z me Őuret-i hicr n g rin r
4. D Őde g rd m dehen mde leb-i la‘l-i y rı
H alet-i mevte varursa kişiye c n g rin r
5. G z me arŐu leb-i y rı  p p durma m d m
G fil olma hele ‘Ulv  g z me an g rin r

86.

Mef ‘ l n mef ‘ l n mef ‘ l n mef ‘ l n

+ - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Dil-i b -aremi g zler yine ol b -em n g zler
 ki Şeh-b z dur her biri murĝ-ı n -t v n g zler
2. Tezerv-i c n zenad nuŐ diler dil b lb li h t tuŐ
Biri seyr-i emen  zler birisi aŐiy n g zler
3. Fiĝ n u  huma bakmaz aar her laza  demden
G z n  h -y  vaŐŐ d r ki Şayd olmaz yaban g zler
4. apuŐdan h la-i der gibi gitmez g zler m hergiz
Nite kim  sit n-ı p diŐ h  d de-b n g zler
5. G n ller Őaydına ğamzeŐ kem n-g hında ebr n n 
 zin gizler Őik r  zler oın gezler niŐ n g zler
6. Ten r-ı s nemi oldurdu urŐ-ı daĝ-ıla ol meh
AnuŐc n Şabr  der dil cevre z r  h -ı n n g zler
7. Gel p Şehr-i v c da Őord  ‘Ulv  h ne-i albin
Diy r-ı ĝurbete d ŐmiŐ m s fird r mek n g zler

87.

Mef ‘ l n mef ‘ l n mef ‘ l n mef ‘ l n

86 36^a

87 36^a

+ - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Bugün tūfān-ı Nūḥ'ı kōparan āh-ı derūnumdur
Cihānı ser-te-ser ġarḳ-āb éden seyl-i 'uyūnumdur
2. Od urduḳda tenūr-ı tende ḳurş-ı daġa nār-ı ġam
Degül mūlar duḫān-ı āteş-i sūz-ı derūnumdur
3. Şeh-i 'ışḳam felek işret-gehümdür māh-ı nev sāġar
Şafaḳ bezmümde dökülmiş şarāb-ı lāle-ġūnumdur
4. 'Aceb mi ḳāmeti çarḫuñ kemān-āsā dü-tā olsa
Ḥadeng-i nālemüñ zaḫmı ucından ser-nigūnumdur
5. Sipihr-i bī-sütünü çāk édüpdür tişe-i āhum
Görinen kehkeşān şanma felek 'Ulvi zebūnumdur

88.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Āteşin sīnemde her dem kim dil-i nālān yatur
ġūşe-i külḫanda ġūyā bir ulu sulṫān yatur
2. Bir zamān olmışdı gerçi taḫt-ı ḫāḳān-ı sürür
'Asker-i ḫūzn-ile şimdi mülk-i dil vīrān yatur
3. Zülf ü ruḫsāruñ ḫayāli mesken étdi ġöñlümi
Bir müsāfir-ḫānedür kim rüz u şeb mihmān yatur
4. Ḥadd ü la'l ü çeşmüñe dil baġlayan 'āşıḳlaruñ
Kimi maḫmūr u kimi mest ü kimi ḫayrān yatur
5. Cāme-i 'ırzum ġirībānın çeküp çāk eyledüm
Nice demdür dil éşigüñ yaşdanup 'uryān yatur
6. İhtirāz ét yıkma 'āşıḳ ġöñlin éy çeşmi ġazāl
Bu meşeldür herkesüñ ġöñlinde bir arslān yatur

7. Halk içinde gözlenür gerçi merâtib zâhiren
Hâke baksañ 'Ulviyâ şâh u gedâ yeksân yatur

89.

Mef'ûlü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün

-- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Meydân-ı hüsn içinde gözüñ kahramân geçer
Yayını kimseler çekemez pehlevân geçer
2. Hergiz içirmedüñ dil-i bî-mâra tîğüñi
Bir gün şu déyü cân vérür ol nâ-tüvân geçer
3. Oğ gibi menzil al şaşın eglenme nâgehân
Katlanmaz éy göñül saña devr-i zamân geçer
4. Geçse kapuñdan ehl-i dil eyler fiğân hasüd
Cânâ meşel-durur it ürür kârbân geçer
5. Delmekde 'Ulvi' nüñ dil-i mecrûhını müjeñ
Üstâd-ı rûzgâr u ferîd-i cihân geçer

90.

Fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

+ + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Sebz câmeyle kaçan kim baña cânân görünür
Berg içinde şanuram gonca-i handân görünür
2. Revzeninden o perî 'arz-ı cemâl étdükce
Halka-i hâlede güyâ meh-i tâbân görünür
3. Seng-i gam âyîne-i kalbi şikest eyleyeli
Nice yüzden gözüme âteş-i hicrân görünür
4. Düşde gördüm dehenümde leb-i la'l-i yarı

89 36^b

90 37^a

- Hâlet-i mevte varınca kişiye cân görünür
5. Gözime karşı leb-i yârı öpüp tırma hemân
Ġâfil olma hele ‘Ulvî gözüme kan görünür

91.

Mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün

+ - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Hıaç-ı reyhân ki yâķüt-ı leb-i dildâra yazmışlar
Dil-i bî-çâreler derdine anda çâre yazmışlar
2. Senüñ hüsñüñ beyân olmaz benüm ‘ıřķum ‘ayân eyler
Ne deñlü âh şâhum kim der ü dîvâra yazmışlar
3. Dögülmîř üstüñ^vânlar kim yatur der-gâh-ı dilberde
Maħabbet-nâmelerdür ehl-i diller yâra yazmışlar
4. İçüp mey gibi kanum gözlerüñ uyħuya varmışlar
Humârın ol iki bed-mestler bir pâre yazmışlar
5. Toluya tıutup emmişler leb-i dildârı éy ‘Ulvî
O nâzük mîvesin diş yarasından yara yazmışlar

92.

Fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Katre katre kan ki çeşm-i hün-feşânlar döktiler
Gülşen-i bezmünde yer yer ergavânlar döktiler
2. Arayup ağızın gece gizlü haberler çektiler
Zahmuma peykânlaruñ tatlu zebânlar döktiler
3. Hayr-maķdem déyü ol servüñ ayağına düşüp
Taslarla gözlerüm âb-ı revânlar döktiler

4. İtdiler hūn-ı şehīd-i ‘ıṣṣā deṣt [ü] kūhı ‘arḳ
Şol ḥarāmī gözlerūñ kim nice ḳanlar dōkdiler
5. Merdūm-i çeşmūm ağardı pīre dōndi giryeden
Yüzümüñ şuyını ‘Ulvī nev-cüvānlar dōkdiler

93.

Mefā‘īlūn mefā‘īlūn mefā‘īlūn mefā‘īlūn

+ - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Çeker hıṣm-ıla ‘uṣṣāḳa o çeşm-i ḳahramān ḥancer
Zamāne görmedi bu resme ḥaḳḳā bī-emān ḥancer
2. Hilāl ü hāle şandum atlas-ı gerdūnda seyr étdim
Ḳuşanmış zer-kemer ol meh ṭaḳınmış zer-nişān ḥancer
3. Miyān-ı serv-i ra‘nāda yazılmış rāy-ı ra‘nādur
Miyānuñda görinen éy boyı serv-i revān ḥancer
4. ‘Ayān eyler saña āyīn-i bezm ü rezm éy hūnī
Şol elde sāğar ü sağ elde her dem hūn-feşān ḥancer
5. Şikāf-ı sīne-i ‘Ulvī’den olmasun cüdā ğamzeñ
Ġılāf-ı sürḥ içinde yaraşur olsa nihān ḥancer

94.

Mefā‘īlūn mefā‘īlūn mefā‘īlūn mefā‘īlūn

+ - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Şarāb-ı la‘lūñi nūş édenūñ göñlinde ğam neyler
Şafā kesb édecek demler-durur dilde elem neyler
2. Seg-i dilber sıfālinden mey içmek ağzuña düşmez
Gedā-yı bī-nevāsın sende éy dil cām-ı Cem neyler
3. Ğamuñ afyōnını tiryāk déyü baña ‘arz étme

- Ġıdāsı zehr-i k̄ātil olana bir pāre sem neyler
4. Vücūd ehli leb-i ta'n-ı 'adūdan kan yuṭarlar mı
'Aceb bilsek ḥuzūr eyler mi erbāb-ı 'adem neyler
 5. Cihānuñ ṭumṭurāķından ne zevķ alsun dil-i 'āşık
Şeh-i iķlīm-i 'ışķa leşker-i ṭabl ü 'alem neyler
 6. Nihāl-i bāġa bakmaz serv-ķaddūñ vaşf éder 'Ulvī
Şu söz kim levḥ-i dilde yazılır aña ķalem neyler

95.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. Her kaçan ḥammāma girüp ol perī 'uryān olur
Cāme-i tenden çıkar cān mürde dil bī-cān olur
2. Çün görem ḥalvetde ol sīmīn-teni aġyār-ıla
Nār-ı ġayretten tenüm külḥan gibi sūzān olur
3. Lāle ruḥsārı 'araķ-rīz olduġı-y-çün fi'l-meşel
Jāleye müstaġraķ olmuş bir gül-i ḥandān olur
4. Pāyına şu koymaġa ol dilberūñ ḥammāmda
Cāme-kān içre dü-çeşmüm iki şādırvān olur
5. Ol siyeh fūṭa içinde 'Ulvīyā ol sīm-ten
Şanasın ebr-i siyehden māhdur tābān olur

96.

Mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün mefā'ilün

+ - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Şurāḥī ķulķulı efġān-ı bülbülden baña yéġdür
Ķuru şīt u şadādan 'ārifre rengīn-edā yéġdür

2. Ser-i kūyuñda aldı dil bürehne üstüñ^vān-ıla
Fenāda sālīk-i rāh-ı beāya büriyā yégdür
3. Geçüp derd ü belālardan yapışdum dāmen-i vaşla
adīmī āşinādan yār-ı nev-res dil-rübā yégdür
4. ad ü ref̄tāruñı gördükçe pā-būsa uzadur el
Benüm servüm çenār-ıla ırakdan merabā yégdür
5. o cevri gel içür bir kez zülāl-i ancer-i amzeñ
Şikeste-dillere yüz biñ vefādan bir devā yégdür

97.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. Yār tīgını dem-ā-dem baña karşıu getürür
Ol abīb-i dil ü cān astesine şu getürür
2. Yāra dédüm beni öldürdi firāk-ı la‘lūñ
Dédi keyfiyyet-i mey ādeme uyhu getürür
3. Būy-ı zülfūñ beni āyetde hevāyī kıldı
Başuma bunca belā kim getürür bū getürür
4. Kūy-ı yāra iletür cismümi seyl-āb-ı sirişk
Gülşen içre nite kim ār ü ası cū getürür
5. a u āl ü ru-ı cānānı görüp ‘Ulvī dédi
Beñzer ol ^vāceye kim nāfe-i Hindū getürür

98.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

++-- / ++-- / ++-- / ++-

1. āyet-ile güç olur ‘āşıa terk-i dilber

97 38^a

98 38^b

- Nāşıhuñ sözine aldanma kolayın söyler
2. K̄atı baġruñ ne ‘aceb muhkem olurmuş cānā
Eşer étmez aña ammā ki yaşum taşu deler
 3. Zāhmumuñ var mı cerāhat déyü kalbinde ‘aceb
Dem-be-dem tīg-ı ciger-dūzuñ anuñ aġzın arar
 4. Éy şanem fikr édüp İncıl-i haţuñ rāhibler
Deyr-i ‘ışkuñda oġur her biri küfri ezber
 5. Dil-i dīvāne baña ‘aġluñı berk eyle dédi
N’ola uysam aña ‘Ulvi delüden uşlu haber

99.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

++ -- / ++ -- / ++ -- / ++ -

1. Aġ sādeyle ki dilber baña her ān görünür
Güyyā yāsemen içre gül-i handān görünür
2. Nāz-ile ‘arz-ı cemāl étse ġapusunda nigār
Hāle içinde hemānā meh-i tābān görünür
3. Pārelerse göñül āyīnesini seng-i firāġ
Nice yüzden gözüme şüret-i cānān görünür
4. Meclis içre leb-i dildārumı öpme mey içüp
Ġāfil olma ki raġībā gözüme ġan görünür
5. Hāfız-ı nażm-ı kelām olsa ‘aceb mi ‘Ulvi
Ki sözinde eşer-i şīve-i Selmān görünür

100.

Mef‘ülü fā‘ilātü mefā‘ilü fā‘ilün

-- + / - + - + / + - - + / - + -

99 38^b

100 39^a

1. ‘Āşık ğam [u] maḥabbeti zevk u şafā bilür
Cevr ü cefā-yı dilberi mihr ü vefā bilür
2. Mağrūr olalı ḥüsnine ol Yūsuf-ı zamān
Ḥalk-ı cihānı kendüye hep mübtelā bilür
3. Dildār eşigine getüren ‘ışkdur beni
Yokdur suçum o bābda aşlā Ḥudā bilür
4. Vêrmem selām déyü ‘azāb eyleme baña
Ḥışm-ıla bakduĝını gönül merḥabā bilür
5. Sulṭān-ı mülke ‘ışk ḥaḳīḳatdür éy gönül
Şüretde gerçi ‘Ulvi’yi gören gedā bilür

101.

Mef’ülü fā’ilätü mefā’ilü fā’ilün

-- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Nāz-ile pisterinde kim ol sīm-ber yatur
Güyā şadefde dāne-i lü’lü’-i ter yatur
2. Bir kimse yok-durur ki ḥaber şora yārdan
Künc-i belāda ḥaste gönül bī-ḥaber yatur
3. Şevk-ı ruḥuñla cān vérene türbedür gözüm
Ṭolsa ‘aceb mi nūr-ıla zīrā ki er yatur
4. Yoluñda ḥāk olanları gözden biraḳduñ āh
Baḳsañ ayaĝuñ altına görseñ neler yatur
5. Ğamdan dü-tā iden ten-i zerdin kemer gibi
Müy-ı miyān-ı dilberi ‘Ulvi’ kucup yatur

05 Anlam bakımından “Sulṭān-ı mülk-i ‘ışk ḥaḳīḳatde éy gönül” olmalı
101 39^a

102.

Mef'ülü mefā'īlü mefā'īlü fe'ülün

-- + / + - - + / + - - + / + - -

1. Sākī-i şeker-leb ki benüm var kimüñ var
Bu cām-ı leb-ā-leb ki benüm var kimüñ var
2. Ne mu'tekid-i şeyhem ü ne münkir-i rāhib
Éy şōfī bu meşreb ki benüm var kimüñ var
3. Görüp yüzini dökdüm izi tozına yüzüm
Bu ṭālī' ü kevkeb ki benüm var kimüñ var
4. İklīm-i belāgatde şehen-şāh-ı zamānam
Dīvān-ı müretteb ki benüm var kimüñ var
5. Būs-ı leb-i cānān beden-i 'Ulvī'ye cāndur
Bu rūḥ u bu ḳaleb ki benüm var kimüñ var

103.

Fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

- + - - / - + - - / - + - - / - + -

1. 'Işḳ gencin şol göñül kim sīnede pinhān éder
Dest-i miḥnetle vücūdı kişverin vīrān éder
2. 'Işḳ ğālib dil zebūn şabr-ise yoḳ derd-ise çok
Yā nedendür bu cefālar kim baña yārān éder
3. Dağ-ı ḥasret sīne-i 'aşıḳda yetmez mi déyü
Seyl-i eşküm kūh [u] deşti ḥāk-ile yeksān éder
4. Ḥāl-i cebheñ ḥüsn-i ebrūdan baş egmiş çeşmüñe
Hind seyyāḥına beñzer 'azm-i Türkistān éder
5. Ḥüsn-i ḥulḳuñdur ḳapuñda 'Ulvī'yi ḳul eyleyen

İltifāt-ı şeh gedāyı gāh olur sultān éder

104.

Fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

+ + - - / + + - - / + + - - / + + -

1. Dildeki mihrũñ-ile çeşm-i güher-pāş yanar
Bu meşeldür qurı yanınca nice yaş yanar
2. Od yanarsa n’ola éy kũh girān başuñda
Ser-i pür-dağuma baqsañ nice biñ baş yanar
3. Āstīn qalbini nerm édemedũñ cānānuñ
Gör ki āhumla benüm tağ yanar taş yanar
4. Nice taşvīr édeler hũsnũñi ben āh édicek
Deyr-i ‘ālem tutuşur hāme-i naqqāş yanar
5. ‘**Ulviyā** cām-ı mey-i ‘ışq-ıla maħmũr olalı
Adım atmaz ayağum ditrer elüm baş yanar

105.

Mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün

+ - - - / + - - - / + - - - / + - - -

1. Dehānı mīyve-i terdür o naħlũñ her zamān olmaz
Ġıdā-yı rũhdur éy dil bilürsin rāy-gān olmaz
2. ‘Adem mülkini gözler dil véren yāruñ miyānına
Leb-i la‘line meyl édende hũd nām u nişān olmaz
3. Şorulmaz qana qana içse qanum çeşm-i hũn-rizũñ
Tarīq-ı ‘ışqdur bunda efendi qana qan olmaz
4. ‘Aceb mi kākũl-i dildāra ‘ışqum āşikār olsa
Meşeldür bu démişler bũy-ı müşg-i ter nihān olmaz

104 39^b

105 40^a

5. Hevāyīdür qarār étmez anuñçün çeşm-i şeh-bāzum
Hümā'dur ol perī-peyker Hümā'ya āşiyān olmaz
6. Ruḥ-ı cānāna ḥaṭ gelmiş bahārına ḥazān érmiş
Egerçi gülşen-i Cennet'de ḥār-ıla ḥazān olmaz
7. Görüp ol māhı maḥv olsa güzeller ṭañ mıdur 'Ulvī
Kevākib pertev-i şems-i münīr-ile 'ayān olmaz

106.

Mef'ülü fā'ilātü mefā'ilü fā'ilün

-- + / - + - + / + - - + / - + -

1. Vardur Cenāb-ı Ḥaḫḫ'a bizüm istinādumuz
Yoḫ ḡayrıya tevekkülümüz i'timādumuz
2. Tīḡ-ı rızāña gerden-i teslīmi ṭatalum
Olsun efendi her sözüñe inḫıyādumuz
3. Bir kaç gedā-yı sālīk-i rāh-ı maḥabbetüz
Göz yaşı şuyumuz elem ü ḡuşşa zādumuz
4. Defterden adumuz çıkarursañ da rāzīyuz
Cevr ü cefāñı çekmek-ile çıksun adumuz
5. Çarḫ-ı berīne eylemezüz 'arz-ı iḫtiyāc
'Ulvīyüz esfele démezüz biz murādumuz

ŞAİRLER

ĀLĪ (ö.16)

Gelibolu'da doğmuştur. Adı Mustafa olup daha çok Gelibolu'lu Mustafa Ālī diye anılır. İlk mahlası Çeşmī'dir. Medreseyi bitirmiştir. Arapça ve Farsça'yı iyi öğrenmiştir. Müderris olmak istemiş fakat Şehzade II. Selim'in de teşvikiyle divan katibi olmuştur. Daha sonra uzun bir süre çeşitli yerlerde divan katipliği yapmıştır. Sonra defterdarlık vazifesiyle görevlendirilmiştir. Cidde'de ölmüştür.

Çok çeşitli alanlarda eser vermiştir. Asıl başarılı olduğu alan tarihtir. Manzum ve mensur elliye yakın eser vermiştir. Kühü'l-Ahbar adlı tarihi en tanınmış eseridir. Mensur eserlerinde üslup sahibidir. Nadirü'l-Maharib, Heft-Meclis, Zübdetü't-tevarih, Menakibü'l-Hünerverān, Türkçe Dīvān, Riyazu's-Salihīn eserlerinden bazılarıdır. [BTK s.73-73, TGD s.27]

ĀZERĪ (ö. 993/1585)

Bursa'da doğdu. Asıl adı İbrahim olup devrin ünlü bilginlerinden Muallimzāde Ahmet Efendi'nin oğludur. Öğrenimini yarıda bırakarak derviş oldu ve diyar diyar dolaşmaya başladı. Konya'da iken bu şekilde yaşamasından vazgeçirdiler ve tahsilini tamamlayıp kadı oldu. Tire, Kestel ve Hama'da kadılık yaptı. Hama kadısıyken öldü.(1585)

Tahmis ve tesdis yazmada özel bir yeteneğe sahipti. Asıl şöhretini Nakş-ı Hayāl adlı mesnevisiyle kazandı. 26 hikayeden oluşan bu ahlakī ve tasavvufī mesnevi basılmıştır. [BTK S.41, TGD s.58]

BĀKĪ (ö. 18/16)

İstanbul'dur. Asıl adı Mahmud Abdalbākī'dir. Medrese eğitimi almıştır. Güzel şiirler yazmıştır.Şiirleriyle Kānūnī'nin dikkatini çekmiş, saraya davetler almış ve rahata kavuşmuştur. Kānūnī'nin ölümü ve kendisini çekemeyenlerin etkisiyle saraydan uzak kalan Bākī II. Selim ve III. Murat'ın da takdirini kazanmıştır. Devrin en büyük şairi sayılan Bākī müderrisliğin en yüksek mertebesi olan Süleymani'ye müderrisliğine ulaşmıştır. Daha sonra Selimiye müderrisliği Mekke, Medine ve İstanbul'da kadılık yapmış Anadolu ve Rumeli kazaskeri olmuştur. Şeyhülislam olmayı çok istemiş fakat kendisine nasip olmamıştır.

Bākī yaşamasını, eğlenceyi seven, neşeli, hoşsohbet bir insandı. Genç yaştan itibaren artan bir üne kavuşmuştur. Tanınmış kasideleri vardır ancak gazel şairi sayılır. Şiirlerinde coşkunculuk ve rindlik vardır. Bākī'ye göre hayat kısadır ve yaşanmalıdır. Tasavvufi aşktan çok dünyevî aşktan bahseder. Şiirlerinde tabiat önemli yer tutar. İstanbul'a da ayrı bir önem verir.

Şiirlerinde derin anlam pek yoktur. İlk manalar altına başka manalar gizlememiştir. Nazım tekniği çok güçlü, üslubu ahenkli, hayalleri ince ve güzeldir. Kānūnī devrinin ihtişamı şiirlerinde çok belirgindir. Temiz ve akıcı bir İstanbul Türkçesi getirmiştir. Halk deyişlerine yaklaşan sade bir dili vardır.

Eserleri:

Dīvān [hz. Sabahattin KÜÇÜK]

Me'ālimü'l-Yakīn

Fezāil-i Cihād

Fezāil-i Mekke

Tercüme-i Hadīs-i Erbaīn [BTK s.8-81 TGD s.66]

CİNĀNĪ (ö1595)

Bursa'da doğdu. Asıl adı Mustafa'dır. Muallimzade'den mülazım olmuştur. Katiplik ve müderrislik yapmıştır. Bursa'da öldü(1595)

Alim bir zattır. Nazım ve nesre kabiliyeti vardır. Arapça ve Farsça şiirler de yazmıştır. Özellikle tahmis ve tesdis yazmada başarılı olduğu söylenir. Hikaye ve kıssa anlatmakta başarılıdır. Divanı[hz. Prof. Dr. Cihan OKUYUCU] vardır. Bunun yanında Riyazü'l-Cinān ve Cilāü'l-Kulüb adlı iki mesnevisi vardır. Riyazü'l-Cinān adlı mesnevinin önemli tarafı, içindeki hikayeler yerli hayatı aksettirmesidir. XVI. y.y. hayatını görmek mümkündür. [BTK s. 56]

EMRĪ (ö. 1575)

Edirne'de doğmuştur. Asıl adı Emrillahtır. Muhasebe, katiplik ve tevliyet görevlerinde bulunmuştur. Kaynaklara göre kabiliyetine uygun vazifelerde çalıştırılmamıştır. Sıkıntılı bir hayat yaşamıştır. Kanaatkar bir insandı. Kimseye kaside sunma ve karşılık bekleme ihtiyacı duymamıştır. Emrī güçlü bir şairdir. Bazı şiirlerinde çok kapalı sanat bulunmaktadır. Muamma ve tarih düşürmede gerçek bir ustadır. Bazı gazellerini muamma haline getirmiştir. Ayrıca Bākī'ye hicviyeleri de vardır. Dīvānı[hz. M.A. Yekta SARAÇ] vardır. Ölüm tarihi Hasan

Çelebi'de 982/1574 Riyāzī, Faīzī ve Enis'de 983/1575 olarak kayıtlıdır. [BTK s.13, TGD s.113]

FĠĠĀNĪ (ö.1532)

Trabzon'da doğmuştur. Asıl adı Ramazan'dır. Tıp öğrenimi gördü.İstanbul'a geldi. Edebî çevrelere adını duyurmaya başladı. İbrahim Paşa'nın Budin'den getirttiği heykeli Atmeydanı'na diktirmesini tenkid eden Farsça bir beyit yüzünden idam edildi. Figānī'nin doğuştan kabiliyetli olduğu ve yaşasaydı çok büyük bir şair olacağı söylenmiştir. İnce buluşları ve hassas yapısı ile dönemin önde gelen isimlerinden biri olmuştu. Tumturaklı sözlerle kaside yazma yolunu açmıştır. Yeni mazmunlar bulmada ustadır.Divanı[hz. Prof. Dr. Abdülkadir KARAHAN] vardır. [BTK s.258, TGD s.149-15]

FUZŪLĪ (ö. 1556)

Asıl adı Mehmet'tir. Babasının adı Süleymandır. Hangi tarihte ve nerede doğduğu kesin bilinmemektedir. Bağdat civarında yaşadığı söylenir. Kerbela'da doğmuş olabileceği de söylenir. Babası Hille müftüsüdür. İlk bilgilerini ondan aldığı daha sonra Rahmetullah adındaki hocasından ders aldığı rivayeti vardır. Şiirideki izlerden hareketle Habībī'den etkilendiği tahmin edilmektedir. Arapça ve Farsça'yı bu dillerde kusursuz eser yazacak kadar iyi öğrenmiştir. Fuzūlī hayat boyu sıkıntılı bir hayat sürmüştür. Kānūnī Bağdat'ı fethedince padişaha kaside sunmuş dikkatini çekmiştir. Kenisine evkaftan maaş bağlatılmıştır. Bir süre bu maaşı alsa da maaşı kendisine verilmemiştir. Bunun üzerine ünlü şikāyetnāmesini yazmış fakat yine de fakirlik içinde ölmüştür.

Hiz. Hüseyin'in şehit edildiği coğrafyanın ızdırabını adeta teneffüs etmiştir. Şiirlerinde aşk, ıstırap, rindlik temleri çok sık işlenir. O'ndaki aşk dünyevī değil Allah aşkıdır. Türkçe'ye son derece hakimdir. Lüzumsuz kelimelerden uzak yalın bir söyleyişi vardır. Fuzūlī'ye göre ilimsiz şiir temelsiz duvara benzer. Şiirlerinde konu bütünlüğüne de çok önem verir.

Hamse sahibidir. Özellikle Leylā vü Mecnūn adlı mesnevisi çok tanınmıştır. Hadikatü's Süeda, Rind ü Zāhid, Beng ü Bāde, Sıhhat ü Maraz eserlerinin bazılarıdır. Farsça, Arapça ve Türkçe Dīvānları vardır. [İA Fuzuli maddesi c.13 s. 24-46, TGD s.152-53]

HASBĪ

Acem sınırına yakın bir yerden Yavuz Sultan Selim döneminde Osmanlı ülkesine geldi ve burada öldü. Bazı güzel şiirleri vardır. [TGD s.187]

HAYRETĪ (ö. 1535)

Vardar Yenicesi'nde doğdu. Tanınmış Mevlevî şeyhi Yusuf-ı Sîne-çäk'in kardeşidir. Kasîdeleri ile vezir İbrahim Paşa'nın dikkatini çekti ve paşa ihsanda bulunmak istedi. Ancak hemşehrisi Hayalî tokgözlü biri olarak tanıtınca küçük bir tımar verdi. Bunu beğenmeyip İstanbul'dan ayrıldı. Yahyalı ve mihailli beylerin himayelerine girdi. Ahir ömründe kör oldu. Vardar'da öldü.

Sade, lirik ve anlaşılır diliyle önde gelen isimlerden biridir. Dîvânı[hz. Dr. Mehmed ÇAVUŞOĞLU-M. Ali TANYERİ] vardır. [TGD s.2]

HUDĀYĪ (ö. 148)

Muğla'da doğdu. Dönemin bilginlerinden birinin oğludur. Şâhidî'nin babasıdır. Seyyit Kalam'ın hizmetine girmiştir. Uzun seyahatten sonra İstanbul'a geldi. Mahmut Paşa ve Fatih Sultan Mehmet'in meclislerine katıldı. Muğla'ya Mevlevî şeyhi oldu. Burada vefat etti. [TGD s.212-13]

MAKALĪ (Ö. 1584)

Aynı mahlasa sahip ve aynı dönemde yaşayan iki şair daima karıştırılmıştır. Aydın'a bağlı Alaşehir'den olduğu söylenir. Kühü'l-Ahbar'da ise Akşehir'li olduğu yazmaktadır. Adı Mehmet Çelebi'dir. Hamamcı-zade diye bilinir. Arap-zade'den mülazım olmuştur. Kadılık yaptı. Kanunî ve II. Selim dönemi şairlerindedir. Üsküdar'da ölmüştür. Kasideleri çok beğenilmiştir. Latifeleriyle tanınır. Atasözü ve deyimlere bolca yer vermiştir.

§ (ö. 1589) Aydın'a bağlı Alaşehir'de doğdu. Asıl adı Mustafa'dır. İstanbul'da öldü. Edirnekapısı dışına gömüldü. Dîvânı vardır. § Aydın iline bağlı Güzelhisar kasabasında doğdu. Dönemin ünlü şairlerinden biriydi. [BTK s.39, TGD s.274-75]

MEYLĪ (ö. 1593)

Ankara'da doğmuştur. Asıl adı Zekeriya'dır. Öğrenimini gördükten sonra Ma'lül Emîr Efendi'den mülazım olmuştur. Atik Ali Paşa ve Edirne Üç Şerefeli

medreselerinde müderrislik yapmıştır. Haleb, Medine, Mısır ve Bursa kadısı oldu. İstanbul kadılığı Anadolu ve Rumeli kazaskerliği görevlerinin ardından şeyhülislam oldu ve bu görevdeyken öldü(1593) Alimliği ile tanınan Meylî'nin şiirleri de güzeldir. Dīvānı mevcuttur. Bunun yanında Hidāye Şerhi yapmıştır. Şerhü'l-Miftah ve Şerhü'l-Mevakıf'a talikat yazmıştır. § Kayseri'de doğdu. Asıl adı Mustafa'dır. Şeyhülislam Ebussuud Efendi'den mülazım olmuştur. Müderrislik ve Kayseri müftülüğü yapmıştır. Ölüm tarihi Riyazi'ye göre 1611, Faizi'ye göre 1612'dir. Aşıkane şiirler yazmıştır. [BTK s.54, TGD s.287-88]

NECĀTĪ (ö. 158)

Edirne'de doğdu. Asıl adı kaynaklarda İsa, Beyānî'de ise Nuh olarak geçer. Sailî adlı bir şairin kuluudur. Aşık Çelebi, İhtiyar bir kadının oğlu olduğunu söyler. Öğrenim gördükten sonra katiplik yapmıştır. Sultan Bayezid'in şehzadesi Abdullah Han'ın divan katipliğini yapmıştır. Bu şehzade ölünce Sultan Mahmut'a nişancı oldu. Müeyyetzade'den ders aldı. İstanbul'da öldü. Mezarı Vefâ'dadır.

Dönemin büyük şairlerindendir. Şiirinde deyimler ve atasözleri görülür. Münazara-i Gül ü Hüsrev, Gül ü Sabā, Mihr ü Mah ve Dīvānı[hz. Pr. Dr. Ali Nihat TARLAN] vardır. İmam Gazalî'nin Kimyā'yı Saadet ve Camiü'l-Hikāyat adlı eserlerini çevirdi. [TGD s.329-33]

NIHĀNĪ (ö. 1519)

Kuloğullarındandır. Asıl adı Fazıl olup daha çok Nacak Fazıl olarak tanınmıştır. Aslen Arnavuttur. Hacı Hasan-zade'ye danışmentlik yaptı ve ondan mülazım olmuştur. Hocasının medresesinde müderris olmuştur. Bu sırada Sururî'ye hocalık yapmıştır. İstanbul'da Mustafa Paşa Medresesi'nde müderrisken tasavvufa yönelip görevi bırakmış sonra tekrar dönmüştür. Yavuz Sultan Selim döneminde Hicaz'da öldü.

Kaside, muamma ve tarih düşürmede ustadır. Yavuz Selim'e Arap, Şam ve Haleb fethi için tarih, muamma ve bir kaside yazmıştır. Dīvānı vardır. § (ö. 1563)Ahdî İstanbul'da; diğer kaynaklar ise Edirne'de doğduğunu söyler. Asıl adı Durak Çelebidir. Kardeşi Kaya ve kendisi Dukakin-zade'nin gılmanlarındandı. İkiisi de saz çalarlardı. Durak Çelebi kemeçe çalar ve paşanın meclisinden ayrılmazlardı. Hatta bir ara kendisi paşanın nişancısı olmuştur. Düşmanların iftirasıyla Sultan Süleyman'a öldürtüldü. İyi ahlaklı bir insandı. § (ö. 1592)

Edirne’de doğdu. Asıl adı İbrahim Çelebidir. Sipahi iken bu görevi bırakıp derviş olmuştur. Ubeydî’nin has talebesidir. Ubeydî kendisine bir çok gazel söylemiştir. Ömrünün sonunda aklî dengesini kaybetmiştir. Mezarı Edirne’de’dir. Şiir ve inşada ustadır. Şiirleri güzel akıcıdır. Çok şiir yazdı. Şiirleri aşıkane dir. [BTK s.213, TGD s.341-342]

REMZİ (ö.1533)

Karaman’da doğmuştur. Öğrenim gördükten sonra müderris, kadı, defterdar ve Yavuz Sultan Selim’e vezir oldu. Silivri’deki camii bahçesine gömüldü. § (ö.1547?) Bursa’da doğmuştur. Asıl adı Mustafa’dır. Öğrenimini bitirdikten sonra Seyyid Ali-zade’den mülazım, müderris ve kadı oldu. Mardin kadısı iken öldü. Ölüm tarihi Beyānî’de 1546; Hasan Çelebi, Aşık Çelebi’de 1547 olarak geçer. Türkçe, Arapça ve Farsça şiirleri vardır. Özellikle Arapça meşhur kasidelere yazdığı nazireler ve aşıkane gazelleriyle dikkat çekmiştir. § İstanbul’da doğmuştur. Şiirlerinin çoğu hezel şeklindedir. [TGD s.378-79]

SĀ’Ī (ö. 1596)

Ahdî Edirne’de, diğer kaynaklar ise İstanbul’da doğduğunu söyler. Adı Mustafa’dır. Nakkaştır. İstanbul’da ölmüştür. § Adı Abdulkerim’dir. Babası Galata emini Ali Çelebi, kardeşi ise Merdümî’dir. Emin-zade adıyla tanınmıştır. Öğrenimini tamamlayıp Ebussuud Efendi’den mülazım olmuştur. Müderrislik ve kadılık yapmıştır. Talik ve nesih yazıda ustaydı. Şiirleri de dikkat çekmiştir. [TGD s.414]

ŞĀNĪ

Vardar yenicesinde doğdu. Asıl adı Yakup’tur. Garibî’nin kardeşinin oğludur. Kanunî dönemi şairlerindedir. Danişment iken ölmüştür. Hakkında “Ömrü vefā etse büyük şair olurdu.” denilmiştir. § Kastamonu’da doğdu. Kemal Paşa-zade’den mülazım olmuştur. Kanunî Bağdat seferine çıktığı sırada Kasr-ı Şirin’de öldü. Nükteci biriydi. Şiirlerinde de bu özelliği görülmüştür. Ferhatname adlı bir eseri vardır. § Asıl adı Ahmet’tir. Halk içinde Helakî sanıyla da tanınmıştır. Ebussud Efendi’den mülazım olup müderrislik yapmıştır. Farsça ve Türkçe şiirleri vardır. [TGD s.467-68]

ŞERİFİ

Eğirdir’de doğdu. Seyyittir. Zeynīye tarikatından Burhan Efendi’nin oğlu olup, Rumeli’de bazı kasabalarda kadılık ve hakimlik yapmıştır. § Edirne’de doğmuştur. Hayatı hakkında bilgi verilmemiştir. [BTK s.22, TGD s.478]

TİĞİ

Riyazi’ye göre Üsküp’te, diğer kaynaklara göre Edirne’de doğdu. Asıl adı Mehmet’tir. Sarayda yetişmiş ve buradan sipahi olarak çıkmıştır. Daha sonra müteferrika olmuştur. Enis’e göre 168 Rıza’ya göre 1611 yılında öldü. Dīvānı ve Nigaristan çevirisi vardır. [TGD s.56]

ULVİ (ö.1575)

İstanbul’da doğmuştur. Asıl adı Mehmet olup Derzi-zade diye tanınır. Rayî’nin kardeşidir. Muallimzade’ye Manisa Müftülüğü esnasında danışment olmuştur. Bu yolla Celal Bey ve Turak Çelebi ile tanışarak Şehzade II. Selim’in maiyetine katılmıştır. Hasan Çelebi şiirini çok över. Devrinde çok rağbet gören bir şairdir. Bakî, şairin birçok şiirine nazire yazmıştır. Kaside ve gazelde kudretli olduğu vurgulanmıştır. Ulvi’nin şiirlerinde kafiye pek sağlam değildir. Bir şiirde bir kelimeyi birkaç kez kafiye olarak kullanabilmektedir. [TGD s.59-51]

USŪLİ (ö. 1538)

Vardar Yenicesi’nde doğdu. Öğrenim gördükten sonra tasavvufa yöneldi. Mısır’da İbrahim Gülşeni’ye bağlandı. Şeyhinin ölümü üzerine memleketine geldi. Abdi Bey’e musahiplik yaptı ve burada öldü. Rumeli’de Gülşenîliği UsŪlî yaymıştır. Samimi ve lirik şiirler yazmıştır. Şiirleri tasavvufîdir. Nesimî’nin etkisi görülür. Yunus tarzında heceyle yazılan şiirleri de vardır. Divanı[hz. Yrd. Doç. Dr. Mustafa İSEN] vardır. [BTK s.283, TGD s.51]

KAYNAKLAR

ĀLĪ: *Dīvān*: Kudret ALTUN: *Gelibolu'lu Mustafa Ali ve Divanı*: Niğde 1999, XLVI+531+8s. Özlem Kitabevi

BĀĶĪ: *Dīvān*: Sabahattin KÜÇÜK: *Bāķī Dīvānı Tenkitli Basım*: Ankara 1994, XVIII+472+3 s. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Dil Kurumu Yayınları: 61.

CĪNĀNĪ: *Dīvān*: Cihan OKUYUCU: *Cinānî Hayatı Eserleri Dīvânının Tenkitli Metni*: Ankara 1989, XXXVIII+77 s. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Dil Kurumu Yayınları: 57.

DEVELLİOĞLU, Ferit: *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*: yayımlayan: Aydın Sami GÜNEYÇAL, Yeniden Düzenlenmiş ve Genişletilmiş 23. Baskı, Ankara 26, XIX+1195 s., Aydın Kitabevi Yayınları.

EMRĪ: *Dīvān*: M. A. Yekta SARAÇ: *Emrî Divanı*: İstanbul 22, 389 s. Eren.

FİĠĀNĪ: *Dīvān*: Abdülkadir KARAHAN: *Kanuni Sultan Süleyman Çağı Şairlerinden Figānî ve Divançesi*: İstanbul 1966, 18+XXX+214+29 s., İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları: 1181.

FUZŪLĪ: *Dīvān*: Kenan AKYÜZ-Sedit YÜKSEL-Süheyl BEKEN-Müjgan CUNBUR: *Fuzulî Türkçe Dīvân*: Ankara 1958, XI+573 s. İş Bankası, Türk Tarih Kurumu Basımevi

ĦAYRETĪ: *Dīvān*: Mehmet ÇAVUŞOĞLU- M. Ali TANYERİ: *Hayretî Dīvan Tenkidli Basım*: İstanbul 1981, XXIII+448 s., İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları: 2868.

İPEKTEN, Haluk-İSEN, Mustafa-TOPARLI, Recep-OKÇU, Naci - KARABEY, Turgut: *Tezkirelere Göre Divan Edebiyatı İsimler Sözlüğü*: Ankara 1988,XII+588s.,Yorum Matbaası.

NECÂTİ BEG: *Dîvân*: Ali Nihat TARLAN: *Necatî Beg Divanı*: İstanbul 1963, [II]+XXVIII+557 s., Milli Eğitim Basımevi. 2342, Bilim ve Kültür Eserleri Dizisi: 592, Türk Edebiyatı Dizisi: 25.

NEV'Î: *Dîvân*: Mertol TULUM-M. Ali-TANYERİ: *Nev'î Divan Tenkitli Basım*: İstanbul 1977 607 s. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları 2160

ÖZÖN, Mustafa Nihat: *Osmanlıca Türkçe Sözlük*: 8. Basım, İstanbul 1997, XLVIII+928 s. İnkılap kitabevi.

SAMİ Şemseddin: *Ḳāmūs-ı Türkî*: 1. Baskı, İstanbul 21, 16+1574 s.Çağrı yayınları:2 Lugatlar Dizisi:1

UŞŪLİ: *Dîvân*: Mustafa İSEN: *UsŪlî Hayatı, Sanatı ve Divanı*: Erzurum 1988, XXII+285 s. , Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Yayınları: 16.

دست شوقیه بچین چمن بلورینا
 اکله ای سرو کسبین تبا الدین
 وزیر او سپه سواران بوزیرل مدو کین
 فی التملحان یزید بنیر او پیر
 ای اصولی انجی طبرستانی کوز لوریدر
 صقلسون آنی بوزیرلیدن خدای اولسن
 ابرکی قتلوش کوه کوه شاک کوه
 کهرن چسب کوه کوه لور کوه
 بوجا رطل و قه طوری هریم انام
 یعنی اولسون کله کوه باقران با
 سنجان سن سکا یا اولسون هر
 بادشا ستم کوه انان قوالین
قصیده باقی
 راه چشیدن و آتاب چ جان کور
 خاندان عیضای حسرتوفان کور
 وصلایه جان لاله شمس برالد
 کله یک نقد و انیزه بی ازین
 باغیان کوشش شکله و شکر
 داغ کوه و بی سبیل جاکور
 نوش جان کوه کوه خیمه طرول
 آرو مار لیرینه او کوز لور کوه
 جام کلکان کوشش خورانش کوه
 بکرتیزه پاره عاشق مودت کوه
 سند بلور قتی شکله با در و
 یو کوه لک کوه عاشقانه سان کور

یا طراز عزیزین باشک با شکرین
 یا جمال محمد خدایا چه حسین
 یا کرمه بدر پایشانی یاسین
 یا ای که کشته ادریش او کوه کوه
 یا کوه ترحم قلمت قوس بجزه کوه
 جامع حسیب و بانسیر کوه
 یا کله کچا ارم نیری یا خور کوه
 یا خضر سلطان کوه و کوه شاک
 یا کوه خیرب یا خور جان کوه
 درج طلعین بچ و کوه و کوه زکوه
 یله و کسب آک شعلن یا کوه
 باشدن یا کوه کوه زکوه کوه
 جان کلکان یا کوه کوه خور
 کوه کوه باغی خور کوه کوه
 باشدن و کوه کوه کوه کوه کوه
 سبلان باغ جان طایر کوه کوه
 یا ستمور کوه یا خور کوه کوه
 لوح صحنی ریخور کوه کوه کوه
 نورا زوره کوه یا کوه کوه کوه
 قاشک لاله کوه کوه کوه کوه
 غنچه زنبق باغینی یا کوه کوه
 کاه شاک کوه کوه کوه کوه کوه
 خالامید کوه کوه کوه کوه کوه
 صوفی کوه کوه کوه کوه کوه
 لعلک لاله کوه کوه کوه کوه
 میوه طوبی یا کوه کوه کوه
 حاصله بخت کوه کوه کوه کوه
 توقع آک کوه کوه کوه کوه
 بر نظره جان کلکان یا کوه کوه
 شبکله او ستمور کوه کوه کوه

جان الموح چون شمشیر که از کوی خنجر	درد و فراتنگ ایله قالدغم غم و مله	حیف حال اولبر کورک کج بود
	باز دانه قالدغم درد و دل مله	لاقیه قالم جرم دم با غمونه
اوله جاکسی سر کوندن کونمونه		
چوقدن کونمونه کوی کونمونه	انگاک کوی کوی کوی کوی کوی	کوی کوی کوی کوی کوی کوی
شکریه یویب بکلی سودالین جی	شولان کوی کوی کوی کوی کوی	کوی کوی کوی کوی کوی کوی
کوی کوی کوی کوی کوی کوی		
شندکس فصولی بعدی		
دوانی مملوئی شمشیر و پیلند	کم قوی درایبی تازی ادا کسند	
گفتاره کندی کوی کوی کوی کوی	بیر پسته کوی کوی کوی کوی	
صورد کم کوی کوی کوی کوی		
میوخ فوج دوی در دنیا کدی کسند		
اکش بلالی اوسته مین کلانی	جیخ دل کسند کوی کوی کوی	
شلهغ علی غندی کندی کوی کوی	کوی کوی کوی کوی کوی کوی	
اولانج و تازی جیخ شمشیر کوی کوی		

دور غمده رشته جانکدر کسند	دور غمده رشته جانکدر کسند	
ویرش فروغی شمع کوی کوی	صلا شمسیت سرو قوی کوی کوی	
چون کس و کوی کوی کوی کوی	بیر خجالان ایلیش ایغند	
کوی کوی کوی کوی کوی کوی		
سیر الوصال کوی کوی کوی کوی	انواع نریب زینت این فصل کوی کوی	
اجش کوی کوی کوی کوی کوی	باجش لیلی ایغند کوی کوی کوی	
شیر نریب کوی کوی کوی کوی		
عمرم خدی کوی کوی کوی کوی	اشق حال کوی کوی کوی کوی	
دوش غازی اوسته کوی کوی	کوی کوی کوی کوی کوی کوی	
عقلنی و الایدی کوی کوی کوی		
دوه بونریب کوی کوی کوی کوی		
منظور دیده کوی کوی کوی کوی		
سیر شک کوی کوی کوی کوی	جان ال اولدی علی کوی کوی	
دل و سدوی تم سبب کوی کوی	اول خط کوی کوی کوی کوی	

عقربى سیره و طس در دیم دیدی	دوون بجمدم که لک و لیرین
هسب ایلم که خطرو تو انکدر پرنک	کلچره پسنندن لادی سالی پرنک
کوزره چقدی چسیر ایلمین انکدر	شیرن شاران لادی کو تو کو لادی
بو نکره در عدد ندر دیم دیدی	
اسپس فصولی اشک و انکدر پرنک	
سند چس چس	
دوان در دم اول نخاری طر ناک	کافور الیه دستد شمش عینرین
ماخو شمش خنطره سندر انکدر پرنک	بختش نازان تو کور که در کند
کیجور بوسکین لانه پسنندن دیم دیدی	
رنگ کندی تو تفتنی جا کدر پرنک	
اولدم کچدی کلشنه اول سیر	الوان سیره لر انینه دودی شارس
کورددم ندر ایسته و ادم سیر	بموج اوجور عانی غنی غنیه زار
اول خوش تر قوش بوم چنندر دیم دیدی	
بلنج خنده مرغ روانکدر پرنک	

کوزره کور کور کور کور کور چسیرین	ایردی پرنک ایلم پرنک
یوزنده سحر ایوب بپر چالی	بنا لوش آره بر بچه صاحب دلی
چسیرین بوم چاه دقتدر دیم دیدی	
ای قوش خطالی کندو کاکدر پرنک	
لعل کور دشتد پیر طوطی	سک فتن بوسدن اول شمش کلن
در خیف بوم اوان اصلر ش قوالینه	حجج دانه دانه پسنندن کلشنه
سوی بوم عقیق سیر در دیم دیدی	
کوزره ان آق کور کور کور کور	
چکش کمال قور دهم و جانی	عینر لولوله و بر بانه کیش کلشنه
زلفن یوزندن لادی و عروسی	کوردیم یوزنده انخال پسنندی
اول اشک آلا کوزره ندر دیم دیدی	
جا کدر پرنک داغ ناکدر پرنک	
بایتم بوردی بوی ل سروسیر	کوزره قالدی ان فسخ و عروسی
لادی طلع شمش انک کور کور	سیر پرنک کور کور کور کور کور
بوم چسیرین سندر دیم دیدی	

نیز انعام یافته و شب بیدار ماند	الوب یا نیند از روی سوزا در بخت
او کو نسوان دشمن اولو نسوان گفلا در این	کوب سردار یک نزهت از این
و نالو در یک اولو جانی تا این	یورده که کوب بچرخان
که کچکلا نانا دی بود نیک مانینه	
عزل جانی خمیس نری	
نه عالم سفلی - بن نازل ایم	نه و صله جسم برین اصل ایم جان
نه ضمن در سر پچو برین ایم	نه آتش باد و تارت کال ایم جان
سن پور و مو انجش برین ایم جان	
نیز اولو کون انجلی برین شمشیر	دور ایم دین سر کر جانی سر پورک
نیمادین آق عیبه زیزه بیج هم کور	عالمه حضور آدی یو لیمین گوک
	مخاند و صدده بن قان زله جان
قلماشدی ناری و راجه و فوج	مه یار می چه خورشیدی کور
یرکی توری کیشیا طوللا شامدی	لیلی - منور نجهون لالاشدی
بن وادی خمیس توره لایعقله م جان	

بخت سعید عمر و کلدور پر سنگ	کلی خمیری چه من یقین صدق
کریسه ای باندی برین جانی	کلی خمیری چه من یقین صدق
تسته شندی جانی عملانا قلدوری	اولو کو خمیری چه من یقین صدق
بریزه کورده دنده دمنده زوی	یوسو یقین جسمی کلدور
عزل جانی خمیس نری	
مرا حسنت اولو کون کلامینه	اورر کرک قور جانده خانا ترشانه
سحر و کون یوزن کورده یوزن اورب	کوتور شغال عیبه نیا یون نری
نه خوشتر شهباز دره کیم یک لاله کیشیا	
سکا عاشق سوزنی کازانی کلور	خشم او زیزه جانلی قویب کال ایم
صحن نایل ایم دیو کاسو سوزن	شراب لعل برین نری یازیم
سکا سترکی سرز ایدر یک کلدور جانینه	
علویو یاسه سمن نهم کیشیا	چمنده داغ او زوی زیزه لاله جان
بکاشتم انجده غلیب عالمه زانی	نایم بزم سوزنی کورده کورده خندان
معالج اشعور دوزیم کورده نری	
بکولسین یوزو صفتی لعل نری	صدای نوا هم و بیدار کوشان

بن پستان پر ستم بنده زمانه فتنک یانیک جا بوز باک پا عا ل پیر کی ری پرت کاش اولم برایکی کون بوقنا کتید و هم کاش اولم	سکا لا یقید ری چس و عایش انم کجا علم ایسه پسن چو خدیجه انعام کجا عشق کونان اشکچون ایوان در عت لیریک تمت یون مساک	یوز نه بر کلک بوق تا که سوسونو عالم دست لطفک یا لیسون بوان دوشون طغور مجنون کی بران اولم کچ مشتکله بولی کی بویران اولم	سایه شش هر کله خاک کلسیا ان شهر چس ان چر صلح سونو کی ای عالم صول سون بولرو کی دیدر خون انعام	شندکس علوی	سوزک ای زیمه بزانه کاش عیال دفعه غم قلنجون آل اولم سکان بیت کچ خراباتی اولم
--	---	---	--	-------------------	---

لیلی المی یی اولاشدی یی کوکلی اوغوشنک اولاشدی عزرا غم و اینچون اولاشدی داغی کون فریاده اولاشدی	بن راه شسته پادر کل ای جهان لطف لیر نهایی بر بوشدی جو لیر لیکه پسته سید زری مرضه تره جانیه چسجه دم جانا	شندکس پیرایی چلی ای رخسار خالقه کله خندان آز قالد چس بوج بدندان سزبت وصلکله ایله هم درانم دوشسون بونیکه چس کله اولونم	نچیر روز و کله بوزیده تراخیر آه ای هم حشره شام و حور انچیر لطوتی نانی مدد دود اول سوزانم غوشک جو روجفا سیسه تیر سلا انم
---	--	--	--

عاشق چشمشک ابد جا که آرزوی	ایغ غم سیم شمر که قران اولسون بینه
کند لکله کورندی کورنده را معلم	محمد روز و وقت محمد سر غم
پایه طوقندی یکین خرم خاستم	باشش بچون این نوع مایلدی غم
استخوان این آرزو بان اولسون بینه	قهر جانم تقوی اوز خرم شام چون
علوی سلطان شمشیر بنده و نابوب	اختیار اتم پیر شمس اولغی عریان
که چه کزدم کوشکوشه عالمی بچوان	تقدیرت خدای اولدی اذن
اغلسون کورده دی روی کوشکوشه	چشم پر خون بزم خنده سانه جان
اشک کلده غم شریه اعوان ایتم	
سند پس علوی	
خلق عادلن بریز کورده اولسون	ارزوی جاه و دولت متی اولسون
بنک اولما خوشه پسندین رخسار	تو کاکه بی فایه جفا اولسون
کوکله خوشه شکر مینک اولسون چین	
عاقبت برشا به قول اولر پسک اولسون	
چو که صبر ایستهم صلا شاد اولسون	سنگ خندان چشم مرزاک اولون

صاندره اولت کورده کوشکوشه	کجوان شون چو شکر کز نفیشانی
کجاقوش آرشیر کوشکوشه	ایغ غم کز تراج اولر کوشکوشه
واعظت اولر اولر اولر اولر اولر	
پنج علوی طبری	
حسرت بولکله قورده کوشکوشه	قلب شمع کورده قورده کوشکوشه
کجاقوش آرشیر کوشکوشه	اشک کوشکوشه اولر اولر اولر
شمع کوشکوشه اولر اولر اولر	تقدیر اولر کوشکوشه اولر اولر
سازم کجک جمله خلقة اولر اولر	
اینگله کجک کوشکوشه اولر اولر	دلک کجک کوشکوشه اولر اولر
اشیا رضای کوشکوشه اولر اولر	اشک کوشکوشه اولر اولر
دیوه قانندن بی کوشکوشه اولر	تار اولر کوشکوشه اولر اولر
استانک غامی رشک اولر اولر	
قصر جان بی کوشکوشه اولر اولر	کشتی اولر کوشکوشه اولر اولر
کجک کوشکوشه اولر اولر اولر	خرم اولر کوشکوشه اولر اولر
چو کوشکوشه اولر اولر اولر	پاره اولر کوشکوشه اولر اولر

برقیات سرتوقسین کوش کوشین	کبدر غشا تو کوشک خلیل کوشین
دعوی فنا ایوب سجاد کاکان	سکر ایله صالحه چسپین لیک کوشین
ای اندم منگ بیج شرف کوشین	
سایه کبکی روک چسپین لیک کوشین	
سهریله بدوش تو شوی قویا اولیک	خدیجه نایم کوشین محمد خا اولیک
قنظر بلبلک زارینه یز اولیک	برعکسین امه کوشین کوش اولیک
ای اندم منگ بیج شرف کوشین	
سایه کبکی روک چسپین لیک کوشین	
خان خیاره واربا ایله صبر و وفا	مسکین لیک بیج قویه صفت ایله صلحا
کوشین کی رفعت اولوق شوی کوش	شهریایچه بائوال ایله کوشین
ای اندم منگ بیج شرف کوشین	
سایه کبکی روک چسپین لیک کوشین	
ساکر عدم اولسون انکر عاقبت ایله	صبح کبکی روک شوقیه عمارت ایله
کشف راز اتمه کاه لومونوق اولیک	خدمت سلطان یز اولیک لایق اولیک
ای اندم منگ بیج شرف کوشین	سایه کبکی روک چسپین لیک کوشین

ایستکانت کله یه خیمه لیرا ایلین	اولرک شاپه قول اولور محمد کوشین
لوکلر تو عشق شیکه مبتلا اولسون بیزین	
عاقبت ریشا به قول اولور کاکا اولسون	
نقد عری اولور کوشم دان کوش	خجهره کاکا کوشید جان کوش
کولور نام عالمه بیر عیال کوش	آه شامه دیوی اولور ده فغان کوش
لوکلر تو عشق شیکه مبتلا اولسون بیزین	
عاقبت ریشا به قول اولور کاکا اولسون	
اولرک شاپه قول اولور کوشم لیرا ایلین	عربی کوش ایش بیزین کوش
قصر کله لایق قدمه برکت ایلین	صغریه اولور کوشه بزم کوش
لوکلر تو عشق شیکه مبتلا اولسون بیزین	
عاقبت ریشا به قول اولور کاکا اولسون	
علویا کله ره واردم قنیزه طالع	صمودی بر اولور کوش کوش
برقیال ایلیک کله یز اولور کوش	اوقوب ایلیک کوش کوش
لوکلر تو عشق شیکه مبتلا اولسون بیزین	
عاقبت ریشا به قول اولور کاکا اولسون	

بند چسپین علوی

روز و سلسله تاج غم در آن گام	روز و سلسله تاج غم در آن گام	کونان که سر چو علوی نند و زانیان	کونان که سر چو علوی نند و زانیان
مردانی به رسم و لیس لب بی زبان	مردانی به رسم و لیس لب بی زبان	سب عالی پ او کفایت را ایام	سب عالی پ او کفایت را ایام
سایه کبی که کعبه صهلر بخون بر آن	سایه کبی که کعبه صهلر بخون بر آن	آنی اندم ز کعبه حج شرف آن پان	آنی اندم ز کعبه حج شرف آن پان
مخمس خجانی			
عشق آرزو آرد و یوان ایستدنی	عشق آرزو آرد و یوان ایستدنی	کورده کجوس کل کورسته نماندنی	کورده کجوس کل کورسته نماندنی
کوشه فرودگاه ایستدنی	کوشه فرودگاه ایستدنی	ایچوب مهر رخ نینا که شرفی	ایچوب مهر رخ نینا که شرفی
		کورده مک کیدر کورب دیوانه اولقدان	کورده مک کیدر کورب دیوانه اولقدان
عشق زینبون شیدا ایستدنی	عشق زینبون شیدا ایستدنی	عاشق آری آه ره و اولقدان	عاشق آری آه ره و اولقدان
بن ایچونان شیا رانم مای کورب	بن ایچونان شیا رانم مای کورب	قطع لیدوب لیا اصلع اولقدان	قطع لیدوب لیا اصلع اولقدان
		کورده مک کیدر کورب دیوانه اولقدان	کورده مک کیدر کورب دیوانه اولقدان
مونس اولشد خیا کورب اولقدان	مونس اولشد خیا کورب اولقدان	استر اولدی کورب غریب غریب	استر اولدی کورب غریب غریب
ویمی دار قصد ایچیم کورب اولقدان	ویمی دار قصد ایچیم کورب اولقدان	چاره یو قدر کورب اولقدان	چاره یو قدر کورب اولقدان
		کورده مک کیدر کورب دیوانه اولقدان	کورده مک کیدر کورب دیوانه اولقدان
شوق اولدی کورب اولقدان	شوق اولدی کورب اولقدان	یا کجایان تار لیر کورب اولقدان	یا کجایان تار لیر کورب اولقدان
کویوب کیم اولدی کورب اولقدان	کویوب کیم اولدی کورب اولقدان	نده قدرت تو تا شایه کجایان	نده قدرت تو تا شایه کجایان

کورده مک کیدر کورب دیوانه اولقدان	کورده مک کیدر کورب دیوانه اولقدان	سپون کورب کیم اولدی کورب اولقدان	سپون کورب کیم اولدی کورب اولقدان
طاعلو عقل کورب اولقدان	طاعلو عقل کورب اولقدان	ایلیوب کورب کیم اولدی کورب اولقدان	ایلیوب کورب کیم اولدی کورب اولقدان
		کورده مک کیدر کورب دیوانه اولقدان	کورده مک کیدر کورب دیوانه اولقدان
غل نغانی تخمبش مقالی			
فغان نجان سیکل کورب اولقدان	فغان نجان سیکل کورب اولقدان	شکایت و در کلام کورب اولقدان	شکایت و در کلام کورب اولقدان
یولدی عجز کورب اولقدان	یولدی عجز کورب اولقدان	نغمه غمی بسبب جان کورب اولقدان	نغمه غمی بسبب جان کورب اولقدان
		سین لرد اشیا کورب اولقدان	سین لرد اشیا کورب اولقدان
اورده یولدی کورب اولقدان	اورده یولدی کورب اولقدان	کوزمدان اولدی کورب اولقدان	کوزمدان اولدی کورب اولقدان
		بلایه ننده غم کورب اولقدان	بلایه ننده غم کورب اولقدان
نغان غم کورب اولقدان	نغان غم کورب اولقدان	ایچونان دورده کورب اولقدان	ایچونان دورده کورب اولقدان
		سین کورب کیم اولدی کورب اولقدان	سین کورب کیم اولدی کورب اولقدان

باشم که ایستد غمی قیاسش	ارض و سما که بی یونیم حاش
منمک برده گو که ذره قدرشست اولان	برکه ایستد کرم ایلمه یخه پستم
صبریت خجایه خاکه که کلهسون الم	تپه ایلمه که دی تقویر چاکم
منمک برده گو که ذره وقت برزنت اولان	
برشال کهنه کندم عدوی قیاسه	در ویش اولان خلعت شایه جاسته
کوشش ایستد یخه کند که یوقدر کاکه	اورتی او غمگ بجای بی یولوریا
منمک برده گو که ذره قدرشست اولان	
غزل باقی پنج شش پین	
غدن عاشق می لغم جانانم	اکدن اولان که بر شوق اولانم
کی تا تو در خفا شک کنی دانم	حال عالم منی بویله بریش انجمن
کی خندان کی بیان کی نالانم	
کوزینو رایج بهما کجست تاز بهما	کی کوهی جمی پسین یار یولوریا
کسی نم صفا که کینک کجست خاس	کسی بی نالان کل عارض باه
کی پروانه شش رخ جانانم	

کر بو عهد سینه وفا ایلیک جانانم	تاز بود جسمه رنجک غمچه صمیمی ام
اغوی اولان طوبی باغ بهمانه بودم	رنگش لعلکله ایچیش برین مندر جانم
طوطی کو با تک انجمنی آخه بود در دشمن	لعلش سیر شکر از ترش انم غمچه نم
اوری و شدی جبال ساسیه اولان	رهنه تو روی برقع جسمی جانانم
عیله شوقی چاکه پیر کوشا کوسا	کوشش غمی زین کوشه شادی ان
میسا جتی بویله شدی تو به کار المونکن	
غزل باقی پنج شش عدوی	
دنیاه و با نرشت ایله دوان اولان	بی نرشتیج اولوب کین ز نرشت اولان
ذلتده قایلین کلایه جوغرت اولان	کیمی آغیده کوشین هرمت اولان
منمک برده گو که ذره قدرشست اولان	
مغز و حال دوان اولان اولانم	شکره خدیو در کین تار و نرشتین
دسر زیند مالک کس که دانه نرشتین	شایخ کمال ذره زیند کلکلو نرشتین
منمک برده گو که ذره قدرشست اولان	
حرمه شیشه سینه غمی با نرشتین	سزاک طعنه نرشتین و نرشتین

ذوق قیر سر عالی سیل شنگ ختم	رحم ایدوب آنزنجایین سید نظر
یوزن بصیرت بسون یارکیران دلغم	
خاطرم صورن ندان کلرپریشان دلغم	
کون یوزن کرمون خوندنی تانام	چکدم آلام جوی سیر باولیس
آه ایدوب جسم سرکونیند بیداد	اغلیسم درد روغنه و فریاد
یوزن تقرنه بسون یارکیران دلغم	
خاطرم صورن ندان کلرپریشان دلغم	
درد یولر ایلیم کلر کول بیلر خالی	خشد کولیم خاطرم صورن دوا ایلر
حالی کورم رخ زردم قاشا ایلر	کوزلریم و شمشیر کول کلر پالمیز
یوزن بصیرت بسون یارکیران دلغم	
خاطرم صورن ندان کلرپریشان دلغم	
یشیا درد و غم جسم یولر ایلر	ایلیم شمشیر چورم کوزلر
باوخت ایلیم و قورم تارکیم	اغلقدن قان اولوسه چشم بشار
یوزن تقرنه بسون یارکیران دلغم	خاطرم صورن ندان کلرپریشان دلغم
قصیده علوی چلبی	

کینک پلنی کوردی چشم بزم	کینک پلنی سیم تندی تانام
منزل اهد اولوسه عیبی نیا	بوجهان کینک نظر بید صفا
	کینک مختلار باش زردن دلغم
مال ایلر حسابان قالدی چون	تقرنه چشم زردم اولرین
سوز اولر باشی اکتصیح خرقه	پایا اولر آخرت کیردونه
	یادشامید کداسی بلکیم ایچ
کنج و صدقه شریف اولون کینما	ماسولای نود و شغل اولرین
عالم کون نصاد اولدو خجیران کلجان	باقیا خاتمه عاجیب تره جان
	سرکلر کسره بو کسره ایلرین
سختس تینی بک	
یاد کلر کورب شوقیله سوز اولر	عینده انخرشیر تانام بجران اولر
کوشته قوز نرس آوانشا اولر	دلکریا ایلیم کینک نالان اولر
	یوزن بصیرت بسون یارکیران دلغم
خاطرم صورن ندان کلرپریشان دلغم	
نخبد باعالی ایلر شیکند کر	برقدم خاکدان سرور اولرین کلر

ذوق قیر سر عالی سیل شنگ ختم	رحم ایدوب آنزنجارین سید نظر
یوزن بصیرت بسون یار کیران دلغم	
خاطرم صور مزندان کلر پریشان دلغم	
کون یوزن کرمون خونی تانیم	چکلم آلام جوی سیر باولیس
آه ایدوب جسم سر کونیند بیدار	اغلیسم زرد روغنه و فریاد
یوزن تقرت بسون یار کیران دلغم	
خاطرم صور مزندان کلر پریشان دلغم	
درد یول اولیس کلر کوب بن خالی	خشد کوسم خاطرم صور مزندان
حالی کوز مزخ زرد قاشا ایلمز	کوزلوم و شمشیر کول کلر پالمز
یوزن بصیرت بسون یار کیران دلغم	
خاطرم صور مزندان کلر پریشان دلغم	
یشیا درد و غم جسم یول اولیس	ایلیسم شمشیر چو دم کوز کلر
باوخت ایلیسم و قورم تاریم	اغلیقدن قان اولوسه چشم بشار
یوزن تقرت بسون یار کیران دلغم	خاطرم صور مزندان کلر پریشان دلغم
قصیده علوی چلبی	

کینک پلنی کوردی چشم بزم	کینک سپه سنی تندی تانیم
منزل اهد اولوسه عیبی نیا	بوجهان کینک نظر بیدون
کینک مختلار باش زرد زندان	
مال اسپه سنجاق قان قانچون	تقرت جیب زرد دم اولیم
سوز اول باش کینک اکتصیح خرقه	پایا اولد آخوش کیردونه
یادشامید کداسی بلکیم ایچ	
کنج و صدقه شریف اولون کنج	ماسولای نود و شغل اولیم
عالم کون نصاد اولد و خجیران کلجان	باقیا خاتمه عاجب تریم
سر کلر کس بو اسپه زرد زندان	
سختس تینی بک	
یاد کلر کرب شوق بسوز اولد	عینده انخرشیر تان بجران اولد
کوشته قوز نرس آواغشا اولد	دلکریا اولیس کینک نالان اولد
یوزن بصیرت بسون یار کیران دلغم	
خاطرم صور مزندان کلر پریشان دلغم	
نخچیلد باغ اولوسه شکر	برقدم خاکدان سرور اول کیز

بزمیایک کاشه خشیانیه است	مارمور و مورز در زخم چکول اولو
مالک اوسم کبج کار و آه خشیانیه	کبج کبج و کبج خار و خار و خار اولو
چشمک جان و یک پلک کبج کبج	سوق شوق شوق شوق شوق شوق
سکر شتم تقاریم و تب تب تب تب	تفغ غفغ غفغ غفغ غفغ غفغ غفغ
علاوی هم عرض معال اولو کبج کبج	
عزیز ترش ترش ترش ترش ترش ترش	سقط ترش ترش ترش ترش ترش ترش
عقل ثاب شب بو سرتا معال اولو	عقل ثاب شب بو سرتا معال اولو
قصیده چار ایش چار علوی چار ایش	
بر کا کور بر کا کور بر کا کور	بر کا کور بر کا کور بر کا کور
ترا کور و کور و کور و کور و کور	ترا کور و کور و کور و کور و کور
اولد بر بر کا کور ترش ترش	اولد بر بر کا کور ترش ترش
کمان کور کور کور کور کور کور	کمان کور کور کور کور کور کور
چکار و چکار کور کور کور کور	چکار و چکار کور کور کور کور
کجایتی کور کور کور کور کور	کجایتی کور کور کور کور کور

سوق شوق شوق شوق شوق شوق	سوق شوق شوق شوق شوق شوق
اوغوسه بلان کور کور کور کور	اوغوسه بلان کور کور کور کور
حجزیدار کبج کور کور کور کور	حجزیدار کبج کور کور کور کور
نیم غم و نار کبج کور کور کور	نیم غم و نار کبج کور کور کور
عکس فدا کبج کور کور کور کور	عکس فدا کبج کور کور کور کور
سینه پلک کبج کور کور کور کور	سینه پلک کبج کور کور کور کور
بایستر کور کور کور کور کور	بایستر کور کور کور کور کور
بلبل کور کور کور کور کور کور	بلبل کور کور کور کور کور کور
باید این برید و جوم اغنه کج کور	باید این برید و جوم اغنه کج کور
قول اولدم بر شکر کبج کور کور	قول اولدم بر شکر کبج کور کور
شوق و شوق شوق شوق شوق شوق	شوق و شوق شوق شوق شوق شوق
شوق و شوق شوق شوق شوق شوق	شوق و شوق شوق شوق شوق شوق
مجمیع سنده و اغنه کبج کور کور	مجمیع سنده و اغنه کبج کور کور
نقشه کبج کبج کور کور کور کور	نقشه کبج کبج کور کور کور کور
نرم و شکر کبج کور کور کور کور	نرم و شکر کبج کور کور کور کور
مور و مور کور کور کور کور کور	مور و مور کور کور کور کور کور

یار یازد و سگ لوب تیز و زوری گمن	عالمک عالی بود که کاه کاه کاه کاه
شاه سپه نمر بود چو چار زار علم آتیه	باقی قان که کوز سپه سلطنت جاد کاه
مهر شب کویج و صا ایشینش پنهان	شمال آه تیرت ستملا راه کاه
تو چشمه نهر اول کس سنج یاد نهاد	دای جانم اول کس سنج نهر چرخ زار
چشم پنهان قنق از انباشت کرم کرم	لعل لبسه در دیش در سوار
واج چاره می نامم ره شوق پیچ و خیار	تس صومبار می قدم کس دل را رنار
کوز در ده بوی کی مردم عمده بد رم	رخا که شوال کی خالی کس کاه خیار
عقل و صورت و جان و او در یوم کرم	علم با جلیستی اول است در نظر رنار
خطی کلر که وفا یلدی اول کس کاه	ای کواخضرت شیری خط دلدار کاه
عالمک نه قنق قیمت بد علم ای جاد	و صلت یار کاه هم دینار کاه
دانش عشق تار یار اول علم آتیه	کوه نامت کس که جبهه و دستار
بر کاه کس کس کس کس کس کس کس کس	کوی دلدار کوا کوشن کاه کاه کاه
علم با یوج سعادت قنق کرم کرم کرم	جور یار یار کس کس کس کس کس کس

غزلیه عاصم علی بن محمد

بزم زار در صحن گلگون یوم جان	بعضا گلگون کنونی بدی اول ان
کوز نرم با منی شرب لاک کوز نغم	کاه کاه کاه کاه کاه کاه کاه
صحنه ان قدم بود کرم قنق توادم	حق بود آنی چشمه زان کرم کرم
جانمی الموق در تیغ نرف توام	بلرم کرم کرم کرم کرم کرم کرم
ناکسان بر بی وفا نماند اشک علی	با جرای حال ان غلر دید کرم کرم
سکران بنجست خطا در ان اول کس کس	کس کس کس کس کس کس کس کس
غم و کلر چشمه زار اول کس کس	جانم صحنه ان یلدی ان دالون
کوز یلدی زار کس کس کس کس کس	کاه کاه کاه کاه کاه کاه کاه
بی بل غلر کوز غلر کس کس کس	عالمک سلطان قنق اول کرم کرم
دایغ هر ان کس کس کس کس کس کس	یار شومر و کس کس کس کس کس
یوسف سپه کس کس کس کس کس کس	بند و صحنه کس کس کس کس کس
تورق اول کس کس کس کس کس کس	اشق کس کس کس کس کس کس

جان شایسته که در دیده روی فنا	جان سر اولدی رخ دیزد و خطا کسا
نه بلور دردم طمانینه کس زوا	شده غمشنگ بنی حاله کز کز کز
جان نازکی که سیر رسیده بشود زوا	طوبخا ز کسید زالد و یوا ذل
دیدی عاشق کون کون کون کون کون	یاده دیدم که بخون قاسمی با کیک
و	
کشته عشق منی غم کز کز کز کز	جانم فخر کس که برین کز کز کز
بو آن کس که با تو سر خسته کز کز	دست غم کز غم کز غم کز غم کز
سیر باغی بینین بیست کز کز کز	باشتم زندان کون صحن کز کز کز
و	
کلهستان کون کون کون کون کون	خنده ای که کز کز کز کز کز
بو غریب ایله و قالدی کون کون کون	خریبه دو شدم درین کاشانه کون
ایچ رفعت کسیر کون کون کون کون	کفر که رای کون کون کون کون کون
عالمی کله کله کله کله کله کله	ایستور زور کون کون کون کون کون

عالمی کله کله کله کله کله کله	ای کون کون کون کون کون کون
پنجه ناصح بر کله کله کله کله کله	یاددن کون کون کون کون کون کون
اول کله کله کله کله کله کله کله	کفر کله کله کله کله کله کله کله
جام کله کله کله کله کله کله کله	ایچوب ایله کله کله کله کله کله
چال کله کله کله کله کله کله کله	سپینه برین کله کله کله کله کله
پایه سالم کله کله کله کله کله کله	اول کون کون کون کون کون کون
دال کون کون کون کون کون کون کون	باغ کون کون کون کون کون کون
و	
سیر کله کله کله کله کله کله کله	با کله کله کله کله کله کله کله
رافیم زور کله کله کله کله کله کله	از کون کون کون کون کون کون کون
کون کون کون کون کون کون کون کون	جنت کون کون کون کون کون کون کون
کون کون کون کون کون کون کون کون	خال کون کون کون کون کون کون کون
و	
جان کون کون کون کون کون کون کون	ول کون کون کون کون کون کون کون
دولت کون کون کون کون کون کون کون	کون کون کون کون کون کون کون

شب خنده نور صبح صادق زود دردم	لبی سیدار و لوری علوی شب خراب
علوی چلبی	
ای ل و الم محمد پیمان	جاندن چک چو پان در کان
جان قلعه سپی غنچه گل توتی	حکم لیدی دل کلکی پستان
سر ناز چنگد کی شا با با ابر	طهری ماحسب آبی به عنوان
خند که خنک سپه ز باران	جهلکه عرق قطره سیاه
کهنه غنچه سوز لوری پسته زهرا	معموزه دل سپه ویران
عرق تیدی کوزم یاسی سونج	چرخ لیدی دریا می فراوان
کل یونو کوز لورک کویک کلیمور	بیلند لیلو لودی کلک ستان
علوی ش اقلیم سخند ز لورک	ترتیب سار شادنی دیوان
و	
روی نیازی صحنی بار اول و بار	کر بوی سپه یونیکه چرخ ناز غوت
دگر بار چنگ کی دعوی خرس	برچار بار کویک کلک اچار ز غوت
سعدی لورنه نالی تو کویک یاره	سکایت عزالتی کلک اچار ز غوت
اول لعل زار سپه نکای می تی لایوت	مردم با چوبی کلکی کلکی کلکی

یونو تالادی زانی قویک و از غنچه	خلقه صحنه چینه ز غنچه لورک
لبیل آساعلی می مقصد کل افلیق	کلک ستان نازانچه بر کل رخا اوب
و	
سایه ششک لودی هم تو خا نام	لاله کیمی با لیدی سپه مرد خدا نم
زرک کوز غنچه لودی کینه ز غنچه	بانه ز اول غنچه سپه ز غنچه
سیره وار دم کلک ستان ناز لیدی	بیلک صغینغی کویک اوافن کوز
یونو لیدی کوز غنچه غنچه ز غنچه	حاله رسم لیز لورک غنچه غنچه
کلک ششک یاره علوی ادا لیدی	خلق عالم لیدی عالیشان کوز
و	
کلخال غنچه لودی ششک لودی	قراری لورک لیدی کوز غنچه غنچه
بهار لودی چرخ لیدی غنچه غنچه	اوقصه کلک کلک تا با غنچه
علاقت عالی آساعلی غنچه غنچه	کلک ستان لیدی لورک لورک
نوالی شاد و کویک غنچه غنچه	قیامت قویک یاره لورک لورک
عجمید غنچه غنچه غنچه غنچه	الشعر کویک سپه لیدی به لورک
خمر لورک غنچه غنچه غنچه	ششکل غنچه غنچه غنچه غنچه

خجرا لیل حسنه را که جان بخت کود کور و مشک را لید و گشت جان نرسد ایان و خجرب حود کور ملوی تو که صبر عیان تا سحر موت	اولدردی از آن روی پوست آتش خشم ایانشو شامش آتش او که تندی نه اول که ندری آتش لبتم نرفت کور بو جان آتش
عشق الهی چن چاک که با نهر صنک که اصل خرابه در وقت یارک که در خورشید زینتی کند نختم آیلوب شوی اولو طاعت جان قدرتی اما فخر غرور آن	سپاهان نمک پر ز اولو آن فاستقار و دم دین که این بر چرخک که حسرت لیلی جان شوال کی گشت غم بی که کان ملوی تو که کعب که انون آن
گاه اولو خسته که کل تبر جان بیرجم و طمش آن بی شک دولن کج کور کور آن بی کبر ز اولو در محمود کس ز غم	گاه اولو که کور کور و ز دولن جاری که کور کور و ز عباسیم صحنه کور کور و ز کبر ز اولو در محمود کس ز غم

مزار ملوی در میر کور کور یکج کور کور کور کور ملوی چلی	نار کسیندا لوزنجه بی پان یاری ییلو ییکوب کور بر جای بی اهر وق الزن نه کلور چش غمید کورم ما ندر غم باداسی تر ملوی بی مولو ویرد	عولر قش لری چا ندر قشک غایت ای کور کسینجه ندر کور نور اولو کور کور عولر کور کور کور	کورد کور کور کور کور کورد کور کور کور کور کورد کور کور کور کور کورد کور کور کور کور
---	---	---	--

برشاسا زرد که در صید مرغ و مرغ دل تصبیه یک کیمدی غم از اندوه خروج یندی نقد است با دست میل غم به اولدی تبارکیم کمز نساغ و صلی از نوره در آه	سپاسنامه که زاری اتفاقا چه درگاه شاه عالمی در بان اچوب عراق دیوه بر قوی دکان اچوب کل نیرین سپیم حکمستان اچوب تلاص چه غمی خرابه در اچوب	اشعاع علوی بی کوزنی اولدی ایسه مجموعه پستی نازیلو جانان اچوب چک خاک استی کوز که تویا بود بایغیت زده بار سبب اچوب یوق بر و سولکی توب اللیله اچوب بارک طواف کوزیسه سی تبه معنائو	درمان و هر کوز که در ارض ایسه در و بلاسی ملوینیک ای یونا بود کاکت پت وجودی نچیلدی بانی قانر سپکاکان خرابه بند یونک
وله	ایضا	ایضا	ایضا

بصیرت و علوی کوزیوه شکست نازک مرغ غمشت و افسان جانان آن کوزینه قول اولدی عیاشی کوره اولکل جانچه و مکیو ترن بی جاننی سوال کوزیم زور ول	بلکه در صنایع کوزیوه شکست نازک یورنی خسته کوز کل حکم جانان واعظ صدق قواصلی پل نازک قیمت خاک ترن نازک کوز جانان خبر پیسه بی یوسف خزانان	اتیکدن اول علوی اچوب س ایسه بلکه اچوب شکست جانانی اچوب چونک یانکدن اچوب شکست اولکم قطع منازل اچوب یا کوز کوز کوزیوه شکست عاشق اترن کوزیوه شکست	دانه اترن کوزیوه شکست فرع عیاشیه صفاتی طوره کوز عاشق اترن کوزیوه شکست عاشق اترن کوزیوه شکست
وله	ایضا	ایضا	ایضا

کوزم و قوشا ساری بویله دره ام	غافل و اوصاطی بویله دره ام
صلوی چلی	
در چای در می کوز درین مال بی با نوز	ایک شمس با دره بری غیا نوز
تزد و جان نمند که کوز لیل اولی	بریک بیس جرمی اوز بریسی کشان
فغان آسمان به تیره قهر خط اولی	کوزک آسوی صحنی که صید اولی
قیوله ران هله در کیمت کوز لیل	نتم آسمان پاشامی دید بان
کوکلا صید رعش کیمت کوز لیل	اوزن کوزک اوز لوقی کوز لیل
توز کیمت کوز لیل قوشا اولی	اکچون کیمت کوز لیل قوشا اولی
کلوب شهر بود و جود علی بی	دیباغ تیره قوشا اولی
کوز لیل قوشا اولی قوشا اولی	جهان کیمت کوز لیل قوشا اولی
اود اورد و قده توره قوشا اولی	دکلم کوز لیل قوشا اولی
شسته قوشا اولی کیمت کوز لیل	شغول همده کوشا اولی کوز لیل
عجبی قاشی کیمت کوز لیل قوشا اولی	خند کیمت کوز لیل قوشا اولی
سپری کیمت کوز لیل قوشا اولی	کوز لیل قوشا اولی کیمت کوز لیل

عقلی غارت ایرین قزله طرد کرد	دلی دیوانه قاشی کیمت کوز لیل
خسته جانم لب شمشیر کوز لیل	دلی کوز لیل کیمت کوز لیل
غیبی غیبی غیبی غیبی غیبی	ای کیمت کوز لیل قوشا اولی
علوی ذوق صفا کوز لیل قوشا اولی	چوق با ندر کیمت کوز لیل
د	
ای کوز کیمت کوز لیل قوشا اولی	بریک عشق اوز کیمت کوز لیل
حسین ایست کوز لیل قوشا اولی	چسپن صحنی اوز کیمت کوز لیل
داغ هر تر اول آلا کیمت کوز لیل	آسمان قطف ایست کیمت کوز لیل
کوز لیل کیمت کوز لیل قوشا اولی	هر یوز یک اوز کیمت کوز لیل
علوی شعور کیمت کوز لیل قوشا اولی	چشمه کیمت کوز لیل قوشا اولی
د	
سهر قزله جانم کوز لیل قوشا اولی	شغول کیمت کوز لیل قوشا اولی
ناز اوز قوشا اولی کیمت کوز لیل	ماله ایست کیمت کوز لیل
سنگ غم ایست کیمت کوز لیل	نچیز اوز کیمت کوز لیل
دوشه کوز لیل قوشا اولی	حالت کیمت کوز لیل قوشا اولی

برکات چند حسه خود خنجر خنجر از کوه حاشه و باله و کوه یا مته را با کوه خنجر بوزن کوه که شش چهل کوه حالت موه و در آن کوه شش چهل کوه خاقان اوله سلطه کوهی که در کوه کوه پیشتر	سپهر جاسه تین کجا جانان کوه رودند در پری غرض حال تین سنگ عم آینه تین سنگ لیل دوشه که رود و صندره لعل باک کوزنه تو شوب یاری طوطی بر حان
دراغ بخاران که با قوت آید که در نه دکله آه شام کم در دو دیوانه مجتب ناسر در باغ لاله یار خایرین ال کجا پستلر بار بار اونانک میوه چسب زنیاره شندان	خطه بخاران که با قوت آید که در سنگ چسب کجا ال لاله شندان دو کله شمشیر که با کوه کوه ایوب کجایی که کوه کوه کوه طلو یه تو ب شمشیر لاله یار
گله شش بر کوه یار غور لاله زخمه کجا که لاله کوه کوه طاسلر که کوه کوه کوه کوه	نظره طوره تاج شمشیر شندان آیوب غنیمت کجی که کوه کوه خیر مقدم دیوانه و ال لاله کوه

کوش کلخنده کو یار اول سلطان عسکر حسه زیاده کوه کوه اول برسا فغانه کوه کوه کوه کوه کیمی محمود کوه کوه کوه کوه خنجر در دوشه کوه کوه کوه کوه پوشنده کوه کوه کوه کوه خاک کوه کوه کوه کوه کوه	اشتهای پسند در کوه کوه کوه بر زمان المندی که کوه کوه کوه زلف رشاک خال کوه کوه کوه خود لعل چسب کوه کوه کوه جایه کوه کوه کوه کوه کوه اضرار تین قه عا ش کوه کوه کوه خلق اخنده کوه کوه کوه کوه
یادینی کوه کوه کوه کوه بر کوه کوه کوه کوه کوه تسلیم کوه کوه کوه کوه جانان کوه کوه کوه کوه اکه شتا در کوه کوه کوه کوه	میدان چسب کوه کوه کوه کوه سکر کوه کوه کوه کوه کوه اوتون کوه کوه کوه کوه کجه کوه کوه کوه کوه کوه دکله کوه کوه کوه کوه کوه

اولی علمی	مهر خنجره کسب و مال بی برهان چنان که مردم خطوبه تا اول سینه زدن لا اله الا الله پایه صوتی تو یقین اول برکن جامه	جانم نترسانم خنجره در دل جان تا غنیمت نترسانم کله کی سوزان شاید سینه زدن اولی کل خزان جانم جانم چه در چشمی شادان	اولی ایضا	صراحتی نقلی انعام سلکین جان سر کوی که هلالی پند استخوان چوب در درو ملازین باشد در این قد و تقارن که در کوی پند اول	توجهی کل چوب بر کز لاله خنجره شکست ز لاله یوزنیک فادان یوزنیک اولی حبیب جان او جان سینه زدن دیده می کسبیت می او کوی پند کوی
--------------	--	---	--------------	---	--

اولی ایضا	مردم چشم نوزدی سپید روزی کین یوزنیک صوبین غلوی نوز اولی و کدی	چشم سینه عشا تو چشم قرمان بلای با ارضندم لاله کز دندیم سینا کز رو عشا دندیم شراری عیان کز یکا این نم و زرم نم	اولی ایضا	شکاف سپینه غلویان و ملان جان غلاف سپنج ایخند یا شوره اولی شرب لعلی شرب لاله کز غنچه کس که بر سندان زنی یا کله کله نمک نمونی تر یک یوزنیک وجود اولی بلین مردون کز چنانک لعل غنچه زنی غلوی ناله با غنچه سپینه و کله غنچه
--------------	--	--	--------------	---

علوی طبری	
عاشق غم خمبستی ذوق مسقا به	جود و خانی بسب می مهر و نای بلور
صورت او لالی چینه او لوبین	خلق جهانی ندر و مسکت سدا بلور
دل در آینه کتورن عشق در بی	یو قدر و جسم او ایله اصلا ندر بلور
ویرم پیام بیرون با لب	شعله با قدر و غمی که کام جام بلور
د	
سلطان مکه عشق حقیقت را می گوید	ایضا
صورت که چو علوی کردن کد بلور	
ناز یاز پسته تر زدم اول سیر تو بر	کویا صد زده و نالو لوی تر سیر
بر یک یو قدر که خبر حضور میار	کنج باد چه پسته کویا لب سیر
شوق خلک جان ویر تر بزم	طلب غمی نوز نیر که ار سیر
یو کده خال و نلر کنی درین بزم	بشک ایتمک است که سیرک لب سیر
د	
مخدرن و تو امین تن در دگر کج	ایضا
موی بیان لب و علوی تو چه تیور	
ساقی مشک لب که بزم و اریک	بوجام با لب که خمر و اریک وار
نه معتقد شمع خیز و نلر تر آب	ای صوفی بو شرب لب بزم و اریک

بوی نلک بنی غنچه موالی تندی	باشم بوی شکم لاکم تور بو کتور
کوی باره البتور جسمی یک کتاب	ککش ایچنه خا و خنی چرتور
د	
خط و خال برخ جانای کور و علوی تندی	ایضا
کبزه اول خا جسم کس ناز مند و کتور	
غایب که کوچ او و عاشق تر که	ناصک سموز نه لایتمه لایتم
قانی بکر نه عجب اولو شرن جان	اشارت آکا که شیم شای دل
زخمک شامی بر است دیو نیند	دمدم شمع کبزه در کنگ نلر
اصح غم فکر دیو نیند خک نلر	دیش شکله اوتور بری کوزی نلر
د	
دل یوان کجا صفت مویک ایو یوی	ایضا
نوا او چشم کاه علوی دل و دل نلسور	
اوق سار دیکه کور لب کجا کبر آن	کویا یا سخن چه کج نلر آن
نازل عرض جمال تسبیح تو نلر	بار اچمه و ماناست تان کوز
پاره لر سو که کویا پستی نلر	نچیز و در کج ز صورت جان کوز
عجب ایچنه لایله ای تندی	خان اولک که قیقا کوزنه قانی کوز
حافظت کلام اولسه و غمی علوی	که سموز نه اشرش یوسا لمان کوز

<p>علمی سپید</p>	<p>دانی بیوه سردار شکست نایاب صد همگانی کوز را در این بر یک شمع صورت ز قافله آید که نامش خورشید عجبی کل کل دلدرد عشق آتشکوار موی سیر قرار آید که چون چشم بهنام رخ جانانه خط کش منم ز خوار کور اول آسمی جو او که در کلید</p>	<p>دار در جناب خدیویم آستانه تیغ رضا که در آن سپید بلبلیم بیج تو که دی سالک راه مجتهد دوشه در آن بود خورشید که در راه هیچ بر سینه یلوز نسیم در راه</p>
------------------	---	--

<p>کورد بیخیزنی او که دم یزنی یزنی اقلیم باغچه شمشاد زمان بوکس لب جانان برین طوطی</p>	<p>بوی طالع و کوب که بر او کجک دارد دیوان مرتب که بر او کجک دارد بروج و قلوب که بر او کجک دارد</p>	<p>دلدار که بر کیم چشم که بر کیم چشم او دیر سپید لاله که بر لاله آستین تنی زیم اید و هر که لاله خجسته یزید احسب که بر کیم لاله علویا جام می شعله محمود اولی</p>
---	--	---